

BIBLIA-TANULMÁNYOK • 2010/4.

Bibliai jellemrajzok

Az evangéliumok mellékszereplői

BIK KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST, 2010

A tanulmányokat összeállította:
Kovács Zoltán

A tanulmány elektronikus formában a www.kerak.hu oldalon a „Kiadványok” menüpont alatt tölthető le.

A borítón:

Jan Joest (1450/60–1519): *Jézus a samáriai asszonnyal beszélget*
Jákób kútjánál (1505–1508, St. Nicolai-templom, Kalkar)

Bibliaiskolák Közössége Könyvkiadó

Székhely: 1121 Budapest, Remete út 16/A
Kiadó és könyvlerakat: 1062 Budapest, Székely B. u. 22. III/7.
Telefon/fax: 06-1/267-3947 • 06-20/379-6020
bik@bibliakiado.hu • www.e-konyv.hu
Felelős kiadó: Szigeti Gábor
Sorozatszerkesztő: Egerváriné Árvai Márta
Nyomtatás: Reménység Alapítvány (Nágocs)

ISBN 978-963-7493-75-1

ISSN 0865-3119

TARTALOM

Bevezetés	7
Énektanulás a IV. negyedévben	9
<i>I. tanulmány – 2010. október 2.</i>	
Simeon	10
<i>II. tanulmány – 2010. október 9.</i>	
Nikodémus	24
<i>III. tanulmány – 2010. október 16.</i>	
A samáriai asszony	38
<i>IV. tanulmány – 2010. október 23.</i>	
Két apostol: Fülöp és Tamás	54
<i>V. tanulmány – 2010. október 30.</i>	
A kapernaumi százados	68
<i>VI. tanulmány – 2010. november 6.</i>	
A gadarai megszállottak	81
<i>VII. tanulmány – 2010. november 13.</i>	
A vakon született ember	95
<i>VIII. tanulmány – 2010. november 20.</i>	
A gazdag ifjú	109
<i>IX. tanulmány – 2010. november 27.</i>	
A vak Bartimeus	124
Függelék	138

X. tanulmány – 2010. december 4.

Zákeus 140

XI. tanulmány – 2010. december 11.

Poncius Pilátus 155

XII. tanulmány – 2010. december 18.

A jobb lator 170

XIII. tanulmány – 2010. december 25.

Az emmausi tanítványok 185

Áhítatok minden napra

Október 200

November 201

December 202

BEVEZETÉS

Ebben a negyedévben az evangéliumok azon szereplőivel foglalkozunk, akiknek a története talán kevésbé kerül előtérbe, mégis sok tanulságot hordoz. A rövid, több alkalommal is csupán néhány versnyi tanulmányozott igeszakasz alkalmat nyújt az elmélyültebb vizsgálat mellett a kapcsolódó tanítások felidézésére is. Így az adott személyeken túl kitekintünk a szavaik által érintett bibliai tanításokra is – a teljes Biblia összefüggésébe helyezzük azokat.

Látni fogjuk, hogy a tanulmányok főszereplője – ahogyan természetesen az evangéliumoké is – Jézus Krisztus. A címeiben foglalt személyek szavai, megnyilvánulásai által is Róla tanulunk, hozzá, a nagy Középponthoz jutunk el. Csodálhatjuk, és sokat tanulhatunk abból, ahogyan Ő megközelítette ezeket az embereket, illetve ahogyan fogadta a közeledésüket:

„Jézus az igazság egyetlen szavát sem hallgatta el, de mindenkor szeretettel szólt. A legnagyobb tapintat, körültekintés és szívélyes figyelmesség jellemezte őt az emberekkel való érintkezése során. Sohasem volt nyers, sohasem szólt határozott szigorúsággal alaptalanul, soha nem okozott szükségtelen szenvedést az érzékeny lelkeknek. Nem részesítette kemény megrovásban az emberi gyengeségeket... Jézus az önmegtagadás és a másokról való körültekintő gondoskodás életét élte e Földön. Érték volt számára minden emberi lélek. Tiszteletet parancsoló, isteni méltóság jellemezte viselkedését, mégis szeretetteljes figyelemmel hajolt le Isten családjának minden egyes tagjához. Minden emberben elveszett lényt látott, akinek a megmentése az Ő feladata.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, BIK Könyvkiadó, 2000, 11–12. o.)

„Csodálatos világot tárnak elénk Jézus beszélgetései. A figyelem, a tapintat és a határozottság mesterművei. Megtanul-

hatjuk belőlük, hogyan segített Jézus az önmagukkal küszködőknek, a betegeknek, a megalázottaknak. Látjuk az isteni szeretet törekvését és cselekvésének törvényszerűségeit; látjuk emberi elmék és szívek megnyílását, de sajnós a bezárulását is.” (Reisinger János: *Hogyan küzdött Jézus...*, BIK – Oltalom Alapítvány, 3. o.)

Tanulmányunk egyik célja az, hogy közelebbi ismeretségbe kerüljünk az evangéliumok néhány szereplőjével. A másik cél pedig – ami a Biblia-tanulmányaink állandó célja –, hogy e tanulmányok által is meglássuk Jézust (Jn 12,21), és Őt szemlélve egyre inkább elváltozzunk az Ő képmására (2Kor 3,18) – egyre kevesebb nyilvánuljon meg az énünkből, és egyre több Jézus Krisztusból.

ÉNEKTANULÁS A IV. NEGYEDÉVBEN

A zenei osztály által a *Hitünk énekei* című énekeskönyvből ismétlésre és istentiszteleti alkalmakra javasolt énekek a *harmadik negyedéből*:

96. ének: „*Én lelkem, készülj, örvendj ma...*”

13. ének: „*Úrnak szolgálói, mindnyájan...*”

246. ének: „*Nálad nélkül, Jézusom...*”

40. ének: „*Én életemnek Istene...*”

231. ének: „*Egy drága kincset keresek...*”

341. ének: „*Jézus Krisztus, szép fényes hajnal...*”

Megtanulásra és istentiszteleti alkalmakra javasolt énekek *ebben a negyedében*:

11. ének: „*Azért, hogy oly szép a föld...*”

232. ének: „*Én áldott Istenem...*”

376. ének: „*Fölkelt immár a szép hold...*”

391. ének: „*Minden ember csak balandó...*”

Simeon

(Lk 2,25–35)

Simeon egyszerű, idős hívő ember volt, aki „várta Izráel vigasztalását”, a „váltságot” (Lk 2,25. 38). A jobb utáni vágyakozását, őszinteségét, hitét, kitartását Isten megjutalmazta azáltal, hogy kinyilatkoztatta előtte – s általa előttünk is – Jézus személyét és szolgálatát. A Szentlélek ihletésére rövid, tömör, de nagyon mély értelmű kijelentésekkel mutatta be, hogyan fogadja majd a világ a Megváltóját.

I Milyen különleges eseményekre utalt az elsőszülöttek bemutatása a jeruzsálemi templomban?

Lk 2,22–24 • „Mikor pedig beteltek Mária tisztulásának napjai a Mózes törvénye szerint, felvitték őt Jeruzsálembe, hogy bemutassák az Úrnak. (Amint megíratott az Úr törvényében: Minden elsőszülött fiú az Úrnak szenteltessék), és hogy áldozatot adjanak, aszerint, amint megmondott az Úr törvényében: Egy pár gerlicét, vagy két galambfiat.” Jn 3,16 • „Úgy szerette Isten e világot, hogy az ő elsőszülött Fiát adta, hogy valaki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.”

4Móz 3,12–13 • „Íme, kiválasztottam a lévítákat Izráel fiai közül, minden elsőszülött helyett, amely az ő anyjának méhét megnyitja Izráel fiai között: azért legyenek a lévíták enyéim. Mert enyém minden elsőszülött; amikor meg-

öltem minden elsőszülöttet Egyiptom földén, magamnak szenteltem minden elsőszülöttet Izráelben; akár ember, akár barom, enyéim legyenek: én vagyok az Úr.”

Az elsőszülöttek bemutatását, illetve Istennek szentelését és megváltását azért rendelte el Isten, hogy Izráel népe lelkébe vessze a nagy ígéretet: Isten a maga elsőszülött Fiát ajándékozta oda az embereknek szabadítóul, ami mélységes hálára, viszontszeretetre és áldozatra kötelezi őket. Isten azt akarta, hogy amikor a szülők átérzik az elsőszülött gyermek feletti örömet, amikor először ébred fel lelkükben a gyermekük iránti különleges, ragaszkodó szeretet, akkor megnyilatkozzék értelmük és szívük a megváltás nagy titkának megértésére is: „Úgy szerette Isten a világot, hogy az ő elsőszülött Fiát adta érte...” (Jn 3,16)

„Szeretetének mennyen és földön megnyilatkozó számtalan jeleivel vonja magához szívünket az Úr. A természet műveivel és az emberi szív által ismert legmélyebb, leggyengédebb földi kötelekkel önmagát akarja kinyilatkoztatni nekünk.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, BIK Könyvkiadó, 2000, 10. o.)

Énókról jegyzi fel a Szentírás a következőket: „Élt pedig Énók hatvanöt esztendő, és nemzette Metuséláht. Járt Énók az Istennel, miután Metuséláht nemzette, háromszáz esztendőig; s nemzett fiaikat és leányokat. Énók egész életének ideje háromszázhatvanöt esztendő volt. És mivel Énók Istennel járt; eltűnt, mert Isten magához vette.” (1Móz 5,21–24)

„...első fia születése után Énók magasabb rendű tapasztalatot szerzett, még közelebbi kapcsolatba került Istennel. Még teljesebben értette meg saját kötelezettségeit és felelősségét, amelyek rá mint Isten gyermekére hárultak. Amikor gyermekének iránta való szeretetét, az apai oltalomba vetett egyszerű bizalmát látta, amikor érezte saját szívének mély, ragaszkodó gyengeségét első-

szülöttje iránt, értékes leckét tanult meg Isten emberek iránti csodálatos szeretetéről, amely Fiának odaadásában nyilvánult meg, és arról, hogy Isten gyermekei nyugodtan vehetik bizalmukat mennyei Atyjukba.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, BIK Könyvkiadó, 2001, 58–59. o.)

„Az ősi időkből származott az a szokás, hogy az elsőszülöttet Istennek szentelik. Isten megígérte, hogy a menny elsőszülöttjét a bűnösök megmentésére adja oda. Ennek az ajándéknak elismeréseképpen minden család Istennek ajánlotta az elsőszülött fiút. Papi tisztségre szánták őket, hogy Krisztust képviseljék az emberek között.

Amikor Izráel megszabadult Egyiptomból, Isten újra elrendelte az elsőszülött felajánlását... »Amikor megöltem minden elsőszülöttet Egyiptom földén, magamnak szenteltem minden elsőszülöttet Izráelben; akár ember, akár barom, enyéim legyenek: én vagyok az Úr.« (4Móz 3,13) Miután Isten elrendelte a szentélyszolgálatot, kiválasztotta Lévi törzsét, hogy Izráel népe elsőszülöttei helyett ők végezzék a szent hely szolgálatát. De az elsőszülöttet továbbra is Isten tulajdonának kellett tekinteni, és a megszabott váltságdíjjal kellett visszavásárolni.

Az elsőszülött bemutatásának törvénye tehát különleges jelentőséggel bírt. Egyrészt emlékeztetett arra, hogy az Úr milyen csodálatos módon szabadította meg Izráel gyermekeit, másrészt előképe lett annak a nagyobb szabadulásnak, amelyet Isten egyszülött Fia szerez. Amiképpen az ajtóféltre hintett vér megoltalmazta Izráel elsőszülötteit, ugyanúgy Krisztus vére az az erő, amely megmenti a világot...

Micsoda nagy jelentősége volt akkor Krisztus bemutatásának! De a pap tekintete nem hatolt át a fátyolon, nem tudta elolvasni a mögötte rejlő titkot... Lelki dolgok csak lelkileg foghatók fel. A templomban Isten Fiát odaszentelték arra a munkára, amelyért eljött. A pap úgy nézett rá, mint bármely más gyermekre. És bár nem látta és nem is érezte, hogy valami rendkívüli dolog történik, mégsem maradt ismeretlen az az ajándék, amelyet Isten

az Ő Fiában a világnak adott. Ez az esemény nem múlhatott el Krisztus felismerése nélkül.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Advent Kiadó, 2003, 34–36. o.)

2 Mit tudhatunk meg Simeonról Lukács leírása alapján?

Lk 2,25–28 • „Íme, volt Jeruzsálemben egy ember, akinek a neve Simeon volt, és ez az ember igaz és istenfélő volt, aki várta Izráel vigasztalását, és a Szentlélek volt őrajta. Kijelentetett neki a Szentlélek által, hogy addig halált nem lát, amíg meg nem látja az Úrnak Krisztusát.* Ő a Lélek indításából a templomba ment, és amikor a gyermek Jézust bevitték a szülei, hogy őérette a törvény szokása szerint cselekedjenek, akkor karjaiba vette őt, áldotta Istent, és mondta: Most bocsátod el, Uram, a te szolgádat, a te bészéded szerint, békességben.”

A hagyomány, amely Simeont azonosítja Simeon rabbival, Hillél rabbi fiával és Gamáliel rabbi atyjával, minden bizonnyal megalapozatlan. Simeon rabbi i. u. 13-ban lett a Szanhedrin elnöke, mintegy 17-18 évvel Jézus születése után. Azonban a Lukács által említett Simeon már igen idős ember volt (Lk 2,26. 29), ami értelemszerűen következik abból az Isten által adott ígéretből, hogy addig nem hal meg, amíg meg nem látja a Messiást.

* Az „Úrnak Krisztusát” – az Úr Felkentjét vagy Messiását. A görögben a *Khrisztosz* szó olvasható, melynek jelentése *Felkent*. Ennek héber megfelelője a *Messias*. Jn 1,42-ben mindkét szó szerepel.

A görög Simeon név az ismertebb és az Újszövetségben gyakrabban előforduló Simon név egyik alakja. Jelentése *meghallgatás*. Milyen sokatmondó ez a név viselője személyének ismeretében! Minden bizannyal mélyen érintette és elszomorította őt népének lelki hanyatlása, amelyet jól láthatunk az evangéliumokból. „Az Úr termékeny szőlője kopár pusztasággá vált... – írja Ellen White. Keresztelő Jánoshoz hasonlóan ő is láthatta – ...népét becsapottan, önelégülten és bűneiben szunnyadva” (Jézus élete, i. m., 76–77. o.). Hűségese társaival, a hívő maradékhoz tartozókkal együtt (Ésa 10,20–22) kitartóan – egész életén át – „várta Izráel vigasztalását”, a „váltságot” (Lk 2,25. 38). Imái *meghallgatásra* találtak Istennél – ígéretet kapott arra vonatkozóan, hogy meglátja az Úr Felkentjét.

Az „Izráel vigasztalása” kifejezés része volt egy gyakori zsidó imaformulának: „Lássam meg Izráel vigasztalását”, amely gyakorlatilag azt jelentette, hogy „Éljek, hogy meglássam a Messiást”. A kifejezés különböző ószövetségi messiási próféciákra utalt, amelyek a messiási reménység „vigasztalásáról” beszéltek (lásd Ésa 12,1; 40,1; 49,13; 51,3; 61,2; 66,13; stb.).

Simeon „igaz és istenfelő volt” – Isten félelmében járt, így semmilyen bűn nem választotta el Istentől, s a Szentlélek megnyugodhatott rajta, indíthatta, és felhasználhatta őt különleges kijelentések tolmácsolására. Ellen White a következőket írja róla:

„Simeon megértette, hogy azt tartja karjában, aki az Ut, az Igazság és az Élet. Krisztus külső megjelenésében semmi sem volt, ami ezt a bizonyosságot adhatta neki, de Simeon a menny légkörében élt. Az Igazságosság Napjának (Mal 4,2) fényes sugarai lelki megkülönböztető képességet adtak neki. Egyedüli vágya volt, hogy meglássa Krisztust. *Életének tisztasága megfelelt a világosságnak, amelyben részesült. Simeon készen állt a fontos igazság kinyilatkoztatására, hogy ez a gyámoltalan csecsemő az Úr Felkentje, a Messiás... Simeon és a pap két csoport tagjait képviselte. Egyfelől azokat, akiket Isten Lelke vezérelt, mivel készen álltak elfogadni a tanítást, másrészt azokat, akik nem fogadták el a vi-*

lágosságot, amely az igazságra vezetné őket. Ezeket az embereket a sötétség hatalmasságának szelleme naponta sűrűbb sötétségbe vezeti.” (Review and Herald, 1901. április 2.)

„Az istenfelő zsidók várták és hitték a Megváltó eljövételét, és imádkoztak is érte. A romlott papságon át Isten nem tudta kinyilatkoztatni dicsőségét és hatalmát. Eljött a kijelölt idő, hogy az Úr kedvezzon népének. Az izraeliták hite elhomályosult, mivel eltávolodtak Istentől. A vezetők közül sokan a saját maguk által kialakított hagyományokat erőltették Isten parancsaiként a népre. De az istenfelő zsidók hittek és bíztak Istenben, hogy nem hagyja népét ebben az állapotban, hogy a népek gyalázata legyen. Isten régen, amikor nyomorúságukban hozzá kiáltottak, szabadítót támasztott. A próféták jóslataiból tudták, hogy elérkezett a Megváltó eljövetele ideje. Eljövetelekor majd világos kinyilatkoztatást kapnak Isten akarataról. A hit tanításait is megtisztítja a hagyományoktól és a fölösleges szertartásoktól. Az idős istenfelő zsidók éjjel-nappal várták az Üdvözítő eljövételét, azért esedezve, hogy haláluk előtt megláthassák Őt. Vágyakoztak arra, hogy megláthassák, amint a tudatlanság és az elvakultság megszűnik a nép körében.” (Spirit of Prophecy, 2. köt., 41–42. o.)

3 Hogyan kívánta Isten helyesbíteni népe felfogását a Messiás küldetéséről Simeon ihletett kijelentése által is?

Lk 2,29–30 • „Látták szemeim a te üdvösségedet, amelyet készítettél minden népek szeme láttára. Világosságul a népek megvilágosítására, és a te népednek, Izráelnek dicsőségére.”*

Vö. Lk 2,10–11 • „Mondta az angyal nekik: Ne féljete, mert íme hirdetek néktek nagy örömet, amely minden

* Pontosított fordításban.

népnek öröme lesz: Született néktek ma a Megtartó, aki az Úr Krisztus, a Dávid városában.”*

Ésa 49,6 • „Kevés az, hogy nékem szolgám légy, a Jákób nemzetségének megépítésére és Izráel megszabadultjainak visszahozására: sőt a népeknek is világosságot adtalak, hogy üdvöm a föld végéig terjedjen!”

„Látták szemeim a te üdvösségedet” – a görög *szótérion* szó jelentése megmentés, megszabadítás, megtartás, üdvözítés. (Lk 3,6-ban és Ap csel 28,28-ban is ez a szó szerepel.) Érdekes, hogy a görög Iésús = Jézus név gyakorlatilag ugyanezt jelenti. A Lélek ihletésére Simeon felismerte a kis gyermekben a nagy Szabadítót, aki „megszabadítja az Ő népét annak bűneiből” (Mt 1,21, vö. Jn 8,32-36 és Zsolt 130,8). Ő maga az üdvösség, mert általa valósul meg a megváltási terv minden áldott ígérete.

„Az izraeliták úgy tekintettek Jeruzsálemre, mint a saját mennyországukra, és féltek attól, hogy az Úr kegyelmet ad a pogányoknak is... Nem tanulmányozták az Írásokat azzal a vágygal, hogy azonosuljanak Isten akarásával. Olyan jövendölések után kutattak, amelyeket saját felmagasztalásukra magyarázhattak, és amelyekből kimutatható, hogy Isten mennyire megveti az összes többi nemzetet. Azzal dicsekedtek a legszívesebben, hogy a Messiás eljön mint király, legyőzi ellenségeit, és haragjában eltápossa a pogányokat. Így szították uralkodóik gyűlöletét...”

Simeon úgy jövendölt az Úrról, mint világosságról, amely megvilágosítja a népeket, és dicsőségére lesz Izráelnek. A Megváltó születését az angyalok is úgy hirdették meg, mint örömhírt min-

den nemzet számára... (Isten) azt kívánta, hogy az emberek ne csupán Izráel szabadítóját, hanem az egész világ Megváltóját lássák benne...” (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 21., 46., 38. o.)

„...a te népednek, Izráelnek dicsőségére” – Jézus szolgálata, Isten Fiának a pusztá jelenléte körükben soha nem látott, soha addig nem tapasztalt módon felmagasztalta Izráelt.

„Amikor Jézus Galileában járt-kelt, tanított és gyógyított, a városokból és falvakból tömegek sereglettek köré. Sokan jöttek még Júdeából és a szomszédos tartományokból is. Jézus gyakran kénytelen volt elrejtőzni az emberek elől. A lelkesedés olyan magasra csapott, hogy óvintézkedéseket kellett tennie, nehogy a római hatóságok zendüléstől kezdjenek tartani. **Soha nem volt még a világon ehhez hasonló időszak. A menny leszállt az emberekhez. Éhező és szomjúhozó emberek, akik régóta várták Izráel szabadítását, most az irgalmas Megváltó kegyelmének lakomáján vehettek részt.**” (Ellen G. White: i. m., 184. o.)

4 Simeon szavai szerint mire „rendeltetett” Jézus? Milyen hatást fog kiváltani a személye és a szolgálata?

Lk 2,34 • „Megáldotta őket Simeon, és mondta Máriának, az ő anyjának: Íme, ő sokak elesésére és felemelkedésére rendeltetett Izráelben...”*

Vö. Mt 21,44 • „Aki e kőre esik, szétzúzatik; akire pedig ez esik reá, szétmorzsolja azt.”

Ésa 40,4 • „Minden völgy fölemelkedjék, minden hegy és halom alászálljon, s legyen az egyenetlen egyenessé, és a bércek rónává.”

Lk 14,11 • „Mindenki, aki magát felmagasztalja, megaláztatik; és aki magát megalázza, felmagasztaltatik.”

* Pontosított fordításban.

* Pontosított fordításban.

Érdekes megfigyelni, hogy Simeon csak Máriához szólt, noha József ott állt mellette. Ugy tűnik, hogy az isteni ihletés hatására még Jézus születésének titka is feltárulhatott Simeon előtt.

A görög *anastasis* szó jelentése (a Károlyi-fordítás *feltámadásnak* adja itt vissza): *felállás, felkelés, talpraállás, feltámadás*. Egy fordítási lehetőség szerint Jézus „sokak elesésére és talpraáll(ít)ására van rendelve”. (Dr. Varga Zsigmond J.: *Újszövetségi görög-magyar szótár*, 1992, 54. o.) Egyedülálló kijelentés ez a Megváltóról. Az Ő megismerése által, a személyével és a tanításaival való személyes hatására sokan „elesnek és felemelkednek” – egy egészen különleges lelki változás megy végbe bennük. Megalázzák magukat, és Isten felmagasztalja őket – lelki élettel ajándékozza meg, gyermekeinek tekinti, s az Ő országába és dicsőségébe hívja őket (1Thess 2,12). Annyira összecseng az „elesés” és a „köre esés”, hogy elkerülhetetlen Simeon kijelentésének összekapcsolása Jézus nevezetes kijelentésével. De még Ésaías próféciájával is – melyet Keresztelő János idézett útkészítő szolgálata bemutatására – felfedezhetünk egyértelmű párhuzamot.

„*Aki fel akar állni, annak előbb el kell esnie. A Sziklára kell esnünk és össze kell törnünk, mielőtt Krisztusban felemelkedhetnénk. Énünket le kell taszítani trónjáról, az önteltség helyett alázatosságot kell tanulnunk, ha meg akarjuk ismerni a lelki ország dicsőségét.*” (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 38–39. o.)

„*Meg akartok menekülni a hét utolsó csapástól? Be akartok menni a dicsőségbe, és akarjátok örökölni, amit Isten azok számára készített, akik Őt szeretik, s akik készek érte szenvedni? Ha ezt akarjátok, meg kell halnotok – hogy élhessetek.*” (Ellen G. White: *Korai írások*, BIK Könyvkiadó, 2006, 58. o.)

„*Isten dicsőségének egyetlen felvillanása, Krisztus tisztaságának egyetlen sugara, amely bevilágít a lélekbe, fájdalmas módon fel-*

fedí az összes szennyfoltot, lemezteleníti jellemünk minden torzulását és fogyatékoságát. Nyilvánvalóvá lesznek a megszenvedetlen vágyak, a szív hűtlensége, az ajkak tisztátalansága. A bűnös meglátja engedetlensége cselekedeteit, mindazokat az eseteket, amikor semmibe vette Isten törvényét. Isten Lelke kutató pillantása alatt megalázódva törik össze az emberi lélek. Krisztus tiszta, szeplőtlen jelleme láttán megveti és gyűlöli önmagát.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, i. m., 26–27. o.)

„*A régi időkben, ha egy király országának gyéribben lakott vidékein utazott, embereket küldtek a királyi fogat elé, hogy kiegyenesítsék a meredek részeket, feltöltsék a mélyedéseket, és a király akadálytalanul, biztonságban utazhasson. Ezt a szokást használta fel a próféta az evangélium munkájának illusztrálására: »Minden völgy fölemelkedjék, minden hegy és halom alászálljon.« (Ésa 40,4) Amikor Isten Lelke érinti a szívet csodálatos serkentő erejével, megalázza az emberi büszkeséget. A világi örömek, rang és hatalom értéktelenné tünnek. »Lerontván okoskodásokat és minden magaslatot, amely Isten ismerete ellen emeltetett, s foglyul ejtvén minden gondolatot, hogy engedelmeskedjék a Krisztusnak.« (2Kor 10,5) Akkor az alázatosságot és az önfeláldozó szeretetet, amelyet az emberek oly kevésbé értékelnek, egyedüli értékévé emelik. Ez az evangélium munkája, amely János üzenetének egy része volt.*” (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 104. o.)

5 Milyen lesz a Megváltó fogadtatása a bűn világában Simeon próféciája szerint?

Lk 2,34–35 • „...és jelül rendeltetett, amelynek ellentmondanak. Sőt a te lelkedet is kard járja majd át, hogy sok szív gondolatai nyilvánvalókká legyenek.”*

* Pontosított fordításban.

Vö. Jn 1,10–11. 5 • „A világban volt, és a világ általa lett, de a világ nem ismerte meg őt. Az övéi közé jött, de az övéi nem fogadták be... A világosság a sötétségben fénylik, de a sötétség nem fogadta be azt.”

Jn 7,7 • „Titeket nem gyűlölködhet a világ, de engem gyűlöl; mert én bizonyosságot teszek felőle, hogy az ő cselekedetei gonoszak.”

A görög *sémeion* szó jelentése *jel, ismertetőjel*. „Tett vagy körülmény, amelynek önmagán túlmutató jelentősége vagy mondanivalója van.” (Balázs Károly: *Újszövetségi szómutató szótár*)

Minek lehetett a jele Jézus, minek a jelül rendeltetett? Minek volt „önmagán túlmutató jelentősége” a személyével kapcsolatban? „A menny képviselőjében Krisztus a megváltás szimbóluma. Ő az élő jele vagy tanúbizonyossága az Atya szeretetének, amelyről földi küldetése megcáfolhatatlan bizonyítékot szolgáltat.” (SDA Bible Commentary, Megjegyzés Lk 2,34-hez)

A görög *antilogó* szó jelentése *ellentmond, tagad, ellenkezik, ellenszegül, szembeszáll*. Az evangéliumok a szó minden jelentését messzemenően igazolják.

„Jézus példája állandóan ingerelte őket. A Megváltó egyetlen dolgot gyűlölt a világon: a bűnt. Lehetetlen volt lepleznie fájdalmát, ha helytelen cselekedetet látott. A képmutatók között, akiknek látszat-szentsége elfedte a bűn szeretetét, és egy olyan jellem között, aki elsőként Istent dicsőítette, szembenülő volt a különbség. Mivel Jézus élete példájával ítélte el a bűnt, vele otthonában is, azon kívül is szembeszálltak. Őszinteségét, becsületességét gúnyos mosollyal nyugtázták. Türelmét, kedvességét gyávaságnak bélyegezték...”

A világ szereti a bűnt, és gyűlöli az igazságot, ezért ellenségeskedett Jézussal. Mindenki, aki visszautasítja a végtelen szeretetet, a kereszténységet zavaró dolognak találja. Krisztus vilá-

gossága elűzi a bűnöket takargató sötétséget, és a megújulás szükségessége nyilvánvalóvá válik. Akik alávetik magukat a Szentlélek befolyásának, azok saját magukkal kezdenek harcolni, míg akik a bűnhöz ragaszkodnak, azok az igazság és képviselői ellen háborúznak.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 65., 250. o.)

A Károlyi-fordításban *éles törnek* fordított szó a görög szövegben *rhomphaia*, amely a nagy, széles, kétélű trák kardra utalt. A másik, és a kardra általánosan használt szó az Újszövetségben a *makhaira*, amely a rövid, rómaiak által használt kard volt. A Septuaginta, az Ószövetség görög fordítása például a *rhomphaiát* használja Góliát kardjának leírására. A szó megválasztása is kifejezhetette a Mária szívét majd a kereszt tövével átjáró nagy fájdalmat.

„Mária várakozással tekintett előre arra az időre, amikor a Messiás uralkodik Dávid trónján, de nem látta a szenvedés kereszttségét, amelyen át vezet oda az útja. Simeon szavaiból kitűnt, hogy a Messiás útja e világon nem lesz akadálytalan. A Máriához intézett szavakban – »a te lelkedet is áthatja az éles tör« (Lk 2,35) – Isten gyöngéd együttérzéssel meghirdeti Máriának azokat a gyötrelmeket, amelyeknek az elviselését már meg is kezdte...”

Jézus édesanyja János, a szeretett tanítvány támogatásával elkísérte fiát a Golgotáig. Láttá, amikor Jézus elájult a kereszt terhe alatt, és szerette volna segítő kezét megsebzett feje alá tenni, megmosni homlokát, amely valaha az ő keblén nyugodott. Ebben a szomorú kiváltságban azonban nem részesülhetett. A tanítványokkal együtt Mária is ápolta még magában azt a reménységet, hogy Jézus nyilvánvalóan megmutatja hatalmát, és megszabadítja magát ellenségeitől. Másfelől azonban ismét elcsüggedt a szíve, amikor visszaemlékezett azokra a szavakra, amelyekkel Jézus az éppen bekövetkezett eseményeket előre megmondta. Mária kínos várakozással nézte, amint a tolvajokat a keresztfához kötötték. Vajon annak is el kell szenvednie a keresztre feszítést, aki a halottnak visszaadta az életét? Vajon Isten Fia megengedi, hogy Őt is ilyen kegyetlenül gyilkolják meg? Fel kell adnia azt a hitét, hogy

Jézus volt a Messiás? Tanúja kell, hogy legyen Jézus szégyenének és fájdalmanak, megfosztva még attól a kiváltságtól is, hogy szolgáljon neki nyomorúságában? Láttá fia kifeszített kezeit a kereszten. A kalapácsot és a szegeket is elhozták már. Amikor pedig a szögeket átverték a testen, a porig sújtott tanítványoknak el kellett vinniük Jézus ájult édesanyját a kegyetlen jelenet helyszínéről.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 38., 652. o.)

6 Hogyan válik nyilvánvalóvá sokak szívének gondolata (Lk 2,35) Jézus életének fényénél?

Jn 3,16 • „Úgy szeretete Isten e világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta, hogy valaki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.”

2Kor 2,10–11 • „...hogy meg ne csaljon minket a Sátán, mert jól ismerjük az ő szándékait.”

Lk 9,23 • „Mondta pedig mindenkinek: Ha valaki énutánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel az ő keresztségét mindennap, és kövessen engem.”

„Krisztus életének fényénél minden szív – a Teremtő szívétől kezdve a sötétség fejedelmének szívéig – lelepleződik. Sátán önzőnek, zsarnoknak mutatta be Istent, olyannak, aki mindent követel, de semmit sem ad, aki saját dicsőítésére igényli teremtményei szolgálatát, de javukra semmi áldozatot nem hoz. Krisztus odaajándékozása azonban bepillantást enged az Atya szívébe. Bebizonyítja, hogy Isten irántunk való gondolata »békességnek és nem háborúságnak gondolata« (Jer 29,11). Ez kinyilatkoztatja, hogy míg Isten gyűlölete a bűnnel szemben olyan erős, mint a halál, addig a bűnösök iránti szeretete erősebb a halálnál is. Vállalta meg-

váltásunkat, és semmit vissza nem tart, bármily drága legyen is az, ami művének megvalósításához szükséges. Nem rejtett el egyetlen igazságot sem, amelyet megváltásunk érdekében ismernünk kell. Nem mulasztott el megtenni egyetlen csodát sem, amely a javunkat szolgálja; egyetlen isteni eszköz sem maradt felhasználatlanul. Kegyelmet kegyelemre, ajándékot ajándékra halmoz. A menny egész tárháza nyitva áll azok számára, akik engedik, hogy megmentse őket. Az Atya összegyűjtötte a világmindenség valamennyi kincsét, feltárta végtelen hatalmának forrásait, s amikor mindezeket Krisztus kezébe helyezte, így szólt: Mindez az emberé! Használd fel ezeket az ajándékokat, és győzd meg általuk az embert arról, hogy mennyen és földön nincs nagyobb szeretet, mint az enyém! Akkor találja meg legteljesebb boldogságát, ha szeret engem.

A Golgota keresztségénél a szeretet és az önzés állt szemben egymással. Itt mutatkozott meg mindkettő a maga legteljesebb valóságában. Krisztus azért élt, hogy vigasztaljon és áldást osszon. Sátán pedig megölte Őt, s ezzel kifejezte Isten elleni gyűlöletének mélységes gonoszságát. Ezzel lelepleződött lázadásának igazi célja: megfosztani Istent a trónjától, és megölni azt, aki kinyilatkoztatta Isten szeretetét.

*Krisztus élete és halála felfedi az ember gondolatait is. Krisztus élete – a jászoltól a keresztségig – önmegtágadásra, a szenvedésben való részvételre hív. Leleplezi az emberek szándékait. Jézus a menny igazságát hozta, s mindazok, akik engedelmeskedtek a Szentlélek szavának, vonzódtak hozzá. Akik önmagukat imádják, azok Sátán birodalmához tartoznak. Krisztus iránti magatartásunk mutatja meg, kinek az oldalán állunk. Így mondja ki mindenki önmaga felett az ítéletet.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 39–40. o.)*

Az e heti adomány a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja. – Hozzájárulás a közösség által fenntartott főiskola működési költségeihez .

Nikodémus

(Jn 3,1–21; 7,50–53; 19,39–40)

Jézus a Biblia talán legnagyobb horderejű beszélgetését folytatta Nikodémussal, a zsidók tekintélyes főemberével, a szanhedrin tagjával. Két élet találkozott itt, világokat szembesítve egymással: az idős farizeus ült szemben a fiatal tanítóval – kérdezte őt, és hallgatta csodálatosan mély értelmű válaszait. „Nikodémus elmondta Jánosnak a beszélgetés történetét, amely az apostol feljegyzései révén szolgál milliók okulására. Az itt tanított igazságok ma éppoly fontosak, mint azon az ünnepélyes éjszakán, a magányos hegyen, ahová a zsidó vezető eljött, hogy megtanulja az élet útját a szerény galileai tanítótól.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Advent Kiadó, 2003, 139. o.)

I Miért jött Nikodémus éjjel Jézushoz? Mi a jelentősége a látogatás időpontjának és annak, ahogyan megszólította Jézust?

Jn 3,1–2 • „Volt pedig a farizeusok között egy ember, a neve Nikodémus, a zsidók főembere. Ő jött Jézushoz éjjel és mondta neki: Mester, tudjuk, hogy Istentől jöttél tanítóul; mert senki sem teheti e jeleket, amelyeket te teszel, hanem ha az Isten van vele.”

.....

.....

„Hónapok óta hallott már a názáreti vándortanítóról, talán látta is, hiszen Jézus nyilvánosan tanított, és nem sokkal fellépése után megtisztította a jeruzsálemi templomot. Azután, hogy a galileai Kánában első csodáját tette, Jézus a zsidó nép fővárosába érkezett. A templomtisztítás megdöbbenetete a népet, kiváltképpen a főembereket. A vallási vezetők izgatott találgatásokba kezdtek, hogyan lépjenek föl Jézus ellen. Tenni semmit nem mertek ellene, tanácskozásaikban azonban kezdettől fogva a lehetséges következményeket vitatták. Nem a lelkiismeret, hanem a politikai érzék irányította őket. Egymás közötti beszélgetéseik, közös tanácskozásaik légkörét hozta ki Nikodémus az Olajfák hegyére. Bemutakozó megszólalásában feszültség érződött, noha nem volt híján az elismerésnek...

Kellő mérlegelés után mi is megállapíthatunk egyet s mászt az idős farizeusról. Például azt, hogy *őszinte* ember volt. Társait a hatalmi vágyak töltötték el, ő azonban a lelkiismeretére is hallgatott. Bizonyára nem kevés fontolgtatás és előkészület után döntött úgy, hogy személyesen jön el Jézushoz. Nem elégedett meg azzal, amit *hallott* Jézusról. Ő magát Jézust kívánta hallani. Ma sem több vagy kevesebb a feltétele, hogy az igazi Jézus Krisztushoz eljussunk. Mint a mindennapi kenyeret, úgy kell magunkhoz vennünk Jézus beszédeit. Ne elégedjünk meg, ha Róla hallunk, Őt magát hallgassuk!

Nikodémust személyes érdeklődése hozta el az Olajfák hegyére. De ide is éjjel hozta el. Találkozhatott volna Jézussal a városban is, kérdezhetette volna ott is. Miért nem tette? Azért, mert gyáva volt. Féltette a tisztségét. Ismerte a főtanács kémkedő és elhárító rendszerét. Nem kockáztatta magas beosztását.

Beköszönése az őszinte, de félénk, sőt gyáva ember hangján szólt. Némi büszkeség is érződött benne: »Mi tudjuk...« Csi-petnyi fölényesség is: te »Istentől jöttél tanítóul«, de mi csak »mester«-nek, »rabbi«-nak tekintünk. Ki a nagyobb tehát: akit rabbinak tekintenek, vagy akik annak tekintik?» (Reisinger János: *Hogyan küzdött Jézus...*, BIK – Oltalom Alapítvány, 4–5. o.)

„Nikodémus Jézust Istentől jött tanítónak nevezte. Ezzel kifejezte azt, hogy kilétéről nincs pontos fogalma és meggyőződése. Abban azonban bizonyos, hogy Jézus kapcsolatban áll Istennel. Kétségtelen, hogy azokat a jeleket, amelyeket Jézus cselekszik, senki sem teheti másképpen, mint Isten segítségével. Jézus még éppen csak megkezdte szolgálatát. A becsületes gondolkodású Nikodémusnak azonban az első néhány jel elegendő volt ahhoz, hogy érdeklődése felébredjen, és elmenjen Jézushoz, hogy többet, bizonyosabban tudhasson meg. Másokat Jézus egész szolgálatának összes csodája sem készítetett hasonló magatartásra!

Nikodémus szavai azonban egy ki nem mondott kérdést is magukban foglaltak: »Te Istentől jöttél, ez bizonyos. De ki vagy te igazán? Tőled magadtól várjuk a pontos választ. Alig merem kimondani, megfogalmazni azt a sejtelmet, amely felmerül bennem veled kapcsolatban. Te vagy a Messiás?«

Érzékelhető, hogy Nikodémus igen óvatosan, visszafogottan fogalmazott. Jézus kétségtelenül értette, hallotta lelkében a ki nem mondott kérdést, mert ő bizonyosat tudott Nikodémus látogatásának indítékairól. Éppen a beszélgetés leírása előtt olvashatjuk az evangéliumban: »Jézus... ismerte mindnyájukat..., nem szorult rá, hogy valaki bizonyosságot tegyen az emberről, mert magától is tudta, mi volt az emberben.« (Jn 2,24–25)” (Vankó Zsuzsa: *János evangéliuma*, Sola Scriptura Teológiai Főiskola, jegyzet, 38. o.)

2 Hogyan válaszolt Jézus Nikodémusnak? Miért adott ilyen határozott és rövid, mégis különösnek tűnő választ a felvetésére?

Jn 3,3 • „Felelt Jézus és mondta neki: Bizony, bizony mondom neked: ha valaki újonnan nem születik, nem láthatja az Isten országát.”

„Jézus az Isten országába való belépés feltételéről szólt Nikodémusnak adott válaszában. Ha felületesen nézzük ezt a beszélgetést, akkor úgy tűnik, hogy Jézus valami egészen másról beszélt, mint amiről Nikodémus. Úgy tűnik, mintha ügyet sem vetett volna arra, milyen gondolatok foglalkoztatják látogatóját, hanem csak beszélni kezdett volna valamiről, amit ő fontosnak tartott.

A valóságban azonban Jézus éppen Nikodémus elrejtett, ki nem mondott igazi gondolataival, kérdéseivel állt szóba. Mert az »Isten országa«-fogalom a messiási ország megjelölésére szolgált a zsidók között. Lk 17,20-ban olvassuk például, hogy a farizeusok kérdezősködtek Jézustól: »Mikor jön el az Isten országa?«

A Messiás eljövetele vagy Isten országának eljövetele ugyanazt jelentette a farizeusi tanításban és a korabeli zsidóság gondolatvilágában. Jézus tehát nagyon is Nikodémus gondolatvilágába kapcsolódott bele. Tapintatos szeretettel alkalmazkodott azonban a farizeus óvatos tartózkodásához, és éppen olyan finoman, rejtett formában válaszolt, mint ahogy Nikodémus a beszélgetést indította. Kijelentése, válasza ugyanakkor mégis nyílt és határozott volt...

Nikodémus számára ezzel az egyetlen mondattal világossá tette, hogy Isten országa lelki természetű. Nem evilági keretek között és eszközökkel valósul meg. Ez teljesen más világ. Az embernek újjá kell születnie, mert csak így válik alkalmassá arra, hogy ennek az országnak a tagja lehessen...

Ez a kijelentés, amely az újjászületést az Isten országába való belépés feltételeként határozta meg, azonban nem csak Nikodémus, a farizeus írástudó számára volt döntő jelentőségű. Az Isten országához való csatlakozás végső és elmaradha-

tatlan feltételének meghatározása ez mindannyiunk számára. Isten nem szab önkényes feltételeket. Isten országába nem lehet bejutni kiváltságok vagy emberi teljesítmény alapján. Csak egy döntő és természetes feltétel létezik: lelkileg alkalmassá kell válni ebbe a másik világba való beilleszkedésre...

És még ez az alkalmassá válás sem emberi képesség kérdése. Isten teremtő hatalma teszi azzá az embert, ha igényli és elfogadja ezt. Minden ember egyformán alkalmatlan az Isten országára, természetes adottságai és lehetőségei szerint. És minden ember egyformán alkalmassá válhat rá Isten átalakító kegyelme által.

Jézus kijelentése az üdvösség egyetlen, múlhatatlan feltételéről ma is újszerűen hat sok keresztényre is, amikor értelmé feltárul előttük. Sajnos, ma éppúgy nincsenek tisztában ezzel a kérdéssel a keresztények tömegei sem, mint ahogy Nikodémus és Izráel népe nem ismerte ezt az alapvető igazságot.” (Vankó Zsuzsa: *János evangéliuma*, i. m., 38–42. o.)

„A kellemes éjszakai beszélgetésre vágyó Nikodémust Jézus rövid, de megfontolt és határozott kijelentése fogadta: »Bizony, bizony mondom néked: ha valaki újonnan nem születik, nem láthatja az Isten országát.« (3,3) Jézus sohasem folytatott céltalan, udvariassági vagy diplomatikus beszélgetéseket. Itt is a tárgyra tért. Jól tudta, hogy Nikodémusnak – és vele együtt minden embernek – nem a haszontalan csevegés hiányzik, hanem a lényében rendet teremtő tiszta beszéd. Jézus valószínűleg szót arról, hogy minden embernek szüksége van az életében az alapvető megváltozásra, »újjászületésre« (ez a szó a görög eredetiben – *anóthen gennétai* – *felülről születést* is jelent). Isten országába, az örök élete eljutni csak így lehet. Jézus a belső, lelki megtérést jelölte meg az üdvösség kizárólagos feltételének.” (Reisinger János: *Bibliai olvasókönyv*, Oltalom Alapítvány, 1992, 86. o.)

„*Nikodémus azzal a gondolattal jött az Úrhoz, hogy eszmeccserét folytasson vele, Jézus azonban közvetlenül az igazság alapelvei-*

re tért. Azt mondta Nikodémusnak: Nem annyira elméleti ismeretekre, sokkal inkább lelki újjászületésre van szükséged. Nem a kíváncsiságodat kell kielégítened, hanem új szívre kell szert tenned. Felülről kell új életet kapnod, mielőtt felfoghatod a mennyei dolgokat. Míg ez a változás nem jön létre, és mindent újjá nem tesz, addig nem szolgál javadra, hogy elbeszélgetsz velem hatalmamról vagy küldetéséről.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 132–133. o.)

3 Hogyan fogadta Nikodémus Jézus szavait? Miért erősítette meg Jézus az előbbi kijelentését, és hogyan részletezte azt?

Jn 3,4–8 • „Monda neki Nikodémus: Mi módon születhetik az ember, ha vén? Vajon bemehet-e az ő anyjának méhében másodszor, és születhetik-e? Felelt Jézus: Bizony, bizony mondom neked: Ha valaki nem születik víztől és Lélektől, nem mehet be az Isten országába. Ami testtől született, test az; és ami Lélektől született, lélek az. Ne csodáld, hogy azt mondtam néked: szükség néktek újonnan születnetek. A szél fúj, ahová akar, és annak zúgását hallod, de nem tudod, honnan jön és hová megy: így van mindenki, aki Lélektől született.”

„Az ironikus, csaknem gúnyos válasz fölfedte Nikodémus valódi jellemét. A magukat nagyon is igaznak vélő, ún. korrekt emberek jellegzetes viselkedése volt és maradt is ez. Ha a másik ember engedelmeskednék nekik, megbecsülnék – önmaguk miatt. Ha valami másképp történik, megsértődnek, a gúnynyal támadásba is lendülnek, csak hogy zavarodottságukat „a legjobb védekezés a támadás” elve alapján leplezzék.

Jézus felséges példát mutatott válaszában. A gúnyra gúnynyal sohasem szabad felelnünk. Bizonytal tudtán kívül, de természete készítésére Nikodémus immár másodszer siklatná ki a beszélgetést. Jézusnak azonban sikerül ezt megakadályoznia. Megőrzi nyugalmát. Újabb, részletesebb magyarázatát adja annak, amit mondott. Nyomatékosan megismétli és elmélyíti előbbi kijelentését, egyrészt, hogy éreztesse Nikodémussal: megfontoltan mondta az előbb is, amit mondott, másrészt, hogy ezen a nyomon vezesse tovább.” (Reisinger János: *Hogyan küzdött Jézus...*, i. m., 7–8. o.)

„Jézus nem vette át beszélgetőtársa ironikus hangnemét. Szelíden, de most már részletesebben válaszolt. Először is újra megerősítette előbbi kijelentését. Majd tapintatosan helyesbítette Nikodémus gondolkodását. Mert nem oldaná meg a kérdéseinket, ha újra vagy akárhányszor a világra születnénk. A testi születéssel ugyanaz a nagy probléma ismétlődne: önzőnek születünk. Az önzés pedig nem testi legyőzést kíván, hanem a gondolkodásmód általi győzelmet a természetünkön. Azután Jézus megnyugtatta Nikodémust (»Ne csodáld, hogy azt mondtam *néked...*«), hogy erre az újjászületésre nemcsak neki van szüksége, hanem minden egyes embernek (»szükség néktek újonnan születnetek«); nem túlzott tehát, vagy nem a főembert állította be kedvezőtlenül. S végezetül azt is a tudomására hozta, hogy azt a kívánatos belső változást Isten a Szentlélek által teremti meg, akinek munkája hasonlóan észrevétlen, mint a szél munkája.

Isten tiszteli minden ember belső szabadságát, s csak ott végez munkát, ahol legalább résznyire kitérnek a belső ajtókat. Ha viszont valaki ténylegesen meg akar változni, Isten tökéletesen segíti és beteljesíti rajta ígéreteit.” (Reisinger János: *Bibliai olvasókönyv*, i. m., 87. o.)

„Nikodémus mint szigorú farizeus, büszke volt jó cselekedeteire. Köztiszteletnek örvendett jótékonysága és a templomi szolgálat fenntartása iránti bőkezűsége miatt, s úgy érezte, hogy megsze-

rezte Isten kegyét. Megijesztette egy olyan ország gondolata, amely túl tiszta ahhoz, hogy ő jelen állapotában megláthassa.

Az újjászületés képe, amit Jézus használt, nem volt teljesen ismeretlen Nikodémus számára. Az izraelita hitre tért pogányokat gyakran hasonlították az újszülött gyermekekhez. Ezért bizonyára megértette, hogy Krisztus szavait nem szó szerint kell vennie. De mivel izraelitának született, biztos volt benne, hogy helye van Isten országában. Úgy érezte, nem kell megváltoznia. Ezért lepődött meg a Megváltó szavain. Bosszantotta, hogy azok szinte közvetlenül rá vonatkoznak. A farizeus büszkesége küzdött az igazságot kutató ember őszinte vágyával. Csodálkozott, hogy Krisztus nem veszi tekintetbe Izráelben betöltött vezető tisztségét. Meglepetésében elvesztette önuralmát, és teljesen ironikusan válaszolt Krisztusnak: »Mi módon születetik az ember, ha vén?« (Jn 3,4) Csakúgy, mint mások, amikor az igazság élesen a lelki ismeretig hatolt, elárulta, hogy a testi ember nem fogadhatja be Isten Lelkének dolgait, mert semmi sincs benne, amire a lelki dolgok hatni tudnak, mivel a lelki dolgokat csak lelkileg lehet megérteni.

A Megváltó viszont nem ellenérvvel válaszolt. Ünnepeles, nyugodt méltósággal emelte föl kezét, és még nagyobb bizonyossággal nyomatékosította a kellemetlen igazságot: »Bizony, bizony mondom néked: Ha valaki nem születik víztől és Lélektől, nem mehet be az Isten országába.« (Jn 3,5)” (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 133. o.)

4 Mit fejezett ki Nikodémus újabb, már jóval tiszteletudóbb kérdése? Miért fedtte meg őt Jézus, és miért csak most?

Jn 3,9–10 • „Felelt Nikodémus, és mondta neki: Mi módon lehetnek ezek? Felelt Jézus, és mondta neki: Te Izráel tanítója vagy, és nem tudod ezeket?”

.....
.....

„Első olvasásra meglepő, hogy Jézus erre az elszánt kérdésre nem felelt rögtön, és bíráltni kezdte Nikodémust. Akkor, amikor az láthatólag hajlandóságot mutatott a megváltozásra! De éppen ezt kell Jézustól megtanulnunk: akkor lehet eredményesen bírálatot mondani, amikor a másik kész annak befogadására. A beszélgetés legelején hiába fedtte volna meg Jézus a farizeus gyávaságát, gúnyolódását, értetlenségét: elutasításra talált volna. Most azonban, hogy elfogadást mutatott, mélyen érdeklődni kezdett, már helye volt az elmaradhatatlan és nevelő jellegű bírálatnak: »Te Izráel tanítója vagy, és nem tudod ezeket?« A történelemben sokszor elhangozhatott volna egyházi személyekről és mindazokról, akik tisztségük folytán az emberek vezetésére lettek volna hivatottak, ám helyette szinte félrevezették őket. A Biblia erkölce: az indulatoktól mentes, de az igazságra mindig rámutató feddés: »Hirdesd az igét..., ints, feddj, buzdíts teljes béketűrősséggel és tanítással.« (2Tím 4,2) »A Krisztus beszéde lakozzék tibennetek gazdagon, minden bölcsességben, tanítván és *intvén* egymást zsoltárokkal, dicséretekkel, lelki énekekkel, hálával zengedezvén szívetekben az Úrnak.« (Kol 3,16)» (Reisinger János: *Bibliai olvasókönyv*, i. m., 88. o.)

„*Mi módon lehetnek ezek?*» – kérdezte Nikodémus. Az újabb kérdés már egyáltalán nem volt ellenvetés jellegű, hanem sokkal inkább csodálkozó és vágyakozást kifejező. Ez volt Nikodémus utolsó megszólalása, ezután már csak Jézus beszélt. Azt érzékelteti a beszélgetés leírása, hogy Nikodémus ellenállása fokozatosan csökkent, végül pedig teljesen megszűnt. A „szél” az ő lelkét is megérintette, és megváltoztatta. Büszkesége eltűnt, és csupán az igazság utáni vágy, szomjúság fakadt fel a lelkéből. Elnémult, és csak hallgatta Jézust, egyre jobban megnyilatkozó értelemmel és lélekkel.

„*Mialatt Jézus beszélt, az isteni igazság világossága derengeni kezdett Nikodémus lelkében. A Szentlélek megelevenítő, szelíd befolyása érintette lelkét*” – írja Ellen White (Jézus élete, i. m., 135. o.). Kétségtelen, hogy hite – amelynek ugyan még mintegy három évre volt szüksége a teljes beérlelődéshez – azon az évszázádon alapozódott meg.

„*Te Izráel tanítója vagy, és nem tudod ezeket?*» – kérdezte Jézus. Utalás volt ez arra, hogy már Izráel egész vallásossága eltorzult. Nikodémus is azért küzd előítéletekkel, mert olyan vallásosságban nevelkedett, amely elfordult Isten élő, igaz beszédétől. Egy ilyen alapvető, egyszerű kérdés tekintetében, hogy mi az Isten országára való alkalmasság lényege, Izráel tanítója is felvilágosításra szorult!

„*Valóban, a nép vallási vezetésével megbízott személy előtt nem lehetnek ismeretlenek ilyen fontos igazságok. Jézus szavai azt a tanítást sugallták, hogy Nikodémusnak nem megbántódnia kellene az igazság egyszerű igéin, hanem inkább nagyon szerényen vélekedhetne magáról lelki tudatlansága miatt. Mindamellett Krisztus olyan ünnepélyes méltósággal beszélt, tekintete és hangja is olyan őszinte szeretetet fejezett ki, hogy Nikodémus nem sértődött meg, amikor rádöbbsent saját szárnalmas állapotára.*» (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 135. o.)

5 Milyen választ adott Jézus Nikodémus kérdésére? Hogyan valósulhat meg az újjászületés? Milyen tanításokat tartalmaz a „Biblia szíve”, Jn 3,16?

**Jn 3,14–17 • „Amiképpen felemelte Mózes a kígyót a pusztában, akképpen kell az Emberfiának felemeltetnie, hogy valaki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Mert úgy szerette Isten e világot, hogy az ő egy-
szülött Fiát adta, hogy valaki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Mert nem azért küldte Isten az**

ő Fiát a világra, hogy kárhoztassa a világot, hanem hogy megtartassék a világ általa.”

A rövid kitérő után Jézus érdemi választ adott Nikodémus „mi módon?” kérdésére. A kérdés arra irányult, hogyan megy végbe az újjászületés a Szentlélek munkája által. Hogyan juthat tiszta és életét megváltoztató istenhitre minden ember? Mit kell megértenie és elfogadnia ehhez, hiszen önmagát senki nem változtathatja meg a saját erejéből. Milyen külső, de mindenki számára elérhető segítség vezet a megoldáshoz?

„Jézus szavai szerint az újjászületés végső alapja és elindítója: a Messiás fölemeltetése a keresztre, illetve az ember hitbeli »feltekintése« erre. Az ember újjászületésének ára van. Isten ilyen hatalmas áldozata volt szükséges ahhoz, hogy az ember lelkében újjászületés mélységű, gyökeres lelki változás történjék!

Jézus egy ószövetségi történetre utalt szemléltetésül, az érc kígyó történetére Izráel pusztai vándorlása idején (4Móz 21,1–9). Az írástudó Nikodémusnak egy rövid hivatkozás elegendő lehetett, mert jól ismerte az Írásokat. Jézus néhány szóval csodálatos világosságot árasztott a titokzatos ószövetségi, messiási előkép értelmére: az érc kígyó fölemeltetése a póznára ábrázolta az Emberfia fölemeltetését a keresztre. Aki feltekintett az érc kígyóra a halálos kígyómarás áldozatai közül, az meggyógyult, és aki hisz Krisztusban, nem vész el, hanem örök élete lesz.

Fontos kifejezés az érc kígyó és az Emberfia fölemeltetésének párhuzamba állításánál az »amiképpen – akképpen« megjelölés. A legkülönösebb az érc kígyó előképénél, hogy a kígyó – a bűn és Sátán jelképe – ábrázolta a Megváltót! A döntő mondanivaló ebbe a meghökkentő ténybe volt rejtve. A Messiásnak is »ekképpen« kell felemeltetnie, ez a megváltás titka.

A következő újszövetségi igék megvilágítják előttünk, hogy miért: »Mert azt, aki bűnt nem ismert, bűnné tette értünk, hogy mi Isten igazsága legyünk Őbenne.« (2Kor 5,21) »Aki a mi bűneinket maga vitte fel testében a fára, hogy a bűnöknek meghalván, az igazságnak éljünk: akinek sebeivel gyógyultak meg.« (1Pt 2,24)

A 16. verset méltán nevezik az evangélium szívének, főevangéliumnak, vagy a Biblia aranyszövegének. Tekintsük át, mi mindent tartalmaz ez az egyetlen mondat:

– Kijelentést arról, hogy az Atya szereti a bűnös, elveszett világot, illetve emberiséget.

– Rámutat arra, hogy a kereszttel nemcsak a Fiú, hanem az Atya áldozata is volt.

– Isten szeretete és megmentő szándéka az egész világra vonatkozik, de a kevés hívőért, sőt akár egyetlen emberért – »valakiért« – is meghozza hatalmas áldozatát.

– Csak azokon segít ez az áldozat, akik hisznek Őbenne. Az üdvösséghez nem segít a tanokban való hit és a szertartások gyakorlása, hanem csak a Jézus Krisztusban mint az Atya áldozatában való hit.

– Az ember sorsa Krisztus nélkül: elveszés; a Krisztus áldozatában való hit által pedig: örök élet.” (Vankó Zsuzsa: *János evangéliuma*, i. m., 49–50. o.)

„A keresztről áradó fény kinyilatkoztatja Isten szeretetét. Szeretete Hozzá vonz. Ha nem állunk ellent ennek a vonzásnak, akkor a kereszttel lábához fog vezetni, mint olyanokat, akik megbánták bűneiket, és akikért a Megváltót megfeszítették. Ekkor Isten Lelke hit által lélekben új életet hoz létre. A gondolatok és vágyak összhangba kerülnek Krisztus akaratával. A szív, az elme újjáteremtődik Isten képmására, aki azon munkálkodik, hogy egészen alárendeljük magunkat neki. Ekkor Isten törvénye beíródik az elménkbe és a szívünkbe, s elmondhatjuk Krisztussal: »Hogy teljesítsem a te akaratodat, ezt kedvelem, én Istenem.« (Zsolt 40,9)» (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 138. o.)

6 Mi tanúskodik arról, hogy Nikodémus a lelkében őrizte Jézus szavait, és a későbbiek folyamán teljesen meg is értette és elfogadta azokat?

Jn 7,50–53 • „Mondta nekik Nikodémus, aki éjjel ment hozzá, aki egy volt azok közül: Vajon a mi törvényünk kárhóztatja-e az embert, ha előbb ki nem hallgatja, és nem tudja, hogy mit cselekszik? Feleltek és mondták neki: Vajon te is galileai vagy-e? Tudakozódj és lásd meg, hogy Galileából nem támadt próféta. És mindnyájan hazamentek.”

Jn 19,39–40 • „Eljött pedig Nikodémus is (aki éjszaka ment először Jézushoz), hozván mirhából és áloéból való kenetet, mintegy száz fontot. Vették azért a Jézus testét, és begöngyöltették azt lepedőkbe illatos szerekkkel együtt, amint a zsidóknál szokás temetni.”

János evangéliuma 7. fejezetében olvashatjuk, hogy Nikodémus két és fél évvel e beszélgetés után védelmére kelt Jézusnak. A hit egyre erősödött benne. Társával, Arimathiai Józseffel együtt ő rendezte Jézus temetését. A hit hitvallássá, bátor kiállássá érett immár a lelkében. Az őskeresztény hagyomány szerint Nikodémus az apostoli gyülekezet tagja lett, és Jézus követőivel osztotta meg vagyonát.

„A Nikodémussal folytatott beszélgetés során Jézus feltárta a megváltási tervet és evilági küldetését. Ezt követően egyetlen tanításában sem magyarázta el ilyen tökéletesen, lépésről lépésre azt a munkát, amelynek végbe kell mennie mindenki szívében, aki örökölni akarja a mennyországot. Szolgálatának letelején megismertette az igazságot a szanhedrin egyik tagjával, a legfogékonyabb elmével, a nép kijelölt tanítójával. Izráel vezetői azon-

ban nem fogadták szívesen a világosságot. Nikodémus szívébe rejtette az igazságot, amelynek gyümölcsei alig-alig váltak nyilvánvalóvá három éven át.

Azonban Jézus ismerte a talajt, amelybe a magot vetette. Nem veszték el az éjszakában az egyetlen hallgatónak szóló szavak. Egy ideig Nikodémus nem ismerte el Jézust nyilvánosan, de figyelte életét, és töprengett tanításain. A szanhedrinben újra és újra megíúsította a papok Krisztus megsemmisítésére irányuló terveit. Amikor Jézus végül a kereszten függött, Nikodémus visszaemlékezett a tanításra az Olajfák hegyén: »Amiképpen felemelte Mózes a kígyót a pusztában, akképpen kell az ember Fiának felemeltetnie. Hogy valaki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.« (Jn 3,14–15) A titkos beszélgetés fénye beragyogta a keresztet a Golgotán, és Nikodémus meglátta Krisztusban a világ Megváltóját.

Az Úr mennybemenetele után, amikor a tanítványok szétszóródtak az üldözések miatt, Nikodémus bátran színre lépett. Vagyonát a zsenge egyház támogatására fordította, amelyről a zsidók azt hitték, hogy Krisztus halálával eltűnik. A veszély idején ő, aki korábban olyan óvatos és elővigyázatos volt, sziklaszilárdá vált, erősítette a tanítványok hitét, és rendelkezésre bocsátotta javait az evangéliumi munka elősegítése érdekében. Akik előzőleg tisztelettel hajoltak meg előtte, most csúfolták és üldözték. Evilági javak tekintetében elszegényedett, de az a hite nem fogyatkozott el, amely a Jézussal folytatott éjjeli tanácskozásból serkent.” (Ellen G. White: Jézus élete, i. m., 138–139. o.)

Az e heti adomány az ingatlanalapot támogatja.
– Gyülekezeti ingatlanok vásárlására és felújítására
szánt pénzüsszeg.

A samáriai asszony

(Jn 4,3–42)

A samáriai asszony egyetlen beszélgetés során eljutott addig, hogy felismerte Jézusban a Messiást. Ritkán találkozhatunk ekkora fogékonysággal, ilyen gyorsan beérő hittel. Sokszor hónapok vagy évek alatt zajlik le az a folyamat, amely a samáriai asszonynál egy-két óra alatt végbement. Tanulmányunkban ezt a folyamatot követjük nyomon a *bizalom* elnyerésén, a *csodálkozás* felkeltésén, az *érdeklődés* megszületésén és a *vágyakozás* kialakulásán át egészen a Jézusban mint Messiásban való hit megnyilatkozásáig. S mindeközben abban a kiváltságban lehet részünk, hogy Jézustól tanulhatjuk a „lélekmentés művészetét”.

¶ Milyen hagyományos korlátokat és előítéleteket döntött le és hagyott figyelmen kívül Jézus a samáriai asszonnal folytatott beszélgetésével?

2Kir 17,24. 33. 41 • „Más népet telepített be AsszírIA kirÁlya BabilóniÁból, KutÁból, AvÁból, HÁmÁtból és SefÁrvaimból, és beszÁllította őket SamÁria városaiba az Izráel fiaihelyett, akik birtokba vették SamÁriát, és annak városaiban laktak... Így tisztelték az Urat, és szolgálták az ő isteneiket is, ama népek szokása szerint, akik közül elhozták őket... és így cselekedtek az ő fiaik és unokÁik is, amint az ő eleik cselekedtek, mind e mai napig.”

Jn 4,9 • „...a zsidók nem barátkoznak* a samáriaiakkal.”

A zsidók és a samaritánusok közötti ellenségeskedés hátterére és mélységére mutatnak rá az alábbiak:

„Jézus korában a Júdea és Galilea között, a Jordán folyótól nyugatra elterülő területet nevezték Samáriának. Itt laktak a samaritánusok, akik vallásilag tudvalevőleg elkülönültek az izraelitáktól. Ez az elkülönülés igen régi időre nyúlik vissza. Egyik fő oka abban rejlik, hogy az északi országrész bukása (Kr. e. 722) után betelepített nem zsidó lakosság megtartotta saját bálványait, összekeveredett az ottmaradt izraelita lakossággal... Amikor a babiloni fogságból visszatért deportáltak újra felépítették a jeruzsálemi templomot, a samaritánusok kialakították saját kultuszközösségüket, melynek központja a Garizim hegyén épült templom volt. (Samaritánus hagyomány szerint Izráel Kánaánban a Garizim hegyén mutatott be először hálaáldozatot.) A zsidók és a samaritánusok közt a viszony állandóan feszült volt, s ennek egyik folyománya, hogy a Garizimen épült templomot kétszáz éves fennállás után Hyrkánus János (hasmoneus zsidó király) Kr. e. 108-ban feldőlt. A szentélyt... nem építették fel újra, úgyhogy a Garizim hegyén Jézus idejében sem állt templom.

A samaritánusok a Garizim hegyét azonban templomuk elpusztítása után is szent helynek tartották, annak a helynek, ahol Istent »imádni kell«. A samaritánusok és a jeruzsálemi

* A *barátkoznak* szó helyén az eredeti görög szövegben a *synchronotai* (*társul* vagy *együtt használ*) kifejezés szerepel. Ezért egyes fordítások úgy adják vissza ezt a részletet, hogy a „zsidók nem érintkeznek a samáriaiakkal”. Egy másik fordítási lehetőség a görög kifejezés alapján: „nem használnak olyan edényeket, amelyeket a samáriaiak már használtak”.

templom körül csoportosult judaizmus közt éppen az volt az egyik fő vitapont, hogy vajon hol lehet és kell helyesen imádni Istent. Az írástudomány emlékeiben többször elbeszélte történet szerint egy rabbi (Kr. u. 180 táján) egy alkalommal Samárián keresztül ment Jeruzsálembe. A Garizim környékén megszólította egy samaritánus azzal a kérdéssel, hogy hova igyekeznek. A rabbi erre azt felelte: Felmegyek, hogy Jeruzsálemben imádkozzam. Mire a samaritánus ezt mondta: Vajon nem volna-e jobb számodra, ha ezen az áldott hegyen (= Garizim) imádkoznál, nem pedig azon a szemétdombon (= Jeruzsálem). Ez az elbeszélés igen tanulságosan mutatja a zsidóság és a samaritánusok közt fennálló áldatlan viszonyt, a folytonos rivalizálást.

A samaritánusok az Ószövetségből csak a Törvényt, azaz Mózes öt könyvét ismerték el, tagadták a feltámadáshitet, és elutasították az utolsó ítélet képzetét. Viszont ők is vártak egy messiást, akit táebnek neveztek. Az újszövetségi korban az izraeliták és samaritánusok közt nyilván elég feszült volt a helyzet, amiről nemcsak a samáriai asszony története, hanem egyéb újszövetségi adatok is tanúskodnak. (Vö. Lk 9,52–53, Jn 8,48.) (...)

Az írástudomány ránk maradt emlékeiből tudjuk, hogy a nyilvános érintkezést férfiak és nők közt a zsidó szokás igen megszorította. Például a rabbinövendéknek felrötták, ha utcán asszonnyal beszélt, s ez állott akkor is, ha az illető a legközelebbi hozzátartozói közül való volt... A rabbinisztikus hagyomány legrégebb tanításai közé tartozik a Kr. e. 150 táján élt József ben Jokhanán mondása: »Ne sokat társalkodj az asszonnyal!« (Pirke abót 1,5) Noha a tanítványoknak feltűnt, hogy Jézus az asszonnyal beszélt, ezt mégsem tették szóvá. Az evangélistának ez a megjegyzése is érzékelteti azt a tiszteletet, amelyet a tanítványok Jézus iránt éreztek. Jézus felette állt a köznapi élet íratlan törvényeinek, és saját belátása, vagy inkább életének isteni törvényszerűsége szerint alakította magatartását.” (Karner Károly: *A testté lett Ige*, Bp., 1950, 71–73., 76–77. o.)

Mindenekelőtt arról tanúskodik ez a történet, hogy Jézus nemcsak átlépte a zsidók és a samaritánusok közötti nemzeti és vallási korlátokat, hanem számára egyáltalán nem is léteztek azok az előítéletek, amelyek kölcsönös ellenségeskedést idéztek elő a zsidók és a samaritánusok között. Tudatosan igyekezett lerombolni ezeket tanítványában és hallgatóiban is. Ezt munkálta például az irgalmas samaritánus példázatának elmondásával is (Lk 10. fejezet). Az evangéliumi leírás utal rá, hogy a Mesterük iránti tisztelet visszatartotta a tanítványokat attól, hogy ellenvetést tegyenek, vagy rákérdessenek Jézus magatartására, noha nagyon meglepte őket (Jn 4,27).

Sokáig tartott azonban még, míg teljesen meg tudták érteni Jézus szemléletét és lelkületét, sőt követni is tudták Őt az előítélet-mentes és igaz szeretetből való missziószolgálatban a samaritánusok között (Lk 9,51–56-ot vö. Ap csel 8,5–6. 8. 14. 25-tel).

2 Milyen körülmények között találkozott Jézus az asszonnyal? Hogyan ébresztette fel a bizalmát, mivel váltotta ki a csodálkozását?

Jn 4,3–9 • „Elhagyta Júdeát, és elment ismét Galileába. Samárián kellett pedig áthaladnia. Ment azért Samáriának Sikár nevű városába, annak a teleknek szomszédjába, amelyet Jákób adott az ő fiának, Józsefnek. Ott volt pedig a Jákób forrása. Jézus azért, az utazástól elfáradva, azonmód leült a forráshoz. Mintegy hat óra volt.* Jött egy samáriabeli asszony vizet meríteni; mondta neki Jézus: Adj innom! Az ő tanítványai ugyanis elmentek a városba, hogy ennivalót vegyenek. Mondta azért neki a samáriai asz-

* Az akkori zsidó időszámítás szerint ez déli 12 óra, a nap legmelegebb időszaka.

szony: Hogy kérhetsz inni zsidó létedre tőlem, aki samáriai asszony vagyok?! Mert a zsidók nem barátkoznak a samáriaiakkal.”

Vö. 2Tim 4,2 • „Hirdesd az igét, állj elő vele alkalmas, alkalmatlan időben...”

„Júdeából Galileába a legrövidebb út Samárián keresztül vezetett: Josephus szerint ezen az úton három nap alatt el lehetett jutni Galileából Jeruzsálembe... Akik a Samárián való átutazást és a samáriabeliekkel az érintkezést el akarták kerülni, azoknak vagy a tengermelléki utat kellett választaniuk, vagy a Jordán völgyében kellett utazniuk.” (Karner Károly: *A testté lett Ige*, i. m., 73. o.)

Jézus szándékosan választotta az utat Samárián keresztül. Nyilvánvalóan találkozni akart az ott élőkkel.

A körülményeket tekintve azt láthatjuk, hogy azok nem voltak ideálisak egy beszélgetéshez. Déli 12 órakor, a rekkenő hőségben Jézus fáradt volt és szomjas. Lelkileg is megterhelt lehetett, hiszen júdeai szolgálata kevés eredménnyel járt. Az asszony pedig minden bizonnyal sietett, nem akart hosszabban időzni a kútnál. Nem olvasunk ott más asszonyokról, és az időpont is szokatlan. Ezért valószínűleg helytálló az a feltevés, hogy múltja és körülményei miatt (vö. Jn 4,18) került az emberekkel való találkozást.

„Amikor Jézus leült pihenni Jákób kútjánál, Júdeából jött, ahol szolgálata kevés gyümölcsöt termett. Elutasították a papok, az írástudók, még a magát tanítványainak vallók sem ismerték fel isteni jellemét. Erőtlenül, kimerülten sem tagadta meg a beszélgetés lehetőségét egy asszonytól, bár az idegen volt, elszakadt Izráeltől, és nyílt bűnben élt...”

Egy samáriai asszony közeledett, és mintha észre sem vette volna Jézust, korszóját megtöltötte vízzel. Megfordult és elindult, ek-

kor Jézus inni kért tőle. Keleti ember ilyen szívességet nem hártott volna el. Keleten a vizet Isten ajándékának nevezték. A szomjazó utasnak vizet adni – ezt olyan szent kötelességnek tartották, amiért a sivatagi arabok képesek voltak útközlő letérni. A zsidók és samaritánusok közti gyűlölet azonban meggátolta az asszonyt abban, hogy szívességet ajánljon fel Jézusnak, a Megváltó viszont kereste a kulcsot a szívéhez, és isteni szeretettől vezérelt tapintattal kért, nem pedig ajánlott szívességet. Ha felajánlja segítségét, lehet, hogy az asszony visszautasítja, a bizalom azonban bizalmat ébreszt...”

*Az asszony látta, hogy Jézus zsidó. Meglepetésében elfelejtette a kérést teljesíteni, inkább megpróbálta az okát megfejteni: Hogy kérhetsz inni zsidó létedre éntőlem, aki samáriai asszony vagyok? – kérdezte.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Advent Kiadó, 2003, 153., 144–145. o.)*

„Az emberek csodálkozása már jó jel. Platón, a híres görög gondolkodó mondta, hogy »minden gondolkodás alapja a csodálkozás«. A meglepődés, a csodálkozás valóban a kezdete valaminek: a belső eltűnésnek, önkéntelen elgondolkozásnak. Mivel a bibliai tanítások az értelem megközelítésére irányuló evangelizációról beszélnek, örülnünk kell, ha az emberek részéről a gondolkodás legparányibb kezdeményeivel is találkozunk. Az asszony csodálkozása adott lehetőséget, hogy Jézus beszélhessen, felelhessen egyáltalán. Ilyen nagy jelentősége volt tehát az »Adj innom!« kérésnek: elindította a beszélgetést.” (Reisinger János: *Az evangelizáció bibliai alapelvei*, 1994, 74. o.)

3 Hogyan keltette fel Jézus az asszony érdeklődését? Mire irányította a figyelmét? Mit jelent az „élő víz” kifejezés?

Jn 4,10–14 • „Felelt Jézus és mondta neki: Ha ismernéd az Isten ajándékát, és hogy ki az, aki ezt mondja neked: Adj innom!, te kérted volna őt, és adott volna neked élő vizet.

Mondta neki az asszony: Uram, nincs mivel merítened, és a kút mély: hol vennéd tehát az élő vizet? Avagy nagyobb vagy-e te a mi atyánknál, Jákóbnál, aki nekünk adta ezt a kutat, és ebből ivott ő is, a fiai is és jószága is? Felelt Jézus és mondta neki: Mindaz, aki ebből a vízből iszik, ismét megszomjazik. Valaki pedig abból a vízből iszik, amelyet én adok néki, soha örökké meg nem szomjúhozik; hanem az a víz, amelyet én adok neki, örök életre buzgó víznek kútfeje lesz őbenne.”

Vö. Jn 7,37–39 • „Az ünnep utolsó nagy napján felállt Jézus, és így kiáltott: Ha valaki szomjazik, jöjjön hozzám, és igyék! Aki hisz énbenem, amint az írás mondotta, élő víznek folyamai ömlenek annak belsejéből. Ezt pedig mondta a Lélekről, amelyet az őbenne hívők vesznek majd...”

„Jézus rövid válasza mutatja, hogyan kell tovább építeni az elkezdődő – bármily szerényen kezdődő – kapcsolatokat... »A víz Isten ajándéka« gondolkodásmódra támaszkodva egy még nagyobb isteni ajándékot említ, s egyáltalán: Istent mint ajándékozót mutatja be. Vajon mi is így élünk és járunk-e el? (1Móz 30,20; Préd 5,19; Mt 7,11; Rm 6,23; 11,29; 2Kor 9,15; Efész 2,8; Jak 1,17.)

Csodálatos az is, ahogyan Jézus a kisebbről a nagyobb ajándékra, a kút vizéről az »élő vízre« tereli a gondolatot és a szót! Mi se vesztegezzük az időt, és lényeges kérdésekről beszéljünk embertársainknak, de várjuk ki a bizalom és csodálkozás idejét, és akkor is inkább rávezetően, ne kioktatóan beszéljünk!” (Reisinger János: *Az evangelizáció bibliai alapelvei*, 75–76. o.)

„Jézus bizonyágtevése mindig csak felelet volt arra, amit az asszony kérdezett, ami benne felvetődött. Ha meg akarunk

közelíteni embereket az evangéliummal, akkor tanuljunk meg hallgatni, tanuljunk meg rájuk figyelni, megérteni őket...

Nagyon vigyázzunk arra is, ahogyan magát az evangéliumot előadjuk. Ne legyenek benne üres mondatok, kegyes szóvirágok, általánosságok. Csak szívből jövő, őszinte, tartalmas szavak és mondatok hangozzanak el... Bizonyágtevő beszédünkben ne legyenek ismeretlen fogalmak, a másik számára érthetetlen dolgok. A keresztény szeretet kötelez minket a küzdelemre, hogy megtanuljunk így beszélni.” (Vankó Zsuzsa: *Az evangelizáció biblikus alapelvei és módszerei, Az Idők Jelei*, 1992/4.–1993/1., 15. o.)

„És mi az isteni ajándék, amit fel kell ajánlanunk? Hogyan határozhatjuk meg röviden? Leginkább így: a bennünk lévő rossztól, a bűntől és annak következményétől, a haláltól való szabadítás. Amint az Írás mondja: »Ő szabadítja meg az ő népét annak bűneiből.« (Mt 1,21) »Megszabadítja azokat, akik a haláltól való félelem miatt teljes életükben rabok voltak.« (Zsid 2,15) Jézus ezt a hatalmas kijelentést tette: »Nálam vannak a sírnak és a halálnak kulcsai.« (Jel 1,18) Azért van Jézusnál a sír és a halál kulcsa, mert a halál oka a bűn, és Ő képes az ok megszüntetése által az okozattól is megszabadítani. Ilyen hatalmas ajándékot egyetlen vallásalapító, vagy valamely világmegváltó eszme kezdeményezője sem tudott felkínálni az embereknek.” (Vankó Zsuzsa: *„Kit küldjek el, ki megy el nekünk?”*, Spalding Alapítvány, 2009, 227. o.)

„Jézus Isten ajándékaról mondott bizonyágtevése az örök szép jézusi ígék egyike: »Valaki abból a vízből iszik, amelyet én adok neki, soha örökké meg nem szomjúhozik, hanem az a víz, amelyet én adok neki, örök életre buzgó víznek kútfeje lesz őbenne.« (Jn 4,14) Az igazság és boldogság útjának megtalálása ki nem apadó, meg nem szűnő örömet és belső elégedettséget jelent az embernek. Soha többé nem szomjúhozik másra, hanem csak ebből a vízből kíván mindig többet és többet (Mt 5,6). Sőt nemcsak önmaga lesz boldog és elégedett a

maga belső, zárt világában, hanem »az élő víz«, amelyből ivott, forrássá, bőven áradó, buzgó kútfővé lesz benne mindenki számára. Jézus ugyanazt az igazságot mondta ki itt, amelyet gyakran megvilágított más hasonlatokkal is: az igazi keresztény élet ad, gyümölcsözik, áldást áraszt másokra is. Ha ez a vonás hiányzik belőle, akkor valami betegség, fogyatkozás áll fenn, vagy egyenesen torzulásról van szó, sőt az elhalás is bekövetkezhetett már.” (Vankó Zsuzsa: *Jézus élete*, Sola Scriptura Teológiai Főiskola, jegyzet, 2004, 87. o.)

4 Miért fedtte meg Jézus az asszonyt, miután már felébredt benne a vágyakozás az „élő víz” után? Miért csak ekkor tette ezt a Megváltó, és egyáltalán hol van itt a feddés?

Jn 4,15–18 • „Mondta neki az asszony: Uram, add nekem azt a vizet, hogy meg ne szomjúhózzam, és ne jöjjek ide méríteni! Mondta neki Jézus: Menj el, hívd a férjedet, és jöjj ide! Felelt az asszony és mondta: Nincs férjem. Mondta neki Jézus: Jól mondtad, hogy: Nincs férjem. Mert öt férjed volt, és a mostani nem férjed: ezt igazán mondtad.”

„Ha egy ember komolyan, állhatatosan kérdez, ha már vágyakozást tapasztalhatunk nála, »a szél zúgását halljuk« (Jn 3,8). Az evangelizáció vágyva vágyott alkalmai ezek.” (Reisinger János: *Az evangelizáció bibliai alapelvei*, 75–76. o.)

„Jézus most más irányba terelte a beszélgetést. Mielőtt az asszony elfogadhatta az ajándékot, amelyet Jézus adni vágyott, rá kellett vezetnie, hogy felismerje bűneit és Megváltóját. »Mondta neki: Menj el, hívd a férjedet, és jöjj ide!« Az asszony így felelt: »Nincs férjem.« Azt remélte, hogy ezzel minden ilyen

irányú kérdezősködésnek elejét veszi. A Megváltó azonban folytatta: »Jól mondtad, hogy: Nincs férjem. Mert öt férjed volt, és a mostani nem férjed: ezt igazán mondtad.« (Jn 4,16–18)

Hallgatója megremegett. Titokzatos kéz forgatta élettörténetének lapjait, napvilágra hozta, amiről azt remélte, hogy örökre rejtve marad. Ki az, aki olvas életének titkaiban? Eszébe ötlött az örökkévalóság, az eljövendő ítélet, amikor minden, most rejtett dolog nyilvánvalóvá lesz. Ennek fényében felébredt a lelkiismerete.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 146–147. o.)

A beszélgetésnek ez a szakasza teljesen párhuzamos a Nikodémussal folytatott beszélgetéssel. Ott Jézus akkor fedtte meg Nikodémust („Te Izráel tanítója vagy, és nem tudod ezeket?”), amikor a főember már felhagyott a gúnyolódással, és őszintén feltette a kérdést: „Mi módon lehetnek ezek?” Jézus ebben a beszélgetésében is várt addig a bírálattal, amikor már el tudta fogadni az asszony. De joggal vetődhet fel a kérdés, hol van itt a feddés? Jézus természetes egyszerűséggel hívatta vele a férjét, hogy neki is adhassa az „élő vizet”. Szinte „becsomagolta” a feddést, olyan tapintatosan hívta fel az asszony figyelmét arra, hogy erkölcsi megújulásra van szüksége.

„A megtérés szükségességének hangsúlyozása az evangelizáció legtöbb figyelmet, szeretetet, imát igénylő része. A megtérést akkor kezdi elodázhatalannak érezni az ember, ha bűnbánatra való készítés következik. Jelen esetben Jézus hallatlan tapintattal mutatott rá az asszony múltjára, hogy bűnbeismerésre készítse. Ennek kezdeményét láthatjuk beszélgetésükben is (»Nincs férjem...«), Jézus ezt kétszeresen is méltányolja (»Jól mondtad... Ezt igazán mondtad«). Mi is ilyen lelkiülettel viszonyuljunk a bűnét bármily kezdetleges módon rendezni kívánó emberhez!” (Reisinger János: *Az evangelizáció bibliai alapelvei*, 81. o.)

„Jézus megdicsérte az asszonyt őszinteségéért, és megint csak finom utalással érintette, hogy ismeri élete titkait. Ez rögtön nyilvánvalóvá tette az asszony számára, hogy különleges kapcsolatban kell állnia Istennel annak az idegennek, aki

most vele beszélget. Mint a továbbiakban látni fogjuk, prófétának vélte Jézust. Ezt követően Jézus egy szót sem szólt az asszony erkölcsi helyzetéről. Nem tett egy rosszalló, minősítő megjegyzést sem, és nem oktatta ki arról, hogyan kellene rendbe hoznia az életét. Ennyi elégséges volt, Jézus tudta, hogy a Szentlélek majd tovább végzi a lelkiismeret meggyőzésének és tanácsolásának munkáját az asszony szívében.” (Vankó Zsuzsa: „Kit küldjek el, ki megy el nekünk?”; i. m., 230–231. o.)

„Az asszony lelkében ekkor mélyen meggyökerezett a megtérés vágya és kötelezettsége, mert Jézus személyében egyszerre érintette őt a megmentő, megáldani vágyó isteni szeretet és a bűnöket felfedő, megfeddő isteni szentség, amelynek jelenlétében nem lakozhat, nem maradhat meg bűn.” (Vankó Zsuzsa: *Jézus élete*, i. m., 84. o.)

5 Miért terelte az asszony a vallások irányába a beszélgetést? Mit jelent Istent „Lélekben és igazságban” imádni? Jézus válasza nyomán hogyan gyorsult fel az asszonyban a hitre jutás folyamata?

Jn 4,19–26 • „Mondta neki az asszony: Uram, látom, hogy te próféta vagy. A mi atyáink ezen a hegyen imádkoztak; és ti azt mondjátok, hogy Jeruzsálemben van az a hely, ahol imádkozni kell. Mondta neki Jézus: Asszony, hidd el nekem, hogy eljön az óra, amikor sem nem ezen a hegyen, sem nem Jeruzsálemben imádjátok az Atyát. Ti azt imádjátok, amit nem ismertek; mi azt imádjuk, amit ismerünk: mert az üdvösség a zsidók közül támadt. De eljön az óra, és az most van, amikor az igazi imádók Lélekben és igazságban imádják az Atyát: mert az Atya is ilyeneket keres az ő imádóiul. Az Isten Lélek: és akik őt imádják, szükséges, hogy Lélekben és igazságban imádják. Mondta neki az asszony: Tudom, hogy Messiás jön (aki Krisztusnak

mondatik), mikor Ő eljön, megjelent nekünk mindent. Mondta neki Jézus: Én vagyok az, aki veled beszélek.”

.....
.....
„Semmit sem tagadhatott, de megpróbált kerülni minden utalást erre a kellemetlen témára... Azután, remélve, hogy így lelkiismeretét megnyugtathatja, vallási ellentétekre terelte a szót... Jézus türelmesen hagyta, hogy arra vigye a beszélgetést, amerre akarja. Közben figyelte az alkalmat, hogy újból az asszony szívébe rejtbesse az igazságot.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 147. o.)

„Az asszony természetlen beszédterületek felé vitte volna el a szót. »Mi itt... ti ott«: vezethet-e valamerre az ilyen alapállás? Jegyezzük meg jól: a vallásfelekezetek közötti különbségtetésre személyesen kell mindenkinek rájönnie. A mi feladatunk az igazi Isten-ismeret terjesztése, amely által az emberek pontosan megtudhatják és összehasonlíthatják, hogy miben különböznek az egyes felekezetek.” (Reisinger János: *Az evangélikáció bibliai alapelvei*, 83. o.)

„Egyedül az a vallás vezet Istenhez, amely Istentől jó. Ha helyesen akarjuk szolgálni Őt, az isteni Lélektől kell születnünk. Ő megtisztítja a szívet, megújítja a gondolkodást, új képességgel ruház fel, hogy ismerjük és szeressük Istent. Összes parancsolata iránt készséges engedelmisséggel ajándékoz meg. Ez az igazi istentisztelet, a Szentlélek munkájának gyümölcse. A Lélek fogalmaz meg minden őszinte imát, és az ilyen ima elfogadható Isten előtt. Ha valahol egy lélek vágyakozik Isten után, ott megnyilvánul a Lélek munkája, és Isten megnyilatkozik annak az embernek. Ő az ilyen imádókat keresi. Arra vár, hogy elfogadhassa, fiaivá és leányaiivá tehesse őket.” (Ellen G. White: i. m., 148. o.)

„A »Lélekben imádás« mellett az is fontos, hogy »igazságban« imádjuk Istent. Ez azt jelenti, hogy helyes – azaz a hiteles isteni kinyilatkoztatásnak megfelelő – ismeretünk legyen

Isten személyéről és a neki tetsző istentiszteletről. Egyáltalán nem mindegy, mit hiszünk elvileg, és milyen istentiszteletet követünk a gyakorlatban. Saját veszteségünk lesz igen nagy, ha Istent nem »igazságban« ismerjük és követjük, még ha őszinte is hitbuzgalmunk a téves úton... Az igazi imádók számára egészen természetes és szükségszerű, hogy »szomjúhozzák az igazságot« elvileg, eszmeileg is. Féltő gonddal keresik a helyes utat, teljes szívükből arra törekszenek, hogy »igazságban« imádják Istent. Ennek törvényszerűen így kell lennie azok esetében, akik valóban kapcsolatban vannak Isten Szentlelkével, mert hiszen Isten Lelke »az igazság Lelke«, és az egyik legfontosabb szolgálata éppen abban áll, hogy »megtanít mindenre« és »elvezérel minden igazságra« (Jn 14,17. 26; 16,13).» (Vankó Zsuzsa: *Jézus élete*, i. m., 87–88. o.)

„Figyeljük meg, milyen fokozatosan vezette el Jézus az asszonyt addig a pontig, mikor ő közvetve ugyan, de feltette a döbönt kérdést: Csak nem te vagy a Messiás?

Először azt a megjegyzést tette Jézus, hogy »eljön az óra, és ez most van, amikor az igazi imádók Lélekben és igazságban imádják Istent«. Azután múlt időben fogalmazva mondta: »Az üdvösség [azaz a szabadítás, a Szabadító] a zsidók közül támadt.« Az asszonynak csak össze kellett illesztenie a titokzatos és csodálatos idegenről szerzett benyomásait, valamint Jézus sokat sejtető kijelentéseit, ezt követően összevetni ezt 5Móz 18,15 igéjével, és máris megfogalmazódott benne a nagy kérdés: csak nem maga a Messiás az, aki vele beszélget?

Tanuljunk abból, hogyan alkalmazta Jézus ebben az esetben is a »sok mondanivalóm van hozzátok, de most még el nem hordozhatjátok« elvet. Amikor az asszony először még kicsit ironikusan odavetette neki: »Avagy nagyobb vagy-e te a mi atyánknál, Jákóbnál?«, Jézus semmit sem reagált erre, noha felvilágosíthatta volna az asszonyt, mennyivel nagyobb Ő az ősatyánál. Amikor az asszony megjegyezte: »Uram, látom, hogy te próféta vagy«, Jézus szintén nem helyesbítette a kilé-

tére utaló megállapítást. Türelmesen megvárta, míg az asszony lélekben felkészül a lélegzetelállító »Én vagyok« kinyilatkoztatásra. Nekünk is sokszor kell reagálás nélkül hagyni megjegyzéseket, kérdéseket a személyes bizonyosságtevés során, ha korai még azok helyesbítése vagy megválaszolása.» (Vankó Zsuzsa: *„Kit küldjek el, ki megy el nélküNK?”*, i. m., 234–235. o.)

6 Hogyan hatott a beszélgetés az asszonyra, de magára Jézusra is? Hogyan fogadták Sikár lakói az asszony bizonyosságtételét, majd magát Jézust?

Jn 4,28–34. 39–42 • „Otthagya azért az asszony a vödrt, elment a városba, és mondta az embereknek: Jertek, lássatok egy embert, aki megmondott nekem mindent, amit cselekedtem. Nem ő a Krisztus? Kimentek azért a városból, és hozzá mentek. Aközben pedig kérték őt a tanítványok, mondván: Mester, egyél! Ő pedig mondta nekik: Van nekem eledelem, amit egyem, amit ti nem tudtok. Mondták azért a tanítványok egymásnak: Hozott-e neki valaki enni? Mondta nekik Jézus: Az én eledelem az, hogy annak akaratát cselekedjem, aki elküldött engem, és az ő dolgát elvégezzem... Abból a városból pedig sokan hittek benne a samaritánusok közül annak az asszonynak beszédéért, aki bizonyosságot tett, hogy: Mindent megmondott nekem, amit cselekedtem. Amint azért odamentek hozzá a samaritánusok, kérték őt, hogy maradjon náluk, és ott maradt két napig. És sokkal többen hittek a maga beszédéért, és azt mondták az asszonynak: Nem a te beszédédért hiszünk immár: mert magunk hallottuk, és tudjuk, hogy bizonynal ez a világ üdvözítője, a Krisztus.”

„Az asszony örömmel fogadta Krisztus szavait. A csodálatos kinyilatkoztatás szinte ellenállhatatlan erejű volt. Otthagyta a vizeskorsót, és visszatért a városba, hogy elvigye az üzenetet másoknak. Jézus tudta, miért ment el. Otthagyta a korsót – ez félreérthetetlenül az Ő szavainak hatásáról tanúskodott. A nő lelkének legőszintébb vágya volt, hogy élő vizet kapjon; elfelejtette, miért ment a kúthoz, elfelejtette a Megváltó szomjúságát, amit oltani akart. Örömtől túlcorduló szívvel sietett útjára, hogy másokkal is megossa a kapott drága világosságot...

Jézust örömmel töltötte el, hogy szavai felébresztették az asszony lelkiismeretét. Láttá, ahogyan iszik az élet vizéből, és ez csillapította saját éhét és szomját. Küldetésének teljesítése – amiért elhagyta a mennyet – megerősítette a Megváltót munkájában, és az emberi szükségletek fölé emelte. **Egy igazságra éhes, szomjas lélek szolgálata becsesebb volt számára, mint az evés vagy ivás. Pihenés, felüdülés volt ez számára. A jótékonyság volt lelkének élete...**

Az asszonyhoz szóló szavak a kútnál a jó mag vetését jelentették, és milyen gyorsan bekövetkezett az aratás! A samaritánusok eljöttek, meghallgatták Jézust, és hittek benne. Köréje gyűltek a kútnál, elhalmozták kérdésekkel, szomjasan fogadták magyarázatait sok olyan dologról, ami addig nem volt világos előttük... Ez a rövid beszélgetés azonban nem elégítette ki őket. Többet akartak megtudni, és vágytak rá, hogy barátaik is hallhassák a csodálatos tanítót. Meghívták Őt városukba, kérték, maradjon velük. Jézus két napot időzött Samáriában, és sokan hittek benne...

Az evangéliumi hívást nem szabad leszűkíteni, csupán néhány kiváltságosnak átadni, akikről úgy hisszük, bennünket tisztelnek meg, ha elfogadják. Az üzenetet mindenkinek át kell adni...

Az Üdvözítő nem várta, hogy sokan gyűljenek össze. Tanítását gyakran csak néhány embernek kezdte mondani, de az arra járók sorban megálltak, amíg végül egész tömeg hallgatta csodálattal és tisztelettel Isten szavait a mennyből küldött Tanítótól. **A Krisz-**

tusért munkálkodó ne érezze, hogy néhány hallgatónak nem tud ugyanolyan odaadóan beszélni, mint nagyobb csoportnak. Lehet, hogy csak egyvalaki hallja az üzenetet, de ki mondhatja meg, hogy hatása milyen messze fog elérni? Még a tanítványok szemében sem tűnt indokoltnak, hogy a Megváltó egy samáriai asszonyra vesztegessen az idejét. Jézus azonban komolyabban és magasabb szinten beszélgetett vele, mint királyokkal, tanácsosokkal vagy főpapokkal. A tanításokat, melyeket átadott ennek az asszonynak, a föld legvégső határáig vitték tovább.

Mihelyt megtalálta a Megváltót, a samáriai asszony másokat is elhozott hozzá. Jobb misszionáriusnak bizonyult, mint Jézus tanítványai. Ők ugyanis egyáltalán nem látták ígéretes munkaterületnek Samáriát. Gondolataik a nagy munka felé irányultak, amelyet a jövőben kell elvégezniük. Nem látták, hogy éppen körülöttük van az aratnivaló, amit be kell gyűjteni. A lenézett asszony viszont egy egész várost hozott el, hogy hallhassák a Megváltót. Azonnal elvitte a világosságot embertársainak.

Ez az asszony a Krisztusban való gyakorlati hit munkálkodását jeleníti meg. **Minden igaz tanítvány misszionáriusként születik Isten országába.**” (Ellen G. White: Jézus élete, i. m., 149–154. o.)

Az e heti adomány a központi alapot támogatja.

– A közösség működtetésére szánt adományok.

Két apostol: Fülöp és Tamás

(Jn 1,44–47; 6,5–7; 12,20–22; 14,5–10; 11,8. 16; 20,24–29;

Ap csel 1,13–14)

A tanítványi közösséget hajlamosak vagyunk afféle arctalan tömegnek tekinteni. Péter, János, Júdás talán ismerősünk, mert róluk gyakrabban esik szó. De hogy ki is volt Máté, Jakab, Nátánael, vagy Fülöp és Tamás, ez a kérdés szinte zavarba hoz bennünket. Pedig róluk is egy-egy beszédes mozzanatot találunk a Bibliában. Vagy éppen többet is, csupán nem vettük még észre, nem tanulmányoztuk ezeket.

¶ Hogyan lett Fülöp Jézus tanítványa, és hogyan hívta hozzá barátját, Nátánaelt?

Jn 1,44–47 • „A következő napon Galileába akart menni Jézus. Találkozott Fülöppel, és mondta neki: Kövess engem! Fülöp pedig Bétsaidából, András és Péter városából való volt. Találkozott Fülöp Nátánaellel, és mondta neki: Aki felől írt Mózes a törvényben, és a próféták, megtaláltuk a názáreti Jézust, József fiát. És mondta neki Nátánael: Názáretből támadhat-e valami jó? Mondta neki Fülöp: Jöjj és lásd meg!”

Fülöp apostol nem tévesztendő össze azzal a Fülöppel, aki a hét diakónus egyike volt, és Samáriában hirdette az evangéliumot (Ap csel 6,5; 8,5–13; 8,26–39; 21,8).

„János evangélista – aki Andrással, Simon Péter testvérével Jézus első követője lett – megőrizte számunkra a »Bétsaidából való Fülöp« elhívását és annak következményeit.

Jézus elhívására Fülöp tüstént igenlő választ adott. Sőt, egyik barátjának, Nátánaelnek is rögtön tudomására hozta: »Aki felől írt Mózes a törvényben, és a próféták, megtaláltuk a názáreti Jézust, Józsefnek fiát.«

Ez az egyetlen mondat azonnal bepillantást enged Fülöp belső világába. Gyönyörűen kezdődik ez a mondat: Mózesre és a prófétaí írások jövendöléseire célzott barátjának. Elárulta, hogy érdeklődése nem felszínes, döntése nem a szalmaláng fellobbanása volt. Írásokat kutató és ismerő emberre vallott ez a kijelentés. De Fülöp kétkedve tette hozzá: »...a názáreti Jézust, Józsefnek fiát.« A folytatás tehát elbizonytalanodást fejezett ki. Az általános hangulat, úgy látszik, Fülöpre is hatott. Az emberek a külsőségekre tekintettek, és kevesellték Jézus megjelenésében a papok által hatalmasnak, méltóságteljesnek lefestett Messiást. Jézus szerénységében, erkölcsi nagyszerűségében még nem tudták értékelni a legnagyobb kincset, a jellem szépségét. Látásukat elvakította a hagyományok tisztelete, az előítéletek és az egyházi vezetők szolgai követése.

A kételkedés Nátánaelre is gyorsan ráragadt: »És mondta neki Nátánael: Názáretből támadhat-e valami jó?«

Barátja kérdésére azonban Fülöp ismét megtalálta a helyes választ: »Jer és lásd meg!« A személyes megbizonyosodás fontosságára hívta fel a figyelmet és bírta a döntést. Magatartása hasonlított Nikodémuséhoz, aki nem farizeustársai véleményére tekintett, hanem saját maga indult el, hogy feltegye kérdéseit Jézusnak.

Hit és kétely s újra hívő meggyőződés váltakozását írja le Fülöp jellemrajzának ez az első görbéje. Időszerű történet ez,

hiszen a mai emberek körében tömeges jelenséggé vált a gyors hit és a csüggesztő elkeseredés ijesztő váltóláza. Jézusnak úgy kellett nevelnie Fülöpöt, hogy az elcsüggedésből kiemelje és hitét szilárd alapra helyezze.” (Reisinger János: *Hogyan küzdött Jézus...*, BIK – Oltalom Alapítvány, 13–14. o.)

„Az apostolok egyik csoportjának élén Fülöp neve áll. Ő volt az első tanítvány, akihez Jézus határozott felhívása szólt: »Kövess engem!« Fülöp bethsaidai volt, csakúgy, mint András és Péter. Hallgatta Keresztelő János tanítását, hallotta a kijelentést: Krisztus Isten Báránya. Fülöp őszintén kereste az igazságot, de szívében lassan fogant meg a hit. Csatlakozott Krisztushoz, ám Nátánaelnek tett kijelentéséből érződik, hogy nem volt teljesen meggyőződve Jézus istenségéről. Bár Krisztust a mennyei hang mondta Isten Fiának, Fülöp számára Ő mégis a »názáreti Jézus, Józsefnek fia« volt (Jn 1,46).” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Advent Kiadó, 2003, 239. o.)

2 Hogyan tette próbára Jézus Fülöp hitét, és miről tanúskodott az apostol válasza?

Jn 6,5–7 • „Mikor azért felemelte Jézus a szeméit, és látta, hogy nagy sokaság jön hozzá, mondta Fülöpnek: Honnan vegyünk kenyeret, hogy ehessenek ezek? Ezt pedig azért mondta, hogy próbára tegye őt; mert ő maga tudta, mit akar cselekedni. Felelt neki Fülöp: Kétszáz dénár árú kenyér nem elég ezeknek, hogy mindegyikük kapjon valami keveset.”

„Nagy galileai tanítószolgálat idején, annak is tetőpontján történt, hogy a több mint tízezernyi sokaságot Jézus nem akarta

éhesen elbocsátani a későre járó időben. Ekkor tanítványához fordult, és éppen Fülöphöz, ezekkel a szavakkal: »Honnan vegyünk kenyeret, hogy ehessenek ezek? Ezt pedig azért mondta, hogy próbára tegye őt; mert ő maga tudta, mit akar cselekedni.« (Jn 6,5–6) Mi volt a próbatétel célja, s éppen Fülöppel kapcsolatban? Az, hogy megtanítsa a tanítványokat fölfelé, az áldások forrására, Istenre tekinteni. Az, hogy éreztesse Jézus: amikor nem lesz már itt a földön, akkor is lehet követőinek csodákban reménykedni, ha hittel kéri a mennyei Atyától. Ezt a fölfelé tekintést kell jól megtanulni. Fülöp azonban ekkor még nem tudta, s ezért válaszolt így: »Kétszáz dénár árú kenyér nem elég ezeknek, hogy mindegyikük kapjon valami keveset.« (Jn 6,7) Ellen G. White a következőt írja erről: »A kenyerek csodája az Istentől való függés tanulságát hordozza. (...) Istenért végzett munkánk során fennáll a veszély, hogy túlságosan bízunk abban, amit az ember saját képességeivel, tehetségével elvégezhet. Így szem elől tévesztjük az egyetlen Mestert. Krisztus munkása nagyon gyakran nincs tisztában személyes felelősségével. Az a veszély fenyegeti, hogy terhét különféle szervezetekre helyezi át, ahelyett, hogy abban bízna, aki minden erő kútforrása. Isten művében dolgozva súlyos hiba emberi bölcsességben vagy számokban bízni. A Krisztusért tett dolgok sikere nem annyira számokon vagy tehetségen múlik, hanem a szándék tisztaságán, a komoly, bízó hit igaz őszinteségén. El kell hordozni a személyes felelősséget, el kell vállalni a személyes kötelességet, személyesen kell erőfeszítéseket tenni azokért, akik nem ismerik Krisztust. Ahelyett, hogy áthárítanád felelősségedet olyasvalakire, akiről azt hiszed, hogy tehetségesebb nálad, dolgozz képességed szerint! (...) Krisztus országa építésének munkája haladni fog, noha látszólag minden arra mutat, hogy a fejlődés lassú. Lehetetlennek tűnik a haladás. A mű Istené, gondoskodik eszközökről, küld segítőköt, igaz, komoly tanítványokat, akiknek keze tele lesz eleséggel az éhező tömeg számára. Isten nem feledkezik meg azokról, akik szeretettel munkálkodnak, hogy

átadják az élet igéjét a veszendő lelkeknek. Ők, amikor itt az ideje, szintén kinyújtják kezüket eledelért más éhezõ lelkek számára.« (Jézus *élete*, 306–308. o.) Jézus kenyérszaporítása hatalmas jel volt a tanítványok számára, hogy Isten általuk is szeretne csodákat tenni és mások javát elõmozdítani.” (Reisinger János: *Hogyan küzdött Jézus...*, i. m., 14–15. o.)

„Az ötezer megvendégeléskor újra kitűnt Fülöp hitetlensége. Jézus megpróbálta őt a kérdéssel: »Honnan vegyünk kenyeret, hogy ehessenek ezek?« Fülöp válasza hitetlenséget sugallt: »Kétszáz dénár árú kenyér nem elég ezeknek, hogy mindegyikük kapjon valami keveset.« Jézus elszomorodott. Bár Fülöp látta a Megváltó tetteit és érezte erejét, mégsem volt hite.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 239. o.)

3 Milyen alkalmat mulasztott el Fülöp a görögök érdeklődésekor?

Jn 12,20–22 • „Néhány görög is volt azok között, akik felmentek, hogy imádkozzanak az ünnepen. Ezek azért a galileai Bethsaidából való Fülöphöz mentek, és kérték őt, mondván: Uram, látni akarjuk a Jézust. Ment Fülöp és szólt Andrásnak, és viszont András és Fülöp szólt Jézusnak.”

.....

.....

.....

„Ez már a virágvasárnapi jeruzsálemi bevonulás után történt... Isten Lelke följegyzésre méltónak ítélte ezt a mi szemünkben talán lényegtelennek tűnő mozzanatot. Több okból is. Először is azért, hogy bemutassa a Jézus küldetése iránt világszerte felébredő érdeklődést. Másodszor pedig azért, mert Fülöp bizony-

talankodása itt újra megnyilatkozott, hiszen nem ragadta meg az alkalmat a cselekvésre, hanem Andrásához, tanítványtársához fordult. A jelenet kettős jellege – nagyszerűsége és szomorúsága – Jézus emlékezetes szavait váltotta ki (Jn 12,20–36).” (Reisinger János: *Hogyan küzdött Jézus...*, i. m., 16. o.)

Érdemes végiggondolnunk ezzel kapcsolatban a következő magyarázatot:

„Ebben az időben úgy tűnt, hogy Krisztus munkáját keserves kudarc kíséri. Győzött a papokkal és farizeusokkal vívott küzdelemben, de nyilvánvaló volt, hogy sohasem fogják Messiásnak elfogadni. Megtörtént a végső szétválás. Tanítványai számára az ügy reménytelennek tűnt. Krisztus azonban közeledett munkája bevégzéséhez. A nagy esemény, amely nemcsak a zsidó nemzetet, hanem az egész világot érinti, hamarosan bekövetkezik. Amikor Krisztus hallotta a sóvárgó kérést: »láttni akarjuk a Jézust«, amelyet visszhangzott az egész éhezõ világ kiáltása, arca felderült és így szólt: »Eljött az óra, hogy megdicsőíttessék az Emberfia.« (Jn 12,23) A görögök kérésében meglátta nagy áldozata eredményét, aratását. Amikor egykor a napkeleti bölcsek eljöttek, hogy megtalálják Krisztust földi élete kezdetén, úgy jöttek most, élete végén ezek az emberek Nyugatról. Krisztus születésekor a zsidók olyannyira elfoglaltak voltak saját nagyravágyó terveikkel, hogy nem vettek tudomást jöveteléről. A bölcsek pogány földről jöttek a bölcsőhöz ajándékaikkal, hogy imádják a Megváltót. Ugyanígy ezek a görögök a nemzeteket, törzseket, a világ népeit képviselték, amikor eljöttek, hogy lássák Jézust. Ugyanígy minden kor és minden föld népeit vonzza majd a Megváltó keresztje. Így »sokan eljönnek napkeletről és nyugatról, és letelepednek Ábráhámmal, Izsákkal és Jákobbal a mennyek országában« (Mt 8,11).

A görögök hallottak Krisztus győzelmes jeruzsálemi bevonulásáról. Egyesek feltételezték – elterjedt a hír –, hogy miután kiűzte a papokat és vezetőket a templomból, Dávid trónjára lép, és uralkodik mint Izráel királya. A görögök szerették volna tudni

az igazat küldetését illetően. Látni akarjuk a Jézust – mondták. Vágyuk teljesült. Ő a templomnak abban a részében volt, ahová csak zsidók léphettek be, de kiment a görögökhöz a külső udvarba, és beszélgetett velük.

Eljött Krisztus megdicsőülésének órája. Ott állt a kereszt árnyékában, és a görögök érdeklődése megmutatta neki, hogy az áldozat, melyet hozni készül, sok férfit és nőt vonz majd Istenhez.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 525–526. o.)

A jelenet szomorú oldala Fülöp elszalasztott lehetősége volt a bizonyoságtételre. Milyen nagyszerű alkalom lehetett volna ez számára, hogy elmondja – ha csak röviden is –, ami a lelkében élt Jézus személyéről és munkájáról. Olyan hosszú ideje vele volt már, olyan sok nagyszerű dolgot látott és hallott, mégsem érzett késztetést, bátorságot arra, hogy ezekről szóljon, egyúttal megvallva a hitét is: Jézus a „Krisztus, az élő Isten fia” (vö. Mt 16,16), és így vezesse őket Mesteréhez.

A bizonyoságtétel alkalmai jönnek és elmúlnak. Meg kell becsülnünk ezeket az alkalmakat.

„Vannak, akik egy életen át vallják, hogy ismerik Krisztust, de személyesen sohasem tettek erőfeszítést, hogy csak egyetlen lelket is hozzanak a Megváltóhoz. A munkát teljesen a prédikátorra hagyják, aki hivatása terén képzett lehet, mégsem végezheti el azt, amit Isten az egyháza tagjaira bízott.

Sokan rászorulnak a szerető keresztény szívek szolgálatára. Sokan tönkrementek, akiket meg lehetett volna menteni, ha szomszédaik – egyszerű férfiak és nők – személyesen munkálkodtak volna értük. Sokan személyes elhívásra várnak. Magában a családban, a szomszédságban, a városban, ahol élünk, van misszionáriusi munkánk, amelyet Krisztusért végezhetünk. Ha keresztények vagyunk, ez a munka örömünkre fog szolgálni. Nem mondható el valakiről, hogy megtért, míg fel nem ébred benne a vágy, hogy másoknak is elmondja: milyen hű barátta talált Jézusban. A megmentő és megszentelő igazságot nem zárhatja a szívébe.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 109–110. o.)

4 Miről tanúskodtak Fülöp és Tamás kérdései még Jézus keresztyének az árnyékában is?

Jn 14,5–10 • „Mondta neki Tamás: Uram, nem tudjuk, hová megy, mi módon tudhatjuk azért az utat? Mondta neki Jézus: En vagyok az út, az igazság és az élet; senki sem mehet az Atyához másképpen, hanem csak én általam. Ha megismertetek volna engem, megismertétek volna az én Atyámat is, és mostantól fogva ismeritek őt, és láttátok őt. Mondta neki Fülöp: Uram, mutasd meg nekünk az Atyát, és elég nekünk! Mondta neki Jézus: Annyi idő óta veletek vagyok, és mégsem ismertél meg engem, Fülöp? Aki engem látott, látta az Atyát; mi módon mondod azért: Mutasd meg nekünk az Atyát? Nem hiszed, hogy én az Atyában vagyok, és az Atya énbennem van? A beszédeket, amelyeket én mondok nektek, nem magamtól mondom: hanem az Atya, aki énbennem lakik, ő cselekszi e dolgokat.”

„Fülöp újra elbizonytalanodott. Egész tanítványságának legfájdalmasabb kérésével az utolsó vacsora után fordult Jézushoz. Mint az eddigi történeteket, ezt is János evangélista örökítette meg. Amikor Jézus a legnagyobb vigasztalásokat mondta el búcsúbeszédeiben, Tamás és Fülöp értetlenkedő, hitetlen és szomorú kérdései mindkét tanítványra árnyékot vetnek.” (Reisinger János: *Hogyan küzdött Jézus...*, i. m., 17. o.)

„Fülöp szavai a keresztre feszítés előtti utolsó órákban is inkább gyengítették a hitet. Amikor Tamás azt mondta Jézusnak: »Uram, nem tudjuk, hová megy, mi módon tudhatjuk azért az utat?«, a Megváltó így felelt: »Én vagyok az út, az igazság és az élet... Ha megismertetek volna engem, megismertétek volna az én Atyámat is.« Fülöp a hitetlenség hangján szólalt meg:

»Uram, mutasd meg nekünk az Atyát, és elég nekünk!« *Ilyen nehez felfogású, hitben gyenge volt az a tanítvány, aki már három éve Jézussal járt... Mindazonáltal Fülöp is Krisztus iskolájának tanulója volt, és az isteni Tanító türelmesen hordozta hitetlenségét, értetlenségét...*

Értetlenségükön elcsodálkozva Jézus fájdalmas megdöbbenéssel azt kérdezte: »Annyi idő óta veletek vagyok, és mégsem ismer-tél meg engem, Fülöp?« *Vajon lehetséges-e, hogy nem látod és nem ismered fel az Atyát azokban a munkákban, amelyeket általam végzett el? »Mi módon mondod azért te: Mutasd meg nekünk az Atyát?« »Aki engem látott, látta az Atyát.« Krisztus nem szűnt meg Isten lenni, amikor emberré lett. Amikor megalázta magát az emberré lételig, az isteni lét mégis a sajátja maradt. Krisztus egyedül képviselhette és képviselheti az Atyát az emberi nemzetségnél. Krisztus egyedül jelenthette ki az Atyát az embernek. A tanítványok pedig abban a kiváltságban részesültek, hogy több mint három évig szemlélhették az Atyának ezt a képviseletét Krisztus személyében... Ha a tanítványok elhit-ték volna az Atya és a Fiú közötti szoros kapcsolatot, akkor a hitük nem hagyta volna el őket, amikor látták Krisztus szenvedését és halálát, áldozatát a pusztuló világ megmentéséért. Krisztus igyekezett elvezetni őket hitük alacsony fokáról arra a tapasztalatra, amelyet megkaphattak volna, ha valóban felfogják, ki is volt Ő valójában – Isten emberi testben. Krisztus azt kívánta, hogy hitük vezesse el őket Istenhez, és Őbenne vessenek szilárd alapot. Irgalmas Urunk és Üdvözítőnk komolyan és kitartóan igyekezett előkészíteni tanítványait a kísértések viharára, mely hamarosan rájuk tör majd. Krisztus szerette volna elrejtteni őket magával Istenben.» (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 239., 570–571. o.)*

Jézus három és fél éven át bőséges tanítást adott tanítványainak a személyéről, az „útról”, mennyei Atyjáról. Számptalan alkalommal tanította őket sokra (Mk 6,34), készségesen megmagyarázta nekik a példázatait, és a nehezebben érthető tanításait is (Mt 13,36). Ez alapján joggal várhatta volna előrehala-

dásukat a lelki dolgok megértésében. Az evangéliumokból úgy tűnik, hogy fájdalmasan érintette őt a tanítványok értetlensége és hitetlensége: »Mégsem látjátok be és nem értitek? Mégis kemény a szívetek? Szemeitek lévén, nem láttok? Füleitek lévén, nem hallotok és nem emlékeztek?... Hogy nem értitek hát?« (Mk 8,17–18. 21) »Ó, hitetlen nemzedék, meddig leszek még veletek? Meddig szenvedlek még titeket?« (Mt 17,17) Mégsem fogyott el a türelme irántuk, szeretettel elszenvedte őket (Eféz 4,2), »szere-tette az övéit e világon, mindvégig szerette őket« (Jn 13,1).

5 Milyen kijelentéseket olvashatunk még Tamásról? Mit tudhatunk meg ezek alapján róla?

Jn 11,8. 16 • »Mondták neki a tanítványok: »Mester, most akartak téged megkövezni a júdeabeliek, és újra odamé-gy?...« Mondta azért Tamás, aki Kettősnek mondatik, az ő tanítványtársainak: »Menjünk el mi is, hogy meghal-junk vele.«»

Jn 20,24–29 • »Tamás pedig, egy a tizenkettő közül, akit Kettősnek hívtak, nem volt ővelük, amikor eljött Jézus. Mondták azért neki a többi tanítványok: »Láttuk az Urat.« Ő pedig mondta: »Ha nem látom kezein a szegek helyeit, és be nem bocsátom ujjaimat a szegek helyébe, és a kezemet be nem bocsátom az oldalába, semmiképpen el nem hiszem.« És nyolc nap múlva ismét benn voltak az ő tanítvá-nyai, Tamás is ővelük. Noha az ajtó zárva volt, bement Jé-zus, megállt a közepén és mondta: »Békesség néktek!« Az-után mondta Tamásnak: »Hozd ide a te ujjadat, és nézd meg a kezeimet, s hozd ide a kezedet, és bocsásd az oldalamba: és ne légy hitetlen, hanem hívó.« Felelt Tamás, és mondta neki: »Én Uram és én Istenem!« Mondta neki Jézus: »Mi-velhogy láttál engem, Tamás, hittél: boldogok, akik nem látnak és hisznek.«»

„*Tamás, aki Kettősnek mondatik*” – a görög *Thómas* név arámi eredetű, a *Tá'óm* szóból származik, amelynek a jelentése: *iker*. Előfordulása az Ószövetségben: 1Móz 25,24; 38,27. A név jól tükrözi a Tamást jellemző kettősséget, Jézushoz való ragaszkodását, ugyanakkor hitetlenségét is – a kételyeit, a „kétszívűségét” (vö. Jak 1,6–7).

„Fülöp és Tamás példája közül különösen ez utóbbinak az esete mutatja, hogy a hit átütő erejű megnyilatkozásához nemcsak a feltámadásig, hanem még tovább, a Lélek pünkösdi kiárasztásáig kellett várni. De ki is volt a hitben ingadozó Fülöp mellett Tamás, a másik apostol? Tamás Péterhez hasonló »hősiességével« tüntette ki magát a Lázár feltámasztása előtti napokban. Jézus ekkor Galileában, az északi országrészben járt. A tanítványok csodálkozva vették tudomásul, hogy Mesterük újra a déli országrész felé veszi az útját, ahol nem sokkal azelőtt meg akarták ölni. »Mondták neki a tanítványok: Mester, most akartak téged megkövezni a júdeabeliek, és újra odamégy?« (Jn 11,8) Jézus feleletére Tamás mondta ki a hősködő elhatározást: »Menjünk el mi is, hogy meghaljunk vele.« (Jn 11,16) Ugyanezt a Tamást hallhatjuk azonban az utolsó vacsora utáni kételkedésében (Jn 14,5), és a feltámadás utáni, szinte a makacsságig elmenő hitetlenségében is.” (Reisinger János: *Hogyan küzdött Jézus...*, i. m., 19. o.)

„Nincs miért megütköznünk a tanítványok gyarlóságán, hogy Jézus és az Írás szavának, ígéreteinek annyi bizonyága ellenére sem hittek. Mindnyájunkra jellemző a lelki csüggedés és elvakultság pillanataiban a hasonló következetlenség. Megütközés helyett inkább tanulnunk kell mindezekből: a legvégtetesebb vagy látszólag az Isten ígéreteinek ellentmondó helyzetekben se kételkedjünk az Ő kijelentéseinek igazságában és beteljesedésében. Azt is láthatjuk mindezekből, hogy a tanítványok nem hiszékenységre, hanem ellenkezőleg – más emberekhez hasonlóan – kételkedésre hajlamos, csak a láthatókra és elképzelhetőre építő emberek voltak. Jézus feltámadásáról csak a tények letagadhatatlan bizonyága győzte

meg őket. Közvetve ez a tény is Jézus feltámadásának **valóságos bizonyága.**” (Vankó Zsuzsa: *Jézus élete*, Sola Scriptura Teológiai Főiskola, jegyzet, 2004, 370. o.)

„*Tamás bőségesen kapott bizonyítékokat arról, hogy Jézus feltámadt. Szívét azonban továbbra is a hitetlenség homálya töltötte be. Amikor hallotta a tanítványok csodálatos elbeszélését az Úr feltámadásáról, ez csak még mélyebb kétségbeesésbe sodorta. Ha Jézus valóban feltámadt a halottak közül, akkor soha többé nem lehet remény egy szó szerinti értelemben vett földi királyság felállítására. Hiúságát pedig sértette az a gondolat, hogy Mestere az ő kivételével már az összes többi tanítványnak kijelentette magát. Azért elhatározta, hogy a hallott történeteket nem hiszi el. Egy egész héten át merengett saját nyomorúságán, amely egyre sötétebbnek látszott, ellentétben testvérei reménységével és hitével. (...)*

Tamás jobban megnyerte volna Jézus tetszését, ha kész elfogadni és elhinni tanítványtársai bizonyágtevését. Ha a világ Tamás példáját követné, akkor tulajdonképpen senki sem juthatna el az üdvösségben való hitre. Mert mindazok, akik ma elfogadják Krisztust, mások bizonyágtétele útján tehetik ezt. (...)

Tamás iránti magatartásával Jézus leckét adott követőinek. Krisztus példája azt mutatja meg nekünk, hogyan kell bánnunk azokkal a testvéreinkkel, akiknek gyenge a hitük és kételkednek.

*Jézus nem tett szemrehányást Tamásnak. Vitába sem szállt vele. Egyszerűen megmutatta magát a kételkedőnek. Tamás a legésszerűtlenebbül viselkedett, amikor ő írta elő hite feltételeit. Jézus azonban nagylelkű szeretetével és tapintatával lerombolt minden akadályt. A hitetlenséget ritkán lehet érveléssel legyőzni. Érvelésre a hitetlenség még inkább önvédelemre rendezkedik be, és mindig talál a maga számára új támpontokat és mentségeket. Ha azonban Jézust a szerető, irgalmas és megfeszített Üdvözítőként mutatjuk be, akkor sokan, akik Őt valaha megtagadták, majd Tamással együtt vallják: »Én Uram és én Istenem!« (Jn 20,28)» (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 711–713. o.)*

6 Mi hozott valódi és maradandó változást Fülöp és Tamás életében, szolgálatában?

Ap csel 1,13–14 • „Amikor bementek, felmentek a felsőházba, ahol megszálltak: Péter és Jakab, János és András, Fülöp és Tamás, Bertalan és Máté, Jakab, az Alfeus fia, és Simon, a zelóta, és Júdás, a Jakab fia. Ezek mindnyájan egy szívvel-lélelkel foglalatosságban és a könnyörgésben, az asszonyokkal és Máriával, Jézus anyjával, és az ő testvéreivel együtt.”

.....

.....

„Mindkét tanítvány életében a Jézus mennybemenetele utáni tíz nap hozott átütő erejű megváltozást, amikor »mindnyájan egy szívvel-lélelkel foglalatosságban és a könnyörgésben, az asszonyokkal és Máriával, Jézus anyjával, és az ő atyjafiaival együtt. És mikor a pünkösöd napja eljött, mindnyájan egy akarattal együtt voltak« (Ap csel 1,14 és 2,1). Fülöp és Tamás ott volt a többiekkel, akik Jézus keresztre feszítése és feltámadása után megértették, mindennek miért kellett bekövetkeznie. Útjuk elvált a vallási vezetők és a meggondolás nélküli tömeg útjától: Jézus valódi tanítványai és a Biblia üzenetének igazi hirdetői lettek.” (Reisinger János: *Hogyan küzdött Jézus...*, i. m., 21. o.)

„Krisztus vezetése és tanítása folytán a tanítványok megértették: szükségük van a Szentlélek erejére, hogy munkájukat megkezdhessék. Többé már nem voltak tudatlanok, vagy egymást meg nem értő, független egyének csoportja, amelynek tagjai egymással ellenkeznek. Nem reménykedtek többé világi nagyság és méltóság elérésében. Egy akarattal voltak eltelve, szívük-lelkük egy volt (Ap csel 2,46; 4,32). Gondolataik egyetlen tárgya Krisztus, egyetlen céljuk országának építése volt. Lelkületük,

jellemük hasonlóná vált a Mesteréhez, és az emberek láthatták rajtuk, hogy Jézussal voltak (Ap csel 4,13).

Pünkösöd ünnepe a mennyei világosságot hozta el számukra. Megértették azokat az igazságokat, amelyeket nem tudtak felfogni, míg Jézussal együtt voltak. A Szentírás tanait ezelőtt sohasem ismert hittel és bizalommal fogadták. Ezután nem csupán hit dolga volt előttük, hogy Krisztus Isten Fia, most már biztosan tudták, hogy noha emberi testet öltött, valójában a Messiás volt. E tapasztalatukat olyan határozottsággal hirdették a világnak, amely mindenkit meggyőzött, hogy valóban Isten volt velük.

Jézus nevét valóban nagy bizalommal ejthették ki, hiszen legjobb barátjuk és idősebb testvérük volt. Vele való szoros összeköttetésük boldog közösséget teremtett közöttük. Milyen tüzes ékeszólással fejezték ki gondolataikat, amikor bizonyosságot tettek róla! Szívük telve volt szeretettel, és oly mélységes jóindulat hatotta át őket, hogy képesek voltak akár a világ végére is elmenni, hogy bizonyosságot tegyenek Krisztusról. Teljes szívből vágytak a Jézus által megkezdett munka folytatására. Felismerték nagy tartozásukat a mennyyel szemben, és felelősségük súlyát is, amelyet munkájuk jelent. A Szentlélek által megerősödve, nagy igyekezettel láttak munkához, hogy a kereszt győzelmét biztosítsák. A Lélek elevenítette meg őket és szólt általuk. Arcukról Krisztus békéje sugárzott, életüket szolgálatának szentelték. Egész lényük bizonyosságot tett arról az átalakulásról, amely bennük végbement.”
(Ellen G. White: *Az apostolok története*, Advent Kiadó, 2001, 29–30. o.)

*Az e heti adomány a szociális osztályt támogatja.
– A közösség szociális osztálya anyagi vagy természetbeni támogatásban részesíti a rászorulókat,
a szükségleteknek megfelelően és a lehetőségekhez mérten.*

A kapernaumi százados

(Mt 8,5–13; Lk 7,1–10)

A kapernaumi százados az Újszövetségben megemlített „római századosok köréhez” tartozik (Mk 15,39; Ap csel 10. fejjel; 22,25–26; 23,17. 23–24; 24,23; 27,43). Láthatjuk, hogy ők nemes jellemű, a hitre készséges emberek voltak, noha nem ezt várnánk egy olyan hadsereg tisztjeitől, amelyet Dániel próféciája így jellemez: „...rettenetes, iszonyú és rendkívül erős... falt és zúzott és a maradékot lábaival összetaposta... megeszi az egész földet, eltapossa és szétzúzza azt.” (Dn 7,7. 23) A kapernaumi tiszt azonban emberségével, alázatával és hitével még ebből a „körből” is kiemelkedik.

I Mit tudhatunk meg a századosról és rabszolgájáról Máté és Lukács leírása alapján?

Mt 8,5–7 • „Amikor bement Jézus Kapernaumba, egy százados ment hozzá, kérvén őt, és ezt mondván: Uram, az én szolgám otthon gutaütötten fekszik, és nagy kínokat szenved. És mondta néki Jézus: Elmegyek és meggyógyítom őt.”

Lk 7,2 • „Egy százados szolgája pedig, aki annál nagy becsületben volt, igen rosszul lévén, már haldoklott.”

„A görög *hekatontarkhész* a latin *centurio* megfelelője, ez tulajdonképpen névleg száz gyalogos parancsnoka a római hadseregben, így egy *cohors*nak tíz, egy légióknak hatvan centuriója volt; legénységi állományból emelkedett e rangig, feljebb már nem is juthatott (ezért a magyar százados nem éppen megfelelő fordítás). Kellő ügyességgel nagy befolyásra tehetett szert: mint első centurio (*primus pilus*) a légió első tíz cohorsának első embere lehetett, így jelentős hatalma volt, embersége tehát külön erénynek számíthatott.” (Dr. Varga Zsigmond J.: *Újszövetségi görög–magyar szótár*, 1992, 286. o.)

Palesztina i. e. 63-ban került római fennhatóság alá. A megszálló hatalom katonái azóta állomásoztak itt. Jézus fellépésének idején a zsidó nép tehát közel száz éve élt már idegen uralom alatt. Ez az állapot sokakban gyűlölködést gerjesztett, mégpedig mindkét részről: a zsidók a függetlenségükért küzdöttek, a rómaiak keményen kézben tartották a mindig nyugtalan provinciát.

„A Palesztinában állomásozó római katonaság körében általános volt a zsidógyűlölet. Kihívó fennhéjzásnak tekintették, hogy a leigázott nép részéről állandóan megvető fölény nyilatkozott meg velük szemben, akik pedig egy verhetetlen »vasbirodalmat« képviseltek. Ezenkívül sok bajt okoztak nekik örökös lázongásaikkal. A zsidók Róma-gyűlölete minden lehetséges módon megnyilatkozott. Ez a százados azonban mindezek ellenére felismerte és elismerte a zsidók vallásának magasabbrendűségét és rendkívüli értékét. Bármily méltatlanul képviselte akkor a zsidó nép a rábízott isteni kinyilatkoztatást, vallásuk nagyrebecsülése miatt barátságot és jóakaratot tanúsított irántuk. Egyértelműen kifejezésre juttatta ezt azzal, hogy zsinagógát építtetett nekik (Lk 7,5).” (Vankó Zsuzsa: *Jézus élete*, Sola Scriptura Teológiai Főiskola, jegyzet, 2004, 137. o.)

Sokat elárul jelleméről az, hogy a szolgálait is emberszámba vette – ellentétben azzal az ókori szokással, hogy a rabszolgákat „beszélő szerszám”-oknak tekintették. Egy rabszolga csu-

pán pénzértéket jelentett, és ura azt tehetett vele, amit akart: adhatta, vehette, kegyetlenül nyomorgathatta és megölhette. (Egy római ember háztartásának szolgaszemélyzete rabszolgákból állt, ezért bizonyosra vehetjük, hogy ez a szolga rabszolga volt.) A százados nem ment el részvétlenül szolgája sorsa mellett, nem úgy kezelte őt, mint egyet a sok szolga közül, sőt kifejezetten „nagy becsületben volt nála” (Lk 7,2).

„Érdekes még a szolga betegségének válfaja. Máté pontosan leírja, hogy ez a szolga »otthon gutaütötten feküdt, és nagy kínokat szenvedett« (Mt 8,6). A gutaütés, azaz agyvérzés az esetek 99 százalékában az illető ember bűnös életmódjának eredménye volt. Ezért kezdte így Jézus a beszédét a Kapernaumban négy társa által hozzávitt gutaütöthöz: »Fiam, megbocsáttattak a te bűneid.« (Mk 2,5) A százados azonban ettől függetlenül is szerette szolgáját, és együttérzésre indította, hogy az »nagy kínokat szenved« (Mt 8,6).” (Reisinger János: *A Biblia legszebb történeteiből*, 6. A kapernaumi százados, kézirat)

Az agyvérzés rendszerint nem jár „nagy kínokkal”, ezért a szolga heves fájdalmához és agyvérzéséhez valószínűleg valamilyen reumatikus lázhoz hasonló betegség is társult.

2 A százados milyen jellemvonására mutatnak rá az általa Jézushoz küldött követségek? Milyen döntő különbséget láthatunk a százados és a zsidó elöljárók gondolkodása között?

Lk 7,3–7 • „Az pedig, mikor hallott Jézus felől, hozzá küldte a zsidók véneit, kérve őt, hogy jöjjön el és gyógyítsa meg a szolgáját. Azok pedig Jézushoz menvén, igen kérték őt, mondván: »Méltó, hogy megtegyed neki, mert szereti a mi nemzetünket, és a zsinagógát is ő építtette nekünk.« Jézus tehát elment velük. Amikor azonban már nem messze volt a háztól, elé küldte a százados néhány jó barátját, üzenve neki: »Uram, ne fáraszd magad, mert nem

vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj. Amiért is magamat sem tartottam érdemesnek arra, hogy hozzád menjek: hanem csak szóval mondd, és meggyógyul az én szolgám.«”
Mt 8,8 • „Feelve a százados, mondta: Uram, nem vagyok méltó, hogy az én hajlékomba jöjj, hanem csak szólj egy szót, és meggyógyul az én szolgám.”

Az evangéliumok beszámolóit összevetve azt láthatjuk, hogy három követség indult Jézushoz. Az első: a vének, a második: a barátok, és a harmadik: maga a százados.

Sok mindent elárulnak a vallási vezetők szavai: „Méltó, hogy megtegyed néki.” (Lk 7,4) Az eltorzult vallásosság mindig érdemekben és érdemszerző jó cselekedetekben gondolkodik. Mennyire más volt a századosban élő lelkiület, aki, miután maga is rászánta magát, hogy Jézus elé menjen, első szavával már is ezt jelentette ki: „Uram, nem vagyok méltó...” (Mt 8,8)

„Tudatában volt annak, hogy semmiféle érdem nem létezik a halandó, bűnös ember részéről a szent Isten előtt. Meg volt győződve arról, hogy semmi ilyesmire nem hivatkozhat, amikor elé járul kéréseivel. Élesen megmutatkozik az ellentét a vének gondolkodásmódja és a százados magatartása között. A zsidó vének ezt mondták Jézusnak: »Méltó, hogy megtegyed néki«, és sorolták az érdemeit. A százados viszont nemcsak arra tartotta magát méltatlannak, hogy Jézus teljesítse kérését és csodálatos gyógyulásban részesítse szolgáját, hanem arra is, hogy Jézus a házába lépjen, vagy hogy ő személyesen megjelenjék előtte. Érdekes, hogy először arra kérte Jézust, menjen hozzá és gyógyítsa meg a szolgáját. Amikor azonban Jézus »már nem messze volt a háztól«, mégis elküldte hozzá a barátait ezzel az üzenettel: »Uram, nem vagyok méltó, hogy a hajlékomba jöjj, amiért is magamat sem tartottam érdemesnek ar-

ra, hogy hozzád menjek.« Úgy tűnik, hogy szinte megrettent Jézus isteni jelenlététől, és egészen áthatotta bűnös, méltatlan ember voltának tudata, amikor hírt vittek neki, hogy Jézus csakhamar megjelenik a házában. Ezért küldte a barátait Jézus elé. Amikor pedig bizonyára visszatértek hozzá azzal a hírrrel, hogy Jézus az üzenet ellenére is jön, akkor maga sietett hozzá, hogy személyesen terjessze elé kérését, mély alázattal és nagy hittel.” (Nankó Zsuzsa: *Jézus élete*, i. m., 138–139. o.)

„A százados Jézus jóindulatába ajánló zsidó vénnek elárulták, milyen távol állnak az evangélium szellemétől. Nem ismerték fel, hogy egyedül nagy ínségünk, szükségletünk alapján tarthatunk igényt Isten kegyelmére. Önigazultságukban támogatták a századosot, mert ő is jóindulatot tanúsított »a mi nemzetünk« iránt. A százados azonban ezt mondta önmagáról: »Nem vagyok méltó.« Szívét megérintette Krisztus kegyelme. Láta méltatlanságát, mégsem félt segítséget kérni. Nem bízott saját jóságában, érvelelése az volt, hogy rászorult a segítségre. Hite igazi valójában ragadta meg Krisztust. Nem csupán mint csodatevőben hitt Jézusban, hanem mint az emberiség barátjában és Megváltójában.

Ezen az alapon jöhet minden bűnös Krisztushoz. »Nem az igazság cselekedeteiből, amelyeket mi cselekedtünk, hanem az ő irgalmasságából tartott meg minket.« (Tit 3,5) Ha Sátán bűnösnek mond, és szerinte nem reménykedhetsz Isten áldásában, mondd meg neki, hogy Krisztus a bűnösöket megmenteni jött el a világra. Semmink sincs, ami Isten kegyébe ajánlhatna, de a kérelem – amelyet most és örökké előtárhatunk – magában a kimondhatatlanul nyomorult állapotunkban van, és ez teszi szükségessé az Ő megmentő erejét.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Advent Kiadó, 2003, 260–261. o.)

7 Miért mondhatta Jézus azt, hogy még Izráelben sem talált a százados hitéhez hasonlót? Miben nyilatkozott meg a százados hitének különleges volta?

Mt 8,9–10. 13 • „Mert én is hatalmasság alá vetett ember vagyok, és vannak alattam vitézek, és mondom az egyiknek: Eredj el, és elmegy; és a másikon: Jöjj, és eljön; és az én szolgálóimnak: Tedd ezt, és megteszi.« Jézus pedig, amikor ezt hallotta, elcsodálkozott, és mondta az őt követőknek: »Bizony mondom nektek, még az Izráelben sem találtam ilyen nagy hitet...« És mondta Jézus a századosnak: »Eredj el, és legyen neked a te hited szerint.« És meggyógyult annak szolgálója abban az órában.”

A százados a saját életére és munkájára hivatkozott. Abból értette meg, hogy még a földi világban is törvény, hogy a beosztott engedelmeskedik felettesének – a szavára. Nem kell testi erőt alkalmaznia egy vezetőnek, elég a tulajdon szava, parancsa, és máris meglesz, amit akar. A százados Jézusban isteni Lényt, isteni személyt látott. Istennek pedig még kevésbé szükséges erőből cselekednie. Elég a puszta szava, ahogy a zsoltáros állította: „Az Úr szavára lettek az egek, és szájának leheletére minden seregük... Mert Ő szólt és meglett, Ő parancsolt és előállott.” (Zsolt 33,6. 9) Ugyanaz, „aki hatalma szavával fenntartja a mindenséget” (Zsid 1,3), „elküld a mennyből és megtart engem..., elküldi Isten az ő kegyelmét és hűségét” (Zsolt 57,3–4). „Leküldi parancsolatát a földre, nagy hirtelen lefut az Ő rendelete.” (Zsolt 147,15)

„Nyilvánvaló, hogy ez volt az értelme a százados szavainak: Uram, én tudom, mit jelent a hatalom, és a parancsszó olyan valaki részéről, akinek hatalom van a kezében. Az én parancsszavam is azonnal teljesedik, mert a vitézeim és szolgálóim úgy vannak tanítva, hogy törvényszerűen és késedelem nélkül teljesítik minden akaratomat. Te pedig Isten vagy! Tiéd az abszolút hatalom, fent és alant. Te szabtal törvényt mindennek. Pa-

rancsszavad iránti engedelmességre van alkotva és beállítva a mindenségben minden, de minden a természet világában. Amint szavad elhangzik, már teljesedésbe is megy. Mert neked, a te szavad jelzésének engedelmeskednek a természet elemei és élő folyamatai, az állatok ösztönei. Mert minden, ami van, tenéked szolgál.

Milyen egyszerű, logikus és hatalmas érvelés! Ha létezik világokat teremtő és fenntartó Isten, akkor szükségszerűen ilyen hatalma kell hogy legyen. Kapernaum betelt már ekkor Jézus csodálatos cselekedeteivel és tanításaival. A százados kétségtelenül tudott ezekről. Jézus erkölcsi lénye és természetfeletti hatalommal művelt csodái teljes bizonyosságot adtak neki Jézus Isten volta felől. Mivel nem támasztott lelkében semmi ellenvetést az igazság tényeivel és világosságával szemben valamely megbúvó, önző ok miatt, ilyen természetes és egyszerű dolog volt számára a Jézusban való feltétlen hit.”

(Vankó Zsuzsa: *Jézus élete*, i. m., 139–140. o.)

Jézus csodálkozott a százados hitén. Nem olvasunk ilyet mást az evangéliumokban. Arról viszont olvashatunk, hogy „csodálkozott azoknak hitetlenségén”, és „nem is tehetett ott semmi csodát” (Mk 6,6. 5) „a hitetlenségük miatt” (Mt 13,58). „Hit nélkül pedig lehetetlen Istennek tetszeni...” (Zsid 11,6) „*Nincs nagyobb bűn a hitetlenségénél.*” (Ellen G. White: *Az én életem ma*, 16. o.)

4 Milyen különleges próféciára ihlette Jézust a római százados hite?

Mt 8,11 • „De mondom nektek, hogy sokan eljönnek napkeletről és napnyugatról, és letelepednek Ábrahámmal, Izsákkal és Jákóbbal a mennyek országában.”

Vö. Lk 13,29–30 • „Jönnek napkeletről és napnyugatról, északról és délről, és Isten országában letelepednek. Íme, vannak utolsók, akik elsők lesznek...”

Többször láthatjuk Jézus életében, hogy messiási reformművéhez tartozott a zsidók és pogányok közötti válaszfal lerombolása. Még újszülött csecsemő volt, amikor a napkeleti bölcsek érkezése jelezte már, hogy Ő nemcsak a zsidók királya, hanem minden nép isteni Üdvözítője. Amikor elsőszülöttként bemutatották a templomban, a Szentlélek az agg Simeon ajkaira adta az ihletett jövendölést, hogy a gyermeket a népek világosságául rendelte Isten, üdvösséget készített általa minden népnek (Lk 2,31–32). Amikor pedig megkezdte messiási szolgálatát, azonnal képviselte ezt az igazságot. Nikodémus meglepődve hallgatta Jézus bizonyágtételét, hogy Isten az egész világot szerette úgy, hogy az egyszülött Fiát adta érte, és a Messiás nem azért jön, hogy kárhoztassa a világot, hanem azért, hogy megmentse (Jn 3,16–17). Jézus beszélgetése a samáriai asszonnyal és szeretetteljes munkálkodása a samaritánusok között szintén arról tanúskodott, hogy a legcsekélyebb mértékben sem osztja népe előítéleteit a pogányok iránt. Tanítványait megdöbbenetével, milyen természetes szívéllyességgel és milyen eredményesen munkálkodott a samaritánusok között.

„A zsidókat gyermekkoruktól tanították a Messiás munkásságának mibenlétére. Birtokukban voltak a pátriárkák és próféták ihletett kijelentései, az áldozati rendszer jelképes tanításai. Ők azonban elvetették a világosságot, s most Jézusban egyáltalán nem azt látták, amire vártak. A századost neveltetése és környezete látszólag elválasztotta a lelki élettől, hiszen pogánynak született, s a császári Róma bálványimádásában neveltek és képezték ki katonának. Ráadásul a zsidók vakhite ugyanúgy kirekesztette, mint a rómaiak Izráel népével szembeni gyűlölködése, ez az ember mégis felfogta az igazságot, amelyet Ábrahám gyermekei nem láttak meg. Nem várta meg, hogy maguk a zsidók elfogadják Jézust, aki Messiásnak vallja magát. Amikor a »világosság eljött már a világba, amely megvilágosít minden embert« (Jn 1,9), erre a férfirra ráragyogott, és ő – bár kívülálló volt – felismerte Isten Fiának dicsőségét. Jézus számára ez előle-

gezte azt a munkát, amelyet majd az evangélium fog elvégezni a pogányok között. Örömmel tekintett előre, amikor majd minden nemzetből lelkek gyűlnek össze országába.” (Ellen G.

White: *Jézus élete*, i. m., 261. o.)

„A Szentírás következetesen hirdeti, hogy mind az ó-, mind az újszövetségben egyedül Isten szabja meg az igazi, láthatatlan egyház határait, és hogy ennek következtében az ítélet napján lesznek meglepések. Az Ige alapján bizonyosnak látszik, hogy az Isten országába jutók között lesznek olyanok is, akik az ószövetségi időkben nem viselték a körülmetélkedés jegyét, illetve az újszövetségi korszakban nem részesültek a keresztségben... Gondolnunk kell azokra az ígéretekre is, amelyek Istennek minden teremtménye iránt megnyilvánuló, személyválogatás nélküli szeretetéről és igazságosságáról szólnak, s kizárják azt a gondolatot, hogy Isten a kinyilatkoztatás képviselőjével megbízottakat bármiféle értelemben elnézőbben kezelné a többi teremtményénél. »Jó az Úr mindenki iránt, és könyörületes minden teremtményéhez« – olvassuk a 145. zsoltár 9. versében. »Nem személyválogató az Isten, hanem minden nemzetben kedves őelőtte, aki őt féli és igazságot cselekszik« – vallotta Péter apostol (Ap csel 10,34–35). Amikor Isten elhívta Ábrahámot azzal a szándékkal, hogy utódait nagy néppé, a maga választott népévé teszi, világosan kijelentette, hogy mindezt az összes nép, valamennyi teremtménye érdekében teszi: »...megáldatnak te benned a föld minden nemzetségei.« (1Móz 12,3)» (Vankó Zsuzsa: A kinyilatkoztatást nem ismerők üdvössége, *Jó Hír*, 1990/4., 290–291. o.)

5 Hogyan érzékeltette Jézus „ez ország fiai” – saját népe – hitetlenségének súlyos következményét: a kárhozat ítéletét, a második halál tapasztalatát?

Mt 8,12 • „Ez ország fiai pedig kivettetnek a külső sötétségre, ahol lesz sírás és fogak vacogása.”

Vö. Lk 13,28. 30 • „Ott lesz sírás és fogak vacogása, amikor látjátok Ábrahámot, Izsákot és Jákóbot, és a prófétákat mind az Isten országában, magatokat pedig kirekesztve... és vannak elsők, akik utolsók lesznek.”*

„Jézus ezúttal sem mulasztotta el, hogy a százados csodálatos hite mellett – fájó ellentétként – rámutasson Izráel hitetlenségére. Nemcsak azt a kijelentést tette, hogy ilyen hitet Izráelben sem talált, hanem ezt is mondta: »Ez ország fiai pedig kivettetnek a külső sötétségre, ahol lesz sírás és fogvacogás.« A *külső sötétség* a kárhozat megsemmisítő ítéletére utaló jellegzetes kifejezés Jézus szóhasználatában. Vele együtt említi rendszerint a *sírást és fogvacogást* is (vö. Mt 22,13). A három kifejezés együttesen a teljes, félelmetes magárahagyatottságra, kétségbeesettségre és rettegő félelemre utal. Jézus súlyos tartalmú figyelmeztetése ma is érvényes a hívők mindenféle önigazultságával szemben, amely nem veszi észre a maga hitetlenségét és hűtlenségét, ugyanakkor megvető vagy lekezelő magatartást tanúsít a »hitetlenek és világiak« iránt. A Szentírás úgy mutatja be Istent, mint aki előtt kiváltképpen utálatos a mások magabiztos kárhozatásával vagy ítéletésével párosuló önhittség.” (Vankó Zsuzsa: *Jézus élete*, i. m., 141–142. o.)

„A Biblia tanítása szerint a kárhozat végleges halál, a személyiség örökre szóló, teljes megsemmisülése, amit a *második halál* kifejezés is egyértelművé tesz. Az Isten kegyelmét visszautasító embereknek is fel kell támadniuk, hogy szembesüljenek Isten igazságos ítéletével, ami megrázó és tragikus lesz számukra: »Ott lesz sírás és fogvacogás«, azaz kétségbeesés és emésztő félelem –

* Pontosított fordításban.

mondta a kárhozat ítéletével való szembesülésről Jézus (Mt 25,30), de szó nincs arról, hogy Isten örökké tartó, megtorló szenvedéssel sújtaná őket. »Kívánva kívánom én a gonoszok halálát?... Nem gyönyörködöm a meghaló halálában – ezt mondja az Úr Isten.« (Ezék 18,23. 32) A kárhozottak megsemmisítése valójában épp annyira lesz irgalmas ítélet, mint igazságos. Megváltozni már nem tudnak, a szeretet életrendje szerinti világ idegen lenne nekik, nem jelentene boldogságot számukra.” (Vankó Zsuzsa: „Ha meghal az ember, hol van ő?”, Spalding Alapítvány, 2007, 56. o.)

„Az ezer esztendő végén Krisztus a megváltottak és az angyalok kíséretében ismét eljön a földre. Félelmetes méltósággal száll alá, és életre szólítja a gonoszokat a végítéletre. Hatalmas sereg jön elő, megszámlálhatatlan, mint a tenger fővénye. Micsoda különbség van köztük és azok között, akik az első feltámadáskor léptek ki sírjukból! Az igazakat Jézus hervadhatatlan ifjúsággal és szépséggel ruházta fel. A gonoszok pedig a betegség és a halál nyomait viselik. Az emberek sokaságát magával ragadja Isten Fiának dicsősége. A gonoszok egy emberként kiáltják: »Aldott, aki jő az Úr nevében!« Nem a Jézus iránti szeretet mondatja ezt velük. Akaratlanul mondják, az igazság kényszeríti ki szájukból. Most is éppúgy gyűlölik Krisztust, és szívük éppúgy lázad ellene, mint amikor sírba szálltak. Nem lesz több kegyelemidejük a múlt hibáinak helyrehozására. Ennek semmi értelme nem lenne. Az élethosszig tartó törvényszegés nem lágyította meg szívüket. A második próbaidő alatt is semmibe vennék Isten kívánalmait, és lázadást szítanának a menny ellen... A gonoszoknak, mibelyt a könyvek megnyílnak, és Jézus rájuk tekint, minden bűnük eszükbe jut. Meglátják, hol tért le lábuk a tisztaság és a szentség útjáról. Rádöbbennek, hogy gögjükkel és lázadásukkal milyen súlyosan megsértették Isten törvényét. A megejtő kísértések, amelyeket bűnös életükkel hívtak ki, az áldások, amelyekkel visszaéltek, Isten küldöttei, akiket semmibe vettek, az intések, amelyeket elvetettek, a gazdagon áradó kegyelem, amelyet konok, megátalkodott szívük visszautasított – mind nyilvánvalóvá lesz. És mintha tü-

zes betűikkel íródniának eléjük!... A menny kormányzásával szembeni lázadás miatt az egész gonosz világ Isten ítélőszéke előtt áll. Nincs senki, aki ügyüket védené. Nincs mentségük. A rájuk kimondott ítélet: örök halál. Ekkor mindenki előtt világossá válik, hogy a bűn zsoldja nem a csodálatos függetlenség, nem az örök élet, hanem rabság, romlás és halál. A gonoszok látni fogják, mit vesztettek lázadó életükkel. Az »igen-igen nagy örök dicsőséget« semmibe vették, amikor Isten felkínálta nekik. De milyen kívánatosnak tűnik most! »Mindez az enyém lehetett volna – kesereg az elveszett ember –, de én eldobtam magamtól. Ó, micsoda elvakultság! Nyomorúsággal, gyalázattal és reménytelenséggel cseréltem fel a békeséget, boldogságot és dicsőséget.« Belátják, hogy Isten jogosan rekeszti ki őket a mennyből. Életükkel ezt vallották: »Nem akarjuk, hogy Jézus uralkodjék rajtunk!«” (Ellen G. White: *Korszakok nyomában*, BIK Könyvkiadó, 1991, 588–593. o.)

6 Miért van jelentősége ma is a kapernaumi százados szavainak?

2Pt 3,3–5 • „Tudva először azt, hogy az utolsó időben csúfolkodók [gúnyolódók] támadnak, akik saját kívánságaik szerint járnak, és ezt mondják: Hol van az ő eljövételének ígérete? Mert amióta az atyák elhunytak, minden azonképpen marad a teremtés kezdetétől fogva. Mert készakárva nem tudják azt, hogy egek régtől fogva voltak, és föld, mely vízből és víz által állott elő az Isten szavára.”

„Az istenhit a bibliai teremtéstörténet elfogadásánál kezdődik. Aki vallja, hogy Isten a semmiből is képes volt teremteni, még hozzá a puszta szavával: annak az embernek van élő reménysé-

ge a maga és mások újjászületésében és megtérésében, s végül a feltámadásban és az örök életben is. A keresztény hit alapja a személyes Isten gondviselése, melyben az igazság és a hatalom találkozik.

A bibliai jövendölések előtt nem ismeretlen, hogy az emberi történelem végéhez közelítve »gúnyolódók támadnak, akik a saját kívánságaik szerint járnak... és készakarva nem tudják azt, hogy egek régtől fogva voltak, és föld, mely vízből és víz által állott elő az Isten szavára...« (2Pt 3,3–5). A végidőnek ezt az általános hitehagyását az a több évszázados folyamat készíti elő, melynek során a teremtő Isten imádatát maga a hatalmivá torzult kereszténység törölte a Tízparancsolatból (2Móz 20,8–11), és állította helyébe a saját hatalmának követését és imádatát. A középkori egyház visszaélései ellen feltámadt ateizmus a Bibliát sem kímélte, mert szem előtt tévesztette, hogy a múlt bűnei miatt nem Isten Szava, hanem éppen annak az elhanyagolása, sőt félreállítás a felelős. A XVIII. századtól a teremtéshit és a gondviseléshit alapjaiban rendült meg a népegyházi vagy a »nagy« kereszténységben.

A történelem valódi keresztény közösségei és elszórtan élő hívő keresztényei mindig is hittek abban, amit a kapernaumi százados egyszerű hasonlata kifejezett. Hitükhöz pedig tapasztalat is járult: »Szemeimet a hegyekre emelem, honnan jön az én segítségem? Az én segítségem az Úrtól van, aki teremtette az eget és földet.« (Zsolt 121,1–2) Ezért szól így a végidő emberiségéhez az üzenet: »Féljétek az Istent, és néki adjatok dicsőséget: mert eljött az ő ítéletének órája; és imádjátok azt, aki teremtette a mennyet és a földet, a tengert és a vizek forrásait!« (Jel 14,7)» (Reisinger János: *A Biblia legszebb történeteiből*, i. m.)

Az e heti adomány a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja. – Hozzájárulás a közösség által fenntartott főiskola működési költségeihez.

A gadarai megszállottak

(Mt 8,28–34; Mk 5,1–20; Lk 8,26–39)

Az evangéliumok minden bizonnyal legfélelmetesebb és egyben legnehezebben érthető története ez. A beszámoló azonban túlmutat önmagán: „*A sírboltokban lakó, démonoktól megszállott, fékezhetetlen indulatok és utálatos szenvedélyek rabságában sínylődő, tönkrement emberek jelképezik, hogy mivé lett volna az emberiség, ha Sátán igazgatása alatt marad.*” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Advent Kiadó, 2003, 283. o.)

|| Milyen megrázó leírásokat adnak az evangéliumok a gadarai megszállottakról?

Mt 8,28 • „Amikor eljutott a túlsó partra, a gadarénusok tartományába, két, démonoktól megszállott ember ment elé, a sírboltokból kijöve, igen kegyetlenek, annyira, hogy senki sem mert elmenni azon az úton.”

Mk 5,1–5 • „Mentek a tenger túlsó partjára, a gadarénusok földjére. Amint a hajóból kiment, azonnal elé jött egy ember a sírboltokból, akiben tisztátalan lélek volt. Lakása a sírboltokban volt; és már láncokkal sem tudta őt senki sem lekötöni. Sokszor megkötözték őt lábbilincsekkel és láncokkal, de ő a láncokat szétszaggatta, és a lábbilincseket összetörte, és senki sem tudta őt megfékezni. Éjjel-nappal mindig a hegyeken és a sírboltokban volt, kiáltozva és magát kövekkel vagdosva.”

Lk 8,26–29 • „Eveztek a gadarénusok tartományaiba, amely Galileával átellenben van. Amikor kiment a földre, jött elé a városból egy ember, akiben démonok voltak hosszú ideje. Sem ruhába nem öltözött, sem házban nem lakott, hanem a sírboltokban (...) gyakran elragadta őt, azért láncokkal és lábbilincsekkel megkötözve őrizték; de a köteleket elszagatva, a démontól a pusztákba űzetett.”*

„A Mt 8,28–34-ben feljegyzett történetben »két ördögös« áll előttünk, de a Mk 5,1–20 és a Lk 8,26–39 alapján csak az egyikkel való beszélgetést olvashatjuk. A kétféle változat nem mond ellent egymásnak; hasonló jelenséggel a jerikói vakok és Bartimeus meggyógyításánál is találkozunk (Mt 20,29–34, Mk 10,46–52, Lk 18,35–43). A több örült feltevése nem áll szemben azzal a ténnyel, hogy Jézus különösképpen az egyikükkel folytatott mélyreható beszélgetést, aki később odaadó tanítványa is lett.

Az elmebetegség, amely kiszámíthatatlan viselkedéssel párosul, végigköveti az emberiség történelmét. A Bibliában is folyamatosan találkozunk ilyen betegekkel: Izráel első királya, Saul is üldöztetési mániába (paranoia) esett, Dávid színlelte fogságba estekor az örültséget, Nabukodonozor király hét évig volt e szörnyű betegség foglya (Dn 4,30). Jézus idejében tudomást szerezhethünk a kapernaumi örült (Mk 1,21–28), valamint a gadarai megszállottak meggyógyításáról. Félelmetes történet az elmebeteg gyermek (aki epilepsziás és holdkóros is volt) esete (Mk 9,14–29). Ma, a XX. század végén az emberiség 25 százaléka küzd elmebajjal vagy ahhoz hasonló betegsé-

gekkel. A depresszió és a skizofrénia korunk talán leggyorsabban terjedő betegsége.

Az elmebetegséget és az epilepsziát az ókorban »szent betegség«-nek tartották. Minden bizonytalán azért, mert gyógyíthatatlannak számítottak. Ez a felfogás a későbbi korokba is átöröklődött (lásd a középkor udvari bohóca, félkegyelműje), Shakespeare »szent örületről« beszél a szerelmesekkel és a költőkkel kapcsolatban is (*Szentivánéji álmom*, V. 1.). (...) Hölderlin, a németek egyik legnagyobb költője évtizedekre menő örültsége idején írta legmeggrázóbb verseit; a shakespeare-i örült drámákban játszó vándorszínész Petőfi halhatatlan emléket állított a megbomlott agyú ember sokszor a józanságnál is élesebb ítélőképességének (*Az örült*, 1846). Vörösmarty pedig sok-sok bordala után – melyek a lelki-szellemi egyensúlyvesztés eleven példái – *A vén cigányban* alkotta meg irodalmunk legnagyobb »örületversét« (1854). Megjegyzendő ugyanakkor, hogy a »szent örület« ellen már Hippokratész (i. e. 460–377) fölemelte szavát. (...)

Az ideg- és elmebaj valóban a legsúlyosabb betegségnek látszik, hiszen az ember legértékesebb részét, az önmagát kormányzó értelmet bénítja meg. Nyilvánvaló az is, hogy ezenfelül is azok a válfajai a legfélelmetesebbek, melyek időben a leghosszabbra nyúlnak. A megbomlott elméjű gadarénusnál is erről volt szó. A betegség tüneteit orvosi pontossággal örökítették meg az evangéliumok. Megtudhatjuk, hogy az örült gadarénus a városon kívül lakott, de »senki sem mert elmenni azon az úton«, mivel »kegyetlenséggel« párosult ez a betegség, félelmetes látványt nyújtott, ahogy a »sírboltokból kijöve« halálosan fenyegette az arra menőket. A sírboltokon kívüli pusztában és a hegyekben is fel-feltűnt, ordítózva, fenyegetőzve, méghozzá olyan erővel, hogy »béklyókkal és láncokkal« sem tudták lekötözni, mert széttepte és összetörte azokat. Meztelenül mutatkozott az emberek előtt, ami az önkontroll teljes hiányáról árulkodott, ugyanakkor szemérmetlen és visszataszító is volt.» (Reisinger János: *Hogyan küzdött Jézus...*, BIK–Oltalom Alapítvány, 22–26. o.)

* Pontosított fordításban.

2 Hogyan kerülhettek ezek az emberek ilyen félelmetes állapotba? Mit jelképeznek ők?

Péld 5,22 • „A maga álnokságai fogják meg az istentelent, és a saját bűnének köteleivel kötöztetik meg.”

Gal 6,7–8 • „Ne tévelyegjete, Isten nem csúfoltatik meg; mert amit vet az ember, azt fogja aratni is. Aki vet az ő tés-tének, a testből arat veszedelmet...”

„Vajon milyen okok következtében süllyedt idáig ez az ember? A kapernaumi megszállott történetéből (Mk 1,21–28) erre is következtethetünk. Nyilvánvaló, hogy öröklődésbeli gyengeség, alkati érintettség egyaránt a lehetséges okok között szerepelhetnek, ám az ideg- és elmebetegségek döntő módon lelki okokra vezethetők vissza. Az ember gondolkodásmódjából indul ki a zavar, akár az önsajnálát, akár a hiúság, akár az élvezetek hajszolása – a skála tehát nagyon-nagyon széles – rossz döntéseinek tényeiből. Fokról fokra hatalmasodik el az emberen a megszállottság, a megkötözöttség. Sátán és démonai költöznek bele – az ember beleegyezésével, de a külső szemek számára gyakran érthetetlenül és titokzatosan – a betegbe, aki-nek állapotát legfeljebb szavai árulják el. Így volt ez a gadarénus esetében is.” (Reisinger János: *Hogyan küzdött Jézus...*, i. m., 26. o.)

A kapernaumi megszállott jellemzése minden bizonnyal erre az esetre is igaz: „A szerencsétlenség titkos oka – ami ezt az embert barátainak félelmetes látvánnyá, önmagának is teherre tette – saját életében rejtett. Elbűvölte a bűn gyönyöre, azt hitte, hogy élete egyetlen nagy karnevál lehet. Nem is álmodta, hogy az emberek rettegését fogja kiváltani, s családja szégyene lesz. Azt hitte, idejét ártatlan könnyelműséggel töltheti el. De miután rálépett a lejtőre, gyorsan csúszott lefelé. Természetének nemes voná-

sait mértéktelenség és léhaság rontotta meg, Sátán teljesen irányítása alá vonta. A megbánás túl későn jött. Amikor a vagyont és az örömeket is feláldozta volna elveszített emberi voltának visszanyeréséért, már tehetetlenül vergődött a gonosz markának szorításában. Az ellenség területére lépett, és Sátán összes képességeit birtokába vette. A kísértő elcsábította káprázatos ajándékaival, ám mihelyt hatalmába kerítette a szerencsétlent, az ördög könnyörtelenné, kegyetlenné vált, szörnyű dühödöt csapásokkal sújtotta. Ez történik mindenkivel, aki a gonosznak engedi át magát: a kezdeti elbűvölő öröme a kétségbeesés sötétjében vagy a tönkretett lélek örültségében érnek véget...

A gadarai ördögösökkel való találkozás tanulságos volt a tanítványok számára. Megmutatta annak a romlásnak a mélységét, melybe Sátán akarja dönteni az egész emberiséget, és Krisztus küldetését – hogy megszabadítsa az embert a gonosz hatalmából... Sátán szüntelenül befolyást gyakorol az emberekre, összezavarja a felfogást, bűnre vezeti az elmét, erőszakra, rosszra ösztökél. Gyöngíti a testet, elhomályosítja az értelmet, lealacsonyítja a lelket. Ha az ember visszautasítja a Megváltó hívását, Sátánnak veti alá magát. Az élet minden területén – otthon, a munkahelyen, sőt még az egyházban is – tömegek teszik ezt nap mint nap. Ezért árasztotta el a bűn és az erőszak a földet, s az erkölcsi sötétség mint a halál előszele szennyezi be az ember környezetét. Megtévesztő kísértéseivel Sátán egyre gonoszabb bűnökre veszi rá az embert, míg az végleg lezüllik, megromlik.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 205., 282–283. o.)

3 Mit tudhatunk meg a démonokról és tevékenységükről e történet alapján?

Mk 5,9 • „Kérdezte tőle: »Mi a neved?« És felelt, mondván: »Légió a nevem, mert sokan vagyunk.« És igen kérte őt, hogy ne küldje el őket arról a vidékről.”

Lk 8,30–32 • „Megkérdezte pedig őt Jézus, mondván: »Mi a neved?« És ő mondta: »Légió«, mert sok démon ment bele. És kérték őt, ne parancsolja nékik, hogy a mélységbe menjenek. Volt pedig ott egy nagy disznónyáj, legelészve a hegyen; és kérték őt, engedje meg nékik, hogy azokba menjenek.”

A latin *legió* szó, amit általánosan ismertek Palesztinában, egy körülbelül hatezer főből álló római katonai egységet jelzett, bár valószínűleg nagy számot is. A római uralom alatt lévő népeknél ez a szó kétségtelenül nagy erőt és elnyomást sugallt.

„A démonok légiója tartotta megszállva ezt az embert. Titokzatos, számunkra ebben az életben megmagyarázhatatlan dolog ez. Talán ahhoz lehetne hasonlítani, mint amikor valaki befolyása alá von egy másik embert, aki szellemileg, de lelkileg is kiszolgáltatottjává válik. Azt cselekszi, amit a másik akar, jelenlétében, de távollétében is.

Az ördögi hatások a »bűn titka« alá tartozó jelenségek (2Thess 2,7). Azok maradnak az ezeréves ítéletig (Jel 20,1–7), ami közben a választottaiért eljött Jézus Krisztus a mennyben »egyrészt világra hozza a sötétségnek titkait, másrészt megjeleníti a szíveknek tanácsait« (1Kor 4,5).

Arra a kérdésre azonban választ adhatunk, miért kérték a démonok, hogy egy disznónyájba mehessenek.

Jézus külön példázattal szemléltette Sátán és angyalai lelkületét: ők csak a rombolásban érzik jól magukat. Nem szeretik a tétlenséget, a kényelmes semmittevést. Folyton pusztításra vágnak. Ennek a példázatnak – a kispert házról szólónak (Lk 11,24–26) – a hátterén tudjuk igazán megbecsülni a jó angyalok visszatartó munkáját, amit a világ kezdete óta folytatnak, különösen pedig az emberiség végidejében (vö. Jel 7,1–3).

Jézus így jellemezte a gonosz angyalok ténykedését, akik egy ember megtérése után sem örökre távoznak, hanem a kínálkozó alkalmat lesik, hogy »visszatérhessenek«. Ez be is következhet a megszentelődés, az Isten törvényéhez való ragaszkodás híján: »Mikor a tisztátalan lélek kimegy az emberből, víz nélkül való helyeken jár, nyugalmat keresve, és mikor nem talál, ezt mondja: Visszatérek az én házamba, ahonnet kijöttem. És odamenvén, kisöpörve és felékesítve találja azt. Akkor elmegy, és maga mellé vesz más hét lelket, magánál gonoszabakat, és bemenve ott lakoznak; és annak az embernek utolsó állapota gonoszabb lesz az elsőnél.« (Lk 11,24–26)” (Reisinger János: *Hogyan küzdött Jézus...*, i. m., 28–29. o.)

Különös volt a kérésük tárgya is, hogy „ne küldje el őket arról a vidékről”, illetve „ne parancsolja nékik, hogy a mélységbe menjenek”. Mintha még lett volna tennivalójuk azon a vidéken, mintha még nem fejezték volna be pusztító munkájukat. A „mélység” olyan tartózkodási helyre utalhat, ahol nincsenek emberek, nincs kit zaklatni, gyötörni, s a démoni világ aktivitását látva ez különösen nagy csapás lett volna számukra (vö. 2Pt 2,4; Jel 20,3).

„*Senkit sem veszélyeztet jobban a gonosz lelkek befolyása, mint azokat, akik a Szentírás határozott és bőséges bizonyosságtétele ellenére is tagadják az ördög és angyalai létezését és működését. Ameddig nincs tudomásunk mesterkedéseikről, addig szinte elképzelhetetlen előnyük van. (...) Sátán nagyon ügyesen álcázza magát. Ezért kérdezik sokan: »Létezik-e valóban ez a lény?« Sikerét bizonyítja az is, hogy a vallásos világ általában elfogadja azokat az elméleteket, amelyek meghazudtolják a Szentírás legvilágosabb bizonyosságtételét. Sátán a befolyásáról mit sem tudókat képes leginkább hatalmába keríteni. Igéjében Isten azért tár fel oly sok példát Sátán gonosz munkájáról, hogy leleplezze Sátán titkos erőit, és az embert elővigyázatossá tegye támadásaival szemben. (...) Házunkat gondosan bezárjuk, hogy a gonosz emberektől megvédjük javainkat és életünket. De ritkán gondolunk a gonosz angyalokra, akik folyvást*

igyekeznek a közelünkbe férközni, és akiknek a támadása ellen saját védelmi eszközeinkre nem építhetünk. Ha engedélyt kapnak rá, megzavarhatják gondolkozásunkat, tönkretehetik testünket, elpusztíthatják javainkat és életünket. Egyedüli örömlüket a szenvedésben és a pusztításban találják. Félelmetes helyzetben vannak azok, akik nem Isten kívánalmait követik, hanem Sátán kísértéseinek engednek, mígnem Isten átengedi őket a gonosz lelkek irányításának.” (Ellen G. White: *Korszakok nyomában*, BIK Könyvkiadó, 1991, 459–460. o.)

4 Milyen kapcsolat volt Jézus és a megszállottakat hatalmukban tartó démonok között? Miért igazi örömhír ez számunkra is?

Mt 8,29 • „És íme kiáltottak, mondván: Mi közünk hozzád, Jézus, Isten Fia? Azért jöttél ide, hogy idő előtt meggyötörj minket?”

Mk 5,6–8. 12–13 • „Mikor pedig Jézust távolról meglátta, odafutott, leborult előtte, és hangosan kiáltott: »Mi közöm hozzád, Jézus, a magasságos Istennek Fia? Az Istenre kényszerítelek, ne kínozz engem!« Jézus ugyanis ezt mondta neki: »Menj ki, tisztátalan lélek, ebből az emberből!« ...az ördögök kérték őt mindnyájan, mondván: »Küldj minket a disznókba, hogy azokba menjünk be.« Jézus azonnal megengedte nekik.”*

Vö. Kol 1,16 • „Őbenne teremtett minden, ami van a mennyekben és a földön, láthatók és láthatatlanok, akár királyi székek, akár uraságok, akár fejedelemségek, akár hatalmasságok; mindenek Óáltala és Óreá nézve teremtettek.”

Lk 11,21–22 • „Amikor az erős fegyveres őrzi az ő palotá-

ját, amije van, békességben van. Mikor azonban a nála erősebb reá jövén legyőzi őt, minden fegyverét elveszi, melyhez bízott, és amit tőle zsákmányol, elosztja.”

Feltűnő, hogy itt messze nem a jó és a rossz egyenlő erőinek küzdelméről volt szó. Sőt még csak küzdelemről sem beszélhetünk. Nem volt kérdés, hogy ki az „erősebb”. Nem volt kérdés, hogy a démonok ezreinek Jézus egyetlen szavára távozniuk kell a megszállottakból (vö. Mt 8,16). Ez teljesen aláátamasztja a Biblia tanítását Jézus Teremtő voltáról, s nemcsak a Földre és lakóira, hanem Sátánra és angyalaira vonatkozóan is. A Teremtő–teremtmény viszonyban a teremtmény valóban csak engedélyt kérhet Teremtőtől, mást nem tehet. A démonok ismerték Jézust mint Teremtőjüket, és gyűlöletük, szembeszegülésük ellenére is kénytelenek voltak engedelmeskedni neki. Meglátjuk ebben a nagy örömhírt?

„Amíg hit által egyek vagyunk Jézussal, a bűn nem uralkodhat rajtunk. (...) A kísértő sohasem kényszeríthet minket arra, hogy gonoszt cselekedjünk. Nem irányíthatja értelmünket, hacsak mi magunk nem helyezzük az ellenőrzése alá. Mielőtt Sátán hatalmat gyakorolhatna rajtunk, már akaratumk egyetért vele, és hitünk nem kapaszkodik Krisztusba. (...) Ellenállhatunk a kísértésnek, és Sátánt távozásra kényszeríthetjük. Jézus Isten iránti engedelmes-séggel és hittel győzött. Az apostol által így szól hozzánk: »Engedelmeskedjete azért Istennek; álljatok ellen az ördögnek, és elfut tőletek. Közeledjete Istenhez, és közeledni fog hozzátok.« (Jak 4,7–8) Nem menekülhetünk meg a kísértő hatalmától, hiszen legyőzte az emberiséget, s ha a saját erőnkől próbálunk megállni, áldozatul esünk fortélyainak. Am »erős torony az Úr neve, ahhoz folyamodik az igaz, és bátorságos lesz« (Péld 18,10). *Sátán retteg és menekül még a leggyengébb lélek elől is, aki Isten hatalmas nevében talál menedéket.*” (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 94., 96–97., 100. o.)

* Pontosított fordításban.

„Sátánnak és seregének a hatalma és rosszakarata jogos félelemre adhatna okot, ha nem találnánk védelmet és szabadulást Megváltónknál, aki hatalmasabb náluk. ... akik Krisztust követik, az Ő oltalma alatt biztonságban vannak. Isten a mennyből nagy erejű angyalokat küld védelmükre. A gonosz nem törbeti át azt az őrséget, amelyet Isten állít népe köré.” (Ellen G. White: *Korszakok nyomában*, i. m., 460. o.)

Felfigyelünk az „idő előtt” kifejezésre Mt 8,29-ben? Menyire összecseng ez Jel 12,12-vel! Nem csak Sátán, de démonai is pontosan tudják, hogy már csak kevés idejük van tevékenységük kifejtésére.

5 Hogyan reagáltak a gadarénusok a történetekre? Hogyan fogadta ezt Jézus?

Mk 5,13–17 • „A tisztátalan lelkek pedig kijövén, bementek a disznókba, és a nyáj a meredekről a tengerbe rohant. Voltak pedig mintegy kétezren, és belefulladtak a tengerbe. Akik pedig őrizték a disznókat, elfutottak, és hírt vittek a városba és a falvakba. És kimentek, hogy lássák, mi az, ami történt. És mentek Jézushoz, s látták, hogy a megszállott ott ül, fel van öltözködve és eszénél van, az, akiben a légió volt; és megfélemlettek. Akik pedig látták, elbeszélték nekik, mi történt a megszállott emberrel és a disznókkal. És kezdték kérni őt, hogy távozzék el a határukból.”

Vö. Mk 7,31; 8,1–2 • „Aztán ismét kimenvén Tírus és Sídón határaiból, a galileai tengerhez ment, a Tízváros határain át. (...) Azokban a napokban, mivelhogy fölötte nagy volt a sokaság, és nem volt mit enniük, magához szólította Jézus a tanítványait, és mondta nekik: Szánakozom e sokaságon, mert immár harmadnapja velem vannak, és nincs mit enniük.”

„Egészen biztos, hogy Jézus juhnyájba nem űzte volna a démonokat. A disznóhús emberi étkezésre alkalmatlan voltát mindenki ismerte abban az időben (vö. 3Móz 11,7–8). A gadaraiak a pusztá pénzszerezésért tenyészítették ezt az állatot. Jézus ítélete a disznók megveszekedésében és elpusztulásában is megnyilatkozott. A helybeliek kapzsisága és embertelensége pedig abban nyilatkozott meg, hogy Jézust kiutasították határvidékeikről.” (Reisinger János: *Hogyan küzdött Jézus...*, i. m., 29. o.)

„Jellemző volt a környék lakosainak magatartása: nem rendítette meg őket, és nem indította halálra a két szerencsétlen ember gyógyulása, hanem csak anyagi veszteségük, a disznónyájuk pusztulása foglalkoztatta gondolataikat. Kérték Jézust, hogy távozzék határukból. Milyen különös és csodálatos volt Jézus magatartása irántuk! Minden ellenvetés vagy megbántódás nélkül visszafordult és hajóba szállt tanítványaival együtt. A két meggyógyított embert azonban – akik vele szerettek volna tartani – arra kérte, hogy inkább saját hazájukban legyenek az üdvözítő isteni kegyelem tanúságtevői, beszéljék el az embereknek tapasztalatukat. Ilyen nehezen mond le Jézus az egyes emberről is! Az ellenkezés és a visszautasítás nem készíti Őt azonnal üdvösségünkért való küzdelme feladására. Nem fordul el az embertől, viszonzva a sértő, visszautasító magatartást. Hanem új időt, új eszközöket és utakat keres, és ismételten megkísérli, hogy az értelemhez és a szívhez szóljon. Így fáradozik az elveszettek üdvösségéért, minden ellenkezés dacára is. Csak akkor mond le, ha megfontolt, végleges elutasításba ütközik. Ez esetben is gyümölcsözött Jézus nagylelkű és türelmes magatartása. Amikor később visszatért, örömmel és nyitott szívvel fogadták a környék lakosai.” (Vankó Zsuzsa: *Jézus élete*, Sola Scriptura Teológiai Főiskola, jegyzet, 2004, 154. o.)

„A csodálatos jelenetet szemlélő tömeg azonban nem örvendett. A disznók elvesztése jobban foglalkoztatta őket, mint Sátán foglyainak szabadulása. A disznótulajdonosok számára kegyelem volt, hogy ez a veszteség bekövetkezhetett. Lekötötték őket a földi dolgok, és nem törődtek a lelki élet magasabb szintű szükségleteivel. Jézus meg akarta törni az önző közömbösség varázserejét, hogy elfogadhassák kegyelmét. De időleges veszteségük miatti bánkódásuk és felháborodásuk megvakította szemüket a Megváltó kegyelme iránt.

A természetfeletti erő megnyilatkozása felébresztette a nép babonás hitét, félelmet szült. Ha ez az Idegen köztük marad, további csapások várhatók. Rossz néven vették az anyagi csapást, és elhatározták, hogy megszabadulnak Tőle. (...) Az emberek rémülten tolongtak Jézus körül, és könyörögtek, hogy távozzék tőlük. Ő engedett nekik, hajóra szállt, és azonnal elindult a túlsó partra. (...)

Jóllehet ma nem adódik olyan helyzet, mint a gadaraiaknak, mégis sokan nem hajlandók engedelmeskedni szavának, mert az engedelmisséggel föl kellene áldozniuk valamely világi érdeket. Azért, hogy jelenléte ne okozzon anyagi veszteséget, sokan visszautasítják kegyelmét, és elűzik Lelkét. (...)

A disznók elpusztításával Sátán el akarta fordítani a népet a Megváltótól, hogy megakadályozza az evangélium hirdetését azon a környéken. Ami történt, az valójában úgy felezte a vidéket, ahogyan semmi más nem tudta volna; a figyelem Krisztusra irányult. Bár a Megváltó eltávozott, az emberek, akiket meggyógyított, ott maradtak az Ő hatalmának tanúbizonyságaiként. Akik azelőtt a sötétség fejedelmének közvetítői voltak, most a világság csatornáivá, Isten Fiának küldöttéivé lettek. (...)

Amikor Jézus visszatért Dekapoliszba, az emberek köréje se-reglettek, és három napon át nemcsak a város lakói, hanem a környékből is ezrek hallották a megváltás üzenetét. Megváltónk még a démonok erejét is uralja, a gonosz munkálkodását fölülmúlja a jó.” (Ellen G. White: Jézus élete, i. m., 280–282. o.)

6 Milyen szerepe van az Istennel szerzett személyes tapasztalatoknak a bizonyosságtevésben?

Mk 5,18–20 • „Mikor pedig a hajóba beszállt, a volt megszállott kérte őt, hogy vele lehessen. De Jézus nem engedte meg neki, hanem mondta neki: »Eredj haza a tiédhez, és jelentsd meg nekik, mely nagy dolgot cselekedett veled az Úr, és mint könyörült rajtad.« El is ment, és kezdte hirdetni a Tízvárosban, mely nagy dolgot cselekedett vele Jézus; és mindnyájan elcsodálóztak.”

„Egészen más érzelmek töltötték be a meggyógyított ördögösöket. Ők óhajtották szabadítójuk társaságát. Jelenlétében biztonságban érezték magukat a démonoktól, akik életüket gyötörték, férfikorukat tönkretették. Amikor Jézus be akart szállni a hajóba, szorosán mellette maradtak, lábához térdeltek, és könyörögtek, lehessenek közel Hozzá, hogy mindig hallhassák szavait. Am Jézus megparancsolta nekik, hogy menjenek haza, és mondják el, milyen nagy dolgot tett az Úr értük.

Itt volt tehát számukra az elvégzendő munka – menjenek pogány otthonokba, s beszéljék el, micsoda áldást kaptak Jézustól. Nehezen váltak el a Megváltótól. Bizonyára súlyos nehézségeik lesznek pogány honfitársaik között. Oly hosszú ideig voltak kirekesztve a társadalomból, hogy ez látszólag alkalmatlanná tette őket a Jézustól kapott munkára. De amint Ő megmutatta kötelességüket, készek voltak engedelmeskedni. Nemcsak saját családjuknak és szomszédaiknak szóltak Jézusról, hanem bejárták Dekapoliszt, s mindenütt hirdették Krisztus megmentő hatalmát, és elmondták, hogyan szabadította meg őket a démonoktól.

Ezt a munkát végezve nagyobb áldásban részesülhettek, mint ha csupán a maguk javára Jézus mellett maradtak volna. Az üdvösség jó hírének terjesztésében végzett munkálkodás visz közel a Megváltóhoz.

A két meggyógyított ördögös volt az első misszionárius, akiket Krisztus elküldött, hogy hirdessék az evangéliumot Dekapolisz vidékén. Ezek az emberek csak néhány percig részesülhettek abban a kiváltságban, hogy hallhatták Krisztus tanítását. Jézus ajkáról egyetlen beszéd sem jutott füliükbe. Nem tudták úgy tanítani az embereket, ahogyan a tanítványok, akik nap mint nap Krisztussal voltak. Ám személyükben hordozták annak bizonyítékát, hogy Jézus a Messiás. El tudták mondani, amit ismertek, maguk láttak, hallottak Krisztus erejéből. Ezt mindenki megteheti, akinek szívét érintette Isten kegyelme. János, a szeretett tanítvány írta: »Ami kezdettől fogva volt, amit hallottunk, amit szemekkel láttunk, amit szemléltünk, és kezeinkkel illettünk, az életnek ígéjéről. (...) Amit hallottunk és láttunk, hirdetjük néktek.« (1Jn 1,1–3) Krisztus tanúbizonyosságai-ként el kell mondanunk, amit mi magunk láttunk, hallottunk, éreztünk. Ha lépésről lépésre követjük Jézust, jogunk van elmondani a lényegét annak az útnak, amelyen vezet minket. Elmondhatjuk, hogyan tettük próbára ígéretét, s hogyan találtuk igaznak. Bizonyoságot tehetünk, hogy megismertük Krisztus kegyelmét. Ez az a bizonyágtétel, amelyre Urunk hív, és amelynek hiányában a világ elvész.» (Ellen G. White: Jézus élete, i. m., 281–282. o.)

Az e heti adomány a médiaosztályt támogatja.

A vakon született ember

(Jn 9,1–41; 10,1–16. 26–30)

A betegség fájdalmas és mindnyájunkat kínzó jelenség világunkban. Fájdalmas maga a testi és lelki kín, de ugyancsak az a vele járó megítélés, kárhoztatás is. Sőt elmondhatjuk, hogy ez utóbbival járó szenvedések gyakran tútesznek a fájdalomkon is. A történet azonban nem csak arról szól, hogyan vétek – és vélnek ma is sokan – felfedezni minden esetben közvetlen összefüggést a betegségek és a bűnös életvitel között. Egy vak ember csodálatos gyógyulása mellett azt is láthatjuk, hogyan lesz lelki értelemben is látóvá, és hogyan maradnak látó emberek a „világ világossága” (Jn 9,5) jelenlétében is vakok.

I Ki a felelős a betegségekért? Milyen kapcsolat van a betegségek és a bűn között?

Jn 9,1–3 • „Amint eltávozott, látott egy embert, aki születésétől fogva vak volt. És kérdezték őt a tanítványai, mondván: »Mester, ki vétkezett, ő, vagy az ő szülei, hogy vakon született?« Felelt Jézus: »Sem ő nem vétkezett, sem az ő szülei; hanem hogy nyilvánvalókká legyenek benne az Isten dolgai.«”

„A betegségekkel, főleg a súlyos betegségekkel, fogyatékoságokkal kapcsolatban máig eleven kérdés a »mi az oka?«, »ki az oka?«, »ki a bűnös?« kérdés. Mint Jézus korában, azóta is az emberek *közvetlen* kapcsolatot keresnek a betegség mint okozat, és a bűn mint ok között. Ez a fajta emberi okoskodás magában rejteti annak ismeretét, hogy minden fájdalomért és szenvedésért a rossz a felelős. Isten nem betegségekre és halálra teremtett bennünket. Azóta léteznek bajok, amióta az ember a világba engedte Sátánt. Tőle származik minden testi és lelki betegség, jöllehet nem az emberek közreműködésének híján. Mint a jó, a rossz is egyedül a mi közreműködésünk révén érvényesülhet a világban és az egyesek életében. Azonban nagyon vigyáznunk kell a következtetésekkel. Mert a bűneset óta a rossz számtalan formában jelentkezik világunkban. Ami például a betegségeket illeti: legnagyobb részben valóban magunk idézzük elő őket (az orvostudomány mai állásfoglalása szerint mintegy hatvan-nyolcvan százalékukat), de a környezeti ártalmak miatti betegségekért már nem annyira az egyes ember a felelős, hanem a társadalom, a hatalom emberei stb. S végül az öröklött betegségekért – amelyek közé a vakon született esete is tartozhatott – szinte kideríthetetlen, hogy a nemzedékek láncolatában kit lehetne felelősségre vonni, természetesen akkor is hiába. A bajt az oknyomozás eredménye vajmi kevésbé orvosolja. Jézus állásfoglalása – *»Sem ez nem vétkezett, sem ennek szülei«* – nemcsak elvi, hanem gyakorlati természetű kijelentés is volt. Ne a betegágy körül okoskodjunk. Ha igazunk lenne, akkor sem lenne ott igazunk. A szenvedő embert együttérzés illeti meg, nem »eset« vagy »tárgy« ő, aki szabad prédája az emberi következtetéseknek. A szenvedés által Istennek sok-sok dolga nyilvánvalóvá lesz. Jézus ismét fölfelé – a mennyei Atyához – irányította követői figyelmét.” (Reisinger János: *Hogyan küzdött Jézus...*, BIK–Oltalom Alapítvány, 31–32. o.)

„Az izraeliták általánosan hitték, hogy a bűn ebben az életben elnyeri büntetését. Minden betegséget büntetésnek tekintettek, mondván, hogy a szenvedő vagy szülei valamilyen rossz cseleke-

detet követtek el. *Igaz, hogy minden szenvedés Isten törvényének áthágásából származik, de ezt az igazságot elferdítették. Sátán, minden bűnnek és következményének szerzője, arra vette rá az embereket, hogy a betegséget és a halált Istentől származónak tekintsék – büntetésnek, melyet Ő önkényesen kiró a bűn ellenében. Így annak, akit súlyos betegség vagy szerencsétlenség sújtott, még azt a terhet is cipelnie kellett, hogy nagy bűnösnek tekintették. (...) Isten ennek elejét akarta venni egy tanítással. Jób története megmutatta, hogy a szenvedéssel Sátán sújtja az embert, Isten pedig uralja azt kegyelmi szándékából. Izráel azonban nem értette meg a leckét. (...) Krisztus tanítványai is osztottak a bűn és a szenvedés kapcsolatáról alkotott zsidó felfogásban. Jézus kijavította tévedésüket, de nem magyarázta meg az emberi szenvedés okát, hanem elmondta a következményeket. A szenvedés által lesznek nyilvánvalókká Isten művei. (...) A tanítványok hivatása nem az volt, hogy megtárgyalják, ki vétkezett, és ki nem, hanem hogy megértsék Isten erejét és kegyelmét, amikor visszaadja a vak látását.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Advent Kiadó, 2003, 398–399. o.)*

„A betegség sohasem jön ok nélkül. Az egészségügyi törvények semmibe vételével készítenek utat a betegségnek, és tárunk kaput előtte. Sokan szenvednek szüleik törvényszegése miatt. Szüleik cselekedeteiért ugyan nem felelősek, de kötelességük megtudakolni, hogyan tarthatják be az egészség törvényeit. Kerüljék szüleik rossz szokásait, és teremtsenek helyes életmóddal jobb körülményeket önmaguk számára! A legtöbben azonban a saját helytelen életgyakorlatuk miatt szenvednek. Evésben, ivásban, öltözködésben és munkában figyelmen kívül hagyják az egészség elveit. A természet törvényeinek megsértése nem marad következmények nélkül. De amikor megbetegszene, sokan nem a valóságos ok számlájára írják szenvedésüket, hanem nyomorúságuk miatt Isten ellen zúgolódnak, holott nem Ő felelős azért a szenvedésért, amely a természet törvényeinek semmibe vétele miatt következik be. Isten bizonyos mértékű életerővel ruházott

fel minket. A különböző életfunkciók ellátására alkalmas szerveket is formált számunkra. Azt akarja, hogy ezek a szervek egymással összhangban működjenek. Ha életerőnket gondosan őrizzük, és testünk finom gépezetét karbantartjuk, egészség lesz a jutalmunk. Ha azonban életerőnket túl gyorsan kimerítjük, idegrendszerünk a maga tartalékából vesz kölcsön energiát pillanatnyi használatra, és ha az egyik szerv megbetegszik, ez a többi szervet is megviseli. A természet sok visszaélést kibír látszólagos tiltakozás nélkül; majd akcióba lép, és határozott erőfeszítéseket tesz, hogy megszüntesse a helytelen életmód miatt elszenvedett következményeket. Az a harc, amit a természet ennek az állapotnak helyreállításáért folytat, gyakran lázban és a betegségek egyéb formáiban jelentkezik.” (Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnymán*, Advent Kiadó, 1998, 162. o.)

2 Hogyan gyógyult meg a vakon született? Mi tanúsítja a lelki gyógyulását is?

Jn 9,6–7 • „Ezeket mondván, a földre köpött, nyálából sarat csinált, és rákenete a sarat a vak szemekre, s mondta neki: »Menj el, mosakodj meg a Siloám tavában« (ami azt jelenti: küldött). Elment azért és megmosakodott, és megjött látva.”

Jn 9,25. 27 • „Felelt azért és mondta: Ha bűnös-e, nem tudom: egyet tudok, hogy noha vak voltam, most látok... Már mondtam nektek és nem hallottátok: miért akarjátok újra hallani? Avagy ti is az ő tanítványai akartok lenni?”

Jn 9,30–33 • „Bizony csodálatos az, hogy ti nem tudjátok, honnan való, és az én szemeimet megnyitotta. Pedig tudjuk, hogy Isten nem hallgatja meg a bűnösöket, hanem ha valaki istenfélő, és az ő akaratát cselekszi, azt hallgatja meg. Öröktől fogva nem hallottak olyat, hogy vakon szü-

löttnek szeméit valaki megnyitotta volna. Ha ő nem Istentől volna, semmit sem cselekedhetnék.”

„Nyilvánvaló, hogy sem a sárban, sem a tóban, ahová a vaknak el kellett mennie megmosdani, nem volt gyógyító erő. Ez az élet-erő Krisztusban buzgott.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 399. o.)

A gyógyulás szombatnapon történt, ezért a volt vakot rögtön megidézték a farizeusok vizsgálóbizottsága elé. Itt lett igazán nyilvánvaló, hogy ez az ember lelkileg is látóvá lett. Csakis a Szentlélek belső megvilágosítása által szólhatott ilyen bátorsággal és tiszta logikával. Bizonyágtételéből természetfeletti erő és világosság áradt, úgy hangzott, mint egy hitvallás, mint egy mennyei kijelentés az igazságról, és ítélet a farizeusok ellen.

„A farizeusok nem ismerték föl, hogy nem csupán egy tanulatlan emberrel van dolguk, aki vakon született, nem ismerték fel Őt, aki ellen hadakoztak. De isteni világosság ragyogta be a vak lelkének kamráit. Mikor ezek a képmutatók megpróbálták rávenni a hitetlenségre, Isten segítette, hogy erőteljes, jól célzott választ adjon, és ne lehessen kelepcebe csalni. (...) Az Úr Jézus ismer- te a próbát, melyen ez a férfi keresztülment. Ő adta neki a kegyel- met és a kifejezési módot, hogy Krisztus bizonyágtétevéje lehessen. Olyan szavakkal válaszolt a farizeusoknak, melyek súlyos megro- vást jelentettek a kérdezőkre. Azt állították, ők az Írások értelme- zői, a nemzet vallási vezetői, és íme itt állt Valaki, aki csodákat művelt, s ők saját bevallásuk szerint azt sem tudták, honnan van hatalma, nem ismerték jellemét. (...) A férfi saját térfelükön fo- gadta vizsgálóbíróit. Érveire nem volt mit válaszolni. A farizeu- sok meghökkentek, de békén maradtak – elnémultak a célzott, ha- tározott szavak hallatán.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 401–402. o.)

„A hitvallás legalapvetőbb követelménye, hogy önmagán belül következetes, kerek egész legyen. Senki sem keveredhet

ellentmondásba saját magával addig – még ha kezdetleges ismerettel rendelkezik, vagy kis részletét látja is meg az igazságnak –, amíg józanul, belátása mértéke szerint szól. Ez a hozzáállás lehet az alapja annak, hogy idővel növekedjék a hitvalló világossága, és egyre összetettebb kérdésekre tudjon cáfolhatatlanul megválaszolni.

A kevés ismerettel elmondott tökéletes hitvallásra jó példa a Jézus által meggyógyított, vakon született ember válasza a farizeusok Jézus elleni rágalmaira: „*Ha bűnös-e, nem tudom. Egyet tudok, hogy noha vak voltam, most látok.*” (Jn 9,25) Kifejezte ezzel azt, hogy nem tud az írástudók szintjén velük vitába szállni, de mély hálát érez az iránt, aki őt ilyen csodálatosan meggyógyította, és a történetek hitet ébresztettek benne. Egyszerű, de megtámadhatatlan hitvallás ez.” (Prancz Zoltán: „*A teremtet világ hiábavalóság alá vettett*” – A Római levél 8,20–25 írásmagyarázata, 1999, 7–8. o.)

7 **Hogyan értékelhetjük a szomszédok, a korábbi ismerősök és a szülők magatartását?**

Jn 9,8–9 • „A szomszédok azért, és akik azelőtt látták azt, hogy vak volt, mondták: Nem ő az, aki itt szokott ülni és koldulni? Némelyek azt mondták: »Ő az.« Mások pedig, hogy: »Hasonlít hozzá.« Ő azt mondta: »Én vagyok az.«”

Jn 9,18–23 • „Nem hitték azért a zsidók róla, hogy vak volt és megjött a látása, mígnem előhívták annak szüleit, akinek megjött a látása, és megkérdezték azokat, mondván: »Ez a ti fiatok, akiről azt mondjátok, hogy vakon született? Mi módon lát hát most?« Feleltek nekik annak szülei és mondták: »Tudjuk, hogy ez a mi fiunk, és hogy vakon született, de mi módon lát most, nem tudjuk, vagy ki nyitotta meg a szemeit, mi nem tudjuk: elég idős [már], őt kérdezzétek, ő beszéljen magáról.« Ezeket mondták annak szülei, mivelhogy félték a zsidóktól: mert megegyez-

tek már a zsidók, hogy ha valaki Krisztusnak vallja őt, rekesztessék ki a gyülekezetből. Ezért mondták annak szülei, hogy: Elég idős, őt kérdezzétek.”

„A kétkedés és a hitetlenség észrevétlen kifejlődésének és megnyilatkozásának példáját mutatja az ismerősök magatartása. Ez a pár szóban elmondott, párbeszédekkel tűzdelt jelenet rávilágít, milyen könnyen elfelejtkezik az ember Istenről mint minden jó forrásáról, messze egy töről fakad a »*hálátlanság és gonoszság*« (Lk 6,35), mennyire nem hisz az ember gyakran a saját szemének sem, pedig annál tízszerre jobban hihetne az eszének is. Nyilvánvaló, hogy a gyógyulást követően a vakon született arca megváltozott, arca földerült, bizonyos mértékben más képet nyújtott, mint betegsége idején. Akik azonban évek, évtizedek óta ismerhették, aligha véthették el ennyire a lényegét...

[A szülők válasza] fájdalmas, igen-igen szomorú részlete a történetnek. Örök példája az egyházi hatalom – a lelki megfélemlítés – iszonyatos erejének. Bizonyos, hogy a testi terror – háborúkban, forradalmakban, megtorlásokban – borzalmas és félelmetes; de a lelki terror nem kevésbé az! Ezért szokta Luther gyakran hangoztatni, hogy a világi hatalom legnagyobb visszaélése nem ér föl az egyházi hatalom legkisebb visszaéléseivel. Mert az emberek a politikai hatalmaktól – melyek jönnek-mennek – csak időlegesen tartanak, míg az egyházi hatalom állandó jelenléte a legnagyobb tiszteletet és félelmet kelti fel bennük. Az emberek jóhiszeműségével és tájékozatlanságával visszaélve – rájátszva közben félelmükre is – a testinél a lelki terrort ezerszerre veszélyesebbé teszi bizonyos időkben.

Ez is ilyen alkalom volt.

Nem lehet megindultság nélkül olvasni az itt következő Biblia-verseket. Ahogy a – vélhetőleg – idősödő szülők megféleml-

lenek, szabadkoznak, s tulajdonképpen nem mernek állást foglalni, és a gyermekükhöz tanácsolják újra vissza a farizeusokat. Ha az ismerősök meginoghattak valamelyest a fiú azonosságában, de a saját szülei... Akik felnevelték, nap nap után látták gyermekük arcát, állapotát... János apostol hozzá is teszi: »...*féltek a zsidóktól...*« (Jn 9,18–23)” (Reisinger János: *Hogyan küzdött Jézus...*, i. m., 33–35. o.)

4 Miből láthatjuk azt, hogy a farizeusok állapota súlyosabb volt a vakon született ember állapotánál?

Jn 9,24. 28–29 • „Másodszor is szólították azért az embert, aki vak volt, és mondták neki: »Adj dicsőséget az Istennek, mi tudjuk, hogy ez az ember bűnös.« (...) Szidalmazták azért őt, és mondták: »Te vagy annak a tanítványa; mi pedig a Mózes tanítványai vagyunk. Mi tudjuk, hogy Mózeszel beszélt az Isten: erről pedig azt sem tudjuk, honnan való.«”

Jn 9,34 • „Feleltek és mondták neki: »Te mindenestől bűnben születél, és te tanítasz minket?« És kivetették (=kiközösítették) őt.”

Jn 9,39–41 • „Mondta Jézus: »Ítélet végett jöttem én e világra, hogy akik nem látnak, lássanak; és akik látnak, vakok legyenek.« Hallották ezeket némely farizeusok, akik vele voltak, és mondták neki: »Avagy mi is vakok vagyunk?« Mondta nekik Jézus: »Ha vakok volnátok, nem volna bűnötök; ámde azt mondjátok, hogy látunk: azért a ti bűnötök megmarad.«”

.....
.....
Úgy tűnik, hogy a farizeusok elsötétült értelmébe és lelkébe már a vakon született meggyőző és csodálatos bizonyágtéte-

le sem tudott behatolni. „Az ismerősöknél is mélyebb hitetlenség a farizeusokból buzgott. Ők nem csupán az emberi természet veleszületett rossz tulajdonságai miatt nem hittek, hanem tetézte mindezt hatalomféltésük, a nép előtti szereplésük. Mindenesetre a kezdet kezdetén komoly meghasonlás támadt soraik között: János elbeszéléséből kitűnik, hogy közülük egyesek messze számított tervvel a szombatrontás vádjára felé igyekeztek kormányozni a beszédet, míg mások egy időre gondolkodóba estek amiatt, hogy »mi módon tehet bűnös ember (= Jézus Krisztus) ilyen jeleket«. »Mikor pedig Jézus a sarat csinálta, és felnyitotta ennek szemeit, szombat volt. Szintén a farizeusok is megkérdezték azért őt, mi módon jött meg a látása? Ő pedig mondta nekik: Sarat tett szemeimre, és megmosakodtam és látok. Mondták azért némelyek a farizeusok közül: Ez az ember nincsen Istentől, mert nem tartja meg a szombatot. Mások mondták: Mi módon tehet bűnös ember ilyen jeleket? És hasonlós lett közöttük.« (Jn 9,14–16) A meghasonlason azzal akartak úrrá lenni, hogy a vak ítélete felől tudakozódtak. Ő azonban világos vallomást tett; ha Isten Fiának nem is, de semmiképpen sem »bűnös ember«-nek, hanem »prófétá«-nak mondta ekkor Jézust: »Újra mondták a vaknak: Te mit szólnál, hogy megnyitotta a szemeidet? Ő pedig mondta, hogy: próféta.« (Jn 9,17) A farizeusok azonban további időnyerésre törekedtek. Közben persze a pontos kivizsgálás látszatát is nyújthatták. Előkerestették a vak szüleit...” (Reisinger János: *Hogyan küzdött Jézus...*, i. m., 34. o.)

„[A vakon született] érveire nem volt mit válaszolni. A farizeusok meghökkentek, de békén maradtak – elnémultak a célzott, határozott szavak hallatán. Néhány pillanatra csend támadt. Ekkor a rosszálló papok és vénék maguk köré tekerték köntösüket, mintha félnének, hogy ha hozzáérnek, megfertőzi őket. Lerázták lábukról a port, és fejéhez vágták a vádat: »Te mindenestől bűnben születél, és te tanítasz minket?« (Jn 9,34) Ezzel kiközösítették. (...)

Az isteni erő megnyilatkozása nyomán – amely a vaknak visszaadta természetes és lelki látását – a farizeusok még mélyebb sötétségbe sodródtak. Krisztus hallgatói közül néhányan, mivel érezték, hogy szavai nekik szólnak, megkérdezték: »Avagy mi is vakok vagyunk-é?« Jézus így felelt: »Ha vakok volnátok, nem volna bűnötök.« (Jn 9,40–41) Ha Isten lehetlenné tette volna számotokra az igazság megértését, tudatlanságotokban nem rejlene bűn. »Ámde azt mondjátok, hogy látunk...« (Jn 9,41) Azt hiszitek, képesek vagytok látni, és visszautasítjátok az egyedüli módot, melynek segítségével látást nyerhetnétek. Krisztus végtelen támogatással jön ahhoz, aki belátja ennek szükségességét. A farizeusok azonban nem vallották meg szükségletüket, nem voltak hajlandók Krisztushoz jönni, így vakságban maradtak – vakságukért ők voltak a felelősek. Jézus ezt mondta: »a ti bűnötök megmarad« (Jn 9,41).» (Ellen G. White: Jézus élete, i. m., 402–403. o.)

5 Mi volt Jézus véleménye a gyülekezetből történő kizárásról?

Jn 9,35–38 • „Meghallotta Jézus, hogy kivetették [=kirekesztették, kizárták] őt, és amikor találkozott vele, mondta neki: »Hiszel te az Isten Fiában?« Felelt az és mondta: »Ki az, Uram, hogy higgyek benne?« Mondta pedig neki Jézus: »Láttad is őt, és aki beszél veled, ő az.« Ő pedig mondta: »Hiszek, Uram«, és imádta Őt.”

Vö. **Jn 16,1–3** • „Ezeket beszéltem néktek, hogy meg ne botránkozzatok. A gyülekezetekből kirekesztenek titeket; sőt jön idő, hogy aki öldököl titeket, mind azt hiszi, hogy isteni tiszteletet cselekszik. Ezeket azért cselekszik veletek, mert nem ismerték meg az Atyát, sem engem.”

Jel 3,7–8 • „A filadelfiabeli gyülekezet angyalának is írd meg: Ezt mondja a Szent, az Igaz, akinél a Dávid kulcsa

van, aki megnyitja és senki be nem zárja, és bezárja és senki meg nem nyitja: Tudom a te dolgaiddat, íme adtam elődbe egy nyitott ajtót, amelyet senki be nem zárhat...”

Jézus a kizárást követően találkozást kezdeményezett a frissen „kirekesztett” emberrel, és kinyilatkoztatta magát neki mint Isten Fia. A vak most tanúsította a legfényesebben, hogy valóban látóvá lett, lelkileg is. Ez volt az azonnali, fenntartás nélküli válasza Jézus kijelentésére: „Hiszek Uram – és imádta Őt.”

„A vakon született második kihallgatása a farizeusok előtt már »simábban« ment. A vallási vezetőknek volt idejük, hogy egymás között meghányják-vessék a dolgot. A gyógyult beteg önfeledten és őszintén válaszolt kérdéseikre, melyek valójában a tör és a háló szerepét töltötték be. A kelepécét úgy állították fel, hogy egyszerre lehessen vádolni Jézust – »akiről pedig azt sem tudjuk, honnan való« – és a meggyógyultat, akinek az is kiszalad közben a száján, hogy igazán Jézus tanítványai lehetnének. A kihallgatás végeredménye a 34. vers végének koppánosan egyszerű kijelentése, melynek borzalma a lelki terror fontos állomását jelzi („és kivetették őt”).

Gyakran elhangzott ez a történelemben, s nemcsak a zsidó, hanem a keresztény egyház történetében is, mind a mai napig. »Excommunicatus est – Ki van közösítve! »Anathema sit!« – Átkozott legyen! A Biblia a magatartásra, de nem az emberre használ hasonló kifejezéseket (1Kor 16,22; Gal 1,8), hiszen Jézus tanítása szerint az egyházi közösségből való kizárásnak egyedüli oka a nyilvános bűnben való élés lehet (Mt 18,15–18). A farizeusok tehát minden jogalap nélkül zárták ki a vakon született embert.

Mindezek után kereste Jézus az Izrael egyházából – az akkori idők igazi és Isten által választott egyházából – kizárt em-

bert. A történet befejezése nemcsak az, hogy Jézus nem ismerte el a kizárás jogosultságát, és az ő igazi közösségéhez tartozónak vallotta a vakon születettet, még csak nem is a farizeusok döbbenetes erejű megfeddésével ér véget a beszélgetés, hanem a legvégső nagy tanítás a jó pásztorról szóló példabeszéd, melyet Jézus ezek után az események után mondott el.” (Reisinger János: *Hogyan küzdött Jézus...*, i. m., 35–36. o.)

„Jézus bemutatkozása tehát, hogy Őnála van Dávid házának kulcsa, a következőt jelenti: Ő az egyház »feje«, Ő bíz meg és mozdít el egyházi vezetőket; Ő ruházza fel tanítványait »a kulcsok hatalmával«, amennyiben és ameddig az Ő nevében és parancsolatai szerint cselekszenek (Mt 18,18–20). Döntéseit és akaratát semmiféle emberi szándék meg nem másíthatja. Az egyház dolgaiban Krisztus rendelkezik, nem pedig emberek. (...) Azt is mondja Jézus a bemutatkozásnál, hogy »amit ő bezár, azt senki meg nem nyithatja«. Úgy mondja ezt, mint akinél a »Dávid kulcsa« van, mint Isten templomának, egyházának főpapja és fő felügyelője. Bizonyosan arra utal ez, hogy akik kérkednek hivatalos egyházi rangjukkal és méltóságukkal, azok nem tudják, hogy Krisztus mennyei közbenjárása dönti el, hogy kik tartoznak az Ő egyházához, és kik nem. Ha valakiket nem vall meg az Ő atyja és a mennyei angyalok előtt (vö 3,5), akkor azok ténylegesen kizárattak az egyházból, még ha az egyház teljhatalmú urainak tekintik vagy érzik is magukat.” (Vankó Zsuzsa: *Jézus Krisztus apokalipszise*, I. köt., BIK Könyvkiadó, 171., 184. o.)

6 Hogyan kapcsolódik a jó pásztor példázata a vakon született meggyógyításához?

Jn 10,7–13 • „Újra mondta azért nekik Jézus: Bizony, bizony mondom nektek, hogy én vagyok a juhok ajtaja. Mindazok, akik előttem jöttek, tolvajok és rablók: de nem hallgattak rájuk a juhok. Én vagyok az ajtó: ha valaki én-

rajtam megy be, megtartatik, bejár és kijár majd, és legelőt talál. A tolvaj nem egyébert jó, hanem hogy lopjon, öljön és pusztítson; én azért jöttem, hogy életük legyen és bővelkedjenek. Én vagyok a jó pásztor: a jó pásztor életét adja a juhokért. A béres pedig és aki nem pásztor, akinek a juhok nem tulajdonai, látja a farkast jönni, és elhagyja a juhokat és elfut: és a farkas elragadozza azokat, és elszéleszti a juhokat. A béres pedig azért fut el, mert béres, és nincs gondja a juhokra.”

„Ebben a példabeszédében Jézus világos tanítást nyújtott az egyházhoz való tartozás kérdéséről, valamint arról, hogy – gyakran minden egyházi állásfoglalás ellenére – Isten hogyan tekint hívő népére, annak tagjaira. Nagy szükség van ennek a példabeszédnek mély ismeretére, különösen a mai történelmi időben, melyben újra kizárásokra lehetnek elkészülve azok, akik az egyházi tekintéllyel vagy tanításokkal a Biblia igazságaival felövezve szembehelyezkednek. Jézus magát a jó pásztorhoz hasonlította, aki vezeti nyáját, és minden veszélyt vállal érte; ellentétben a béresekkkel, akik csak béke és biztonság esetén törődnek a nyájjal, vagy a tolvajokkal, akik egyenesen nyereszkednek rajta, vagy a rablókkal, akik kiszipolyozzák a keresztény közösséget.” (Reisinger János: *Hogyan küzdött Jézus...*, i. m., 37. o.)

„Most gyönyörű pásztorképben mutatja be kapcsolatát az Őbenne hívőkkel. Hallgatói számára nem találhatott volna ennél ismerősebb képet. Ez Krisztus szavai által örökre összekapcsolódott személyével. Sobasem nézhették a tanítványok a nyájukat terelő pásztorokat anélkül, hogy ne emlékeztek volna a Megváltó tanítására. Minden hü pásztorban Krisztust látták. Minden gyámoltalan, tebetetlen nyájban önmagukat. (...)

Krisztus magára alkalmazta ezeket a próféciákat, és megmutatta, milyen ellentét feszül a saját – és Izráel vezetőinek jelleme között. A farizeusok éppen kirekesztettek valakit az akolból, mert volt bátorsága tanúsítani Krisztus erejét. Elszakítottak egy lelket, akit az igaz Pásztor magához vonzott. Ezzel kimutatták, mennyire nincs fogalmuk a rájuk bízott munkáról, mennyire méltatlanok megbízatásukra, hogy a nyáj pásztorai legyenek. Jézus most elénk tárta köztük és a jó Pásztor közötti ellentétet, és önmagára mutatott mint az Úr nyájának valódi őrizőjére. Még mielőtt ezt tette volna, egy másik jelkép segítségével beszélt önmagáról. (...)

Krisztus Isten aklának ajtaja. Ősidőktől fogva minden gyermek ezen az ajtón át léphetett be. (...) Az egyetlen ajtó azonban Krisztus, és aki valami mást próbál Krisztus helyére beékelni, vagy más úton akar az akolba jutni, az tolvaj, rabló.

A farizeusok nem léptek be az ajtón. Más úton hatoltak az akolba, nem Krisztus által, nem végezték az igaz pásztor munkáját. A papok és főemberek, írástudók és farizeusok tönkretették az élő legelőket, beszennyezték az élő vizek forrásait. (...)

Egyedül Isten kegyelmének evangéliuma emelheti föl a lelket. Ha Istennek a Fiában megnyilvánuló szeretetét szemléljük, szívünk megmozdul, s a lélek erői semmi máshoz nem hasonlíthatóan ébrednek föl. Krisztus eljött, hogy újraalkossa Isten képességét az emberben, s aki az embert elfordítja Krisztustól, az az igazi fejlődés forrásától fordítja el: megfosztja az élet reményességétől, céljától és dicsőségétől. Tolvaj és rabló tehát.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 404–406. o.)

*Az e heti adomány a Comenius Általános Iskolát támogatja.
– A közösség által alapított szekszárdi általános iskola működtetésére és támogatására szánt adomány.*

A gazdag ifjú

(Mt 19,16–26; Mk 10,17–27; Lk 18,18–27)

A gazdag ifjú megrendítő és mélyen elgondolkodtató története mintegy nagytólencsével mutatja be nekünk azt, hogy mennyire valóságos az ember döntési szabadsága Isten kegyelmi hívásával és vonzásával szemben. Láthatjuk a történetből, hogy az ember a Teremtőjének is mondhat nemet, elutasíthatja szeretetteljes hívását. Arra is felfigyelhetünk ennek kapcsán, hogy sajnos „*az élet minden területén – otthon, a munkahelyen, sőt még az egyházban is – tömegek teszik ezt nap mint nap*” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Advent Kiadó, 2003, 283. o.).

I Mit tudhatunk meg a gazdag ifjúról az evangéliumok beszámolóai alapján? Mikor találkozott Jézussal, és milyen kérdéssel fordult hozzá?

Mk 10,13–16 • „Ekkor gyermekeket hoztak hozzá, hogy érintse meg őket; a tanítványok pedig feddték azokat, akik hozták. Jézus pedig ezt látva, haragra gerjedt és mondta nekik: Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket, és ne tiltsátok el őket; mert ilyeneké az Istennek országa. Bizony mondom nektek: Aki nem úgy fogadja az Isten országát, mint gyermek, semmiképpen sem megy be abba. Aztán ölébe vette azokat, és kezét rájuk vetvén, megáldotta őket.”

Mk 10,17 • „És mikor útnak indult, hozzá futott egy ember és letérdelve előtte, kérdezte őt: Jó Mester, mit cselekedjem, hogy az örök életet elnyerhessem?”

Vö. Lk 18,18. 23 • „És megkérdezte őt egy főember, [aki] (...) igen gazdag volt.”

Úgy tűnik, hogy ez az ember minden előnnyel rendelkezett, amit csak emberek értékelnek a földön: fiatal volt, dúsgazdag, erényes, becsületes életet élt mindaddig, és főember volt, ami bizonyára arra utal, hogy a szanhedrin, a nagytanács tagja volt (Lk 18,18–25). Ezenfelül kiváló lelki érzékenység, fogékony-ság jellemezte, ami igen nagy ajándék és áldás.

Ez utóbbi tulajdonsága megmutatkozott abban, hogy éppen az a jelenet indította meg, ahogyan Jézus megáldotta a kisgyermekeket, és fontos kijelentéseket tett ezzel kapcsolatban. Olyan mélyen érintette mindez, hogy odafutott Jézushoz, le-térdelt előtte és megkérdezte: „Jó Mester, mit cselekedjem, hogy az örök életet elnyerhessem?” (Mk 10,17) Jó Mesternek nevezte Jézust, mert érzékelte a belőle áradó mély jóság hatalmát.

„Az ifjú, aki feltette ezt a kérdést, főember volt. Nagy vagyonnal rendelkezett, felelős tisztséget töltött be. Láttá, milyen szeretetet tanúsított Krisztus a hozzá vitt gyerekek iránt, látta, milyen gyöngéden fogadta, karjába vette őket. Szívében szeretet ébredt a Megváltó iránt. Tanítványa szeretett volna lenni. Oly mélyen megindult, hogy amint Krisztus haladt az úton, utánafutott, le-térdelt, és őszintén, komolyan tette föl a kérdést, amely igen fontos az ő lelke, és minden emberi lélek szempontjából: »Jó Mester, mit cselekedjem, hogy az örök életet elnyerhessem?« (Mk 10,17).” (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 436. o.)

2 Hogyan tette Jézus próbára a főember őszinteségét és hitét? Mire kívánta ezáltal rávezetni? Mit kellene tudatosítania bennünk is Jézus súlyos kijelentésének: „senki sem jó”?

Mk 10,18 • „Jézus pedig mondta neki: Miért mondasz engem jónak? Senki sem jó, csak egy, az Isten.”

Jézus a „jó Mester” megszólításhoz, amellyel az ifjú hozzá fordult, ezt a kérdést fűzte: „Miért mondasz engem jónak? Senki sem jó, csak egy, az Isten.” (Mk 10,18) A fiatalember gondolkodását, hitét akarta serkenteni ezzel Jézus: ha meg-érezte a rendkívüli, hasonlíthatatlan jóságot benne, akkor ismerje fel, hogy isteni lényel áll szemben. Lásza meg benne isteni Üdvözítőjét, és fogadja el Őt így Mesterének.

„E főember úgy szólította meg Krisztust, mintha csupán köz-tiszteletben álló rabbi lett volna. Nem ismerte fel benne az Isten Fiát. A Megváltó így szólt: »Miért mondasz engem jónak? Senki sem jó, csak egy, az Isten.« Milyen alapon nevezel engem jónak? Csak Isten jó. Ha elismered, hogy jó vagyok, azt is el kell ismer-ned, hogy Isten küldöttje, Isten Fia vagyok.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, Advent Kiadó, 1990, 271. o.)

„Jézus próbára akarta tenni a főember őszinteségét, hallani akarta, miért tekinti Őt jónak. Felismerte-e, hogy akivel beszél, Isten Fia? Melyek szívének igazi érzelmei?” (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 436. o.)

Elgondolkodtató Jézus szavainak szomorú emberi oldala is: „senki sem jó”. Ezzel párhuzamos két másik kijelentése: „Ha azért ti gonosz léteketek...” (Mt 7,11), „nélkülem semmit [igazán értékeset, Isten mértéke szerinti jót] sem cselekedhettek” (Jn 15,5). Pál apostol szintén ezt a fájdalmas igazságot erősíti: „tudom, hogy nem lakik énbennem, azaz a testemben jó” (Rm

7,18). Ezekkel a Biblia-versekkel teljes összhangban fogalmazódtak meg az alábbi megszívlelendő gondolatok:

„A Biblia kevés jót mond az emberekről. Kevés helyet szán a valaha élt legkitűnőbb emberek erényeiről szóló beszámolóknak is. Ez a hallgatás nem véletlen, tanítás rejlik benne. Minden jó tulajdonság, amivel az emberek rendelkeznek, Isten ajándéka. Jó cselekedeteiket Isten Krisztusban megnyilvánuló kegyelme által hajtják végre. Mivel mindnyájan Istennek tartoznak mindazért, amik, vagy amit tesznek, egyedül Őt illeti a dicsőség. Ők csupán eszközök a kezében. Ezenfelül – ahogy azt a bibliai történelem minden leckéje tanítja – veszélyes embereket dicsérni vagy magasztalni, mert ha valaki odáig jut, hogy szem elől veszíti Istentől való teljes függőségét, és saját erejében bíz, biztosan elbukik. Az embernek nálánál erősebb ellenféllel kell megküzdenie! »Mert nem vér és test ellen van nekünk tusakodásunk, hanem a fejedelemségek ellen, a hatalmasságok ellen, az élet sötétségének világbírói ellen, a gonoszság lelkei ellen, melyek a magasságban vannak.« (Eféz 6,12) Saját erőnkben lebetetlen állni a harcot; és mindaz, ami gondolatainkat Istentől eltereli, ami önfelmagasztalásra és önbizalomra készítet, bizonyosan a vereség útját egyengeti. A Biblia szándéka az, hogy bizalmatlanságot ébresszen bennünk az emberi erő iránt, és az isteni erőben való bizalomra buzdítson.» (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, BIK Könyvkiadó, 2001, 652. o.)

„Azok, akik a Golgota keresztyének árnyékában járnak, nem dicsőítik önmagukat, és nem állítják kérkedve, hogy nem bűnösök. Érzik, hogy bűneik okozták azt a szenvedést, amely megtörte Isten Fiának szívét. Ez a gondolat alázattal tölti el őket. Akik legközelebb vannak Jézushoz, azok látják legtisztábban, hogy milyen esendő és bűnös az ember, és reménységüket egyedül a megfeszített és feltámadt Megváltó érdemeibe vetik.» (Ellen G. White: *Korszakok nyomában*, BIK Könyvkiadó, 1991, 420. o.)

„Semmi sincs, amivel dicsekedhetnénk. Semmi okunk sincs arra, hogy önmagunkat magasztaljuk. Reménységünk egyet-

len alapja Krisztus nekünk tulajdonított igazságában rejlik, és abban a munkálkodásban, amelyet Isten Lelke végez bennünk és általunk.» (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, BIK Könyvkiadó, 2000, 55. o.)

Z Miben határozta meg Jézus az örök élet elnyerésének feltételét?

Mt 19,17–19 • „Ha pedig be akarsz menni az életre, tartsd meg a parancsolatokat.« Mondta neki: »Melyeket?« Jézus pedig mondta: »Ezeket: ne ölj; ne törj házasságot; ne lopj; hamis tanúbizonyságot ne tégy; tiszteld atyádat és anyádat; és szeresd felebarátodat, mint önmagadat.«”

Vö. Lk 10,25–28 • „Íme, egy törvénytudó felkelt, kísértvén őt, és mondván: »Mester, mit cselekedjem, hogy az örök életet vehessem?« Ő pedig mondta annak: »A törvényben mi van megírva?, mint olvasod?« Az pedig felelvén, mondta: »Szeresd az Urat, a te Istenedet, teljes szívedből és teljes lelkedből, és minden erődből és teljes elmédből; és a te felebarátodat, mint magadat.« Mondta pedig annak: »Jól feleltél, ezt cselekedd, és élsz.«”

Jn 12,50 • „Én tudom, hogy az Ő parancsolata [Isten erkölcsi törvénye] örök élet.”

Jel 22,14 • „Boldogok, akik megtartják az Ő parancsolatait, hogy joguk legyen az élet fájához, és bemehessenek a kapukon a városba.”

.....
.....
„Ha pedig be akarsz menni az életre – tette hozzá –, tartsd meg a parancsolatokat.« Isten jelleme a törvényében fejeződik ki; és ha összhangban akarsz lenni Istennel, kövesd minden cselekedet-

tedben Isten törvényét. Krisztus nem csökkentette a törvény követelményeit, hanem félreérthetetlenül kijelentette, hogy megtartása az örök élet feltétele. Isten ezt a feltételt szabta meg Ádám-nak a bukás előtt is. Az Úr most sem kíván kevesebbet, mint amit az Édenben elvárt az embertől: tökéletes engedelmisséget, feddhetetlen, igaz életet. A kegyelem kínálta szövetség ugyanazt igényli az embertől, mint az Édenben felállított követelmény: összhangot Isten törvényével, amely szent, igaz és jó.

A »tartsd meg a parancsolatokat« szavakra az ifjú ezt kérdezte: »Melyeket?« Azt hitte, hogy Jézus valamilyen ceremóniális előírást ért a parancsolatokon. Krisztus azonban a Sínai-hegyen adott törvényről beszélt. Megemlített néhány rendelkezést a Tízparancsolat második táblájáról, és ebben az egy parancsolatban foglalta össze őket: »Szeresd felebarátodat, mint önmagadat.« (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, i. m., 271–272. o.)

„A zsidók még mindig azzal vádolták Jézust, hogy nem becsüli eléggé a Sínai-hegyen adott törvényt. Ő azonban az üdvösség kérdését Isten parancsolatainak megtartásától tette függővé. (...) Jézus a törvényt isteni egységben tárta elő, ebben a leckében azt tanította, hogy nem lehetséges megtartani az egyik előírást, és megszegni a másikat, mert ugyanaz az elv fűzi egybe az egészt. Az ember sorsát az egész törvény iránti engedelmisség határozza meg. A leghőbb szeretet Isten iránt, és osztatlan szeretet az ember iránt – ezeknek az elveknek kell kifejezésre jutniuk az életben.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 420–421. o.)

„Az örök életnek ma is ugyanaz a feltétele, ami mindig is volt, ugyanaz, ami a Paradicsomban, összeüleink bukása előtt: tökéletes engedelmisség Isten törvényének, azaz tökéletes igazságosság. Ha az örök életet ennél alacsonyabb kíváncsággal mellett is el lehetne nyerni, akkor ez az egész világegyetem biztonságát veszélyeztetné. Szabaddá tétetnék az út a bűn számára, hogy halhatatlanná váljék minden következményével, az összes jajjal és nyomorral együtt.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, i. m., 54. o.)

„A Krisztus ereje általi engedelmisség – ez nyitja meg az embernek a jellem tökéletességét, adja meg a jogot az élet fájához.” (Ellen G. White: *„A Te Igéd igazság”*, 6. o.)

4 Valóban megtartotta az ifjú a parancsolatokat? Mi volt az egyetlen fogyatkozása? Hogyan orvosolta volna ezt Jézus?

Mt 19,20 • „Mondta néki az ifjú: Mindezeket megtartottam ifjúságomtól fogva; mi fogyatkozás van még bennem?”

Mk 10,21 • „Jézus pedig rátekintve, megkedvelte őt, és mondta neki: Egy fogyatkozásod van; eredj el, add el minden vagyonodat, és add a szegényeknek, és kincsed lesz a mennyben; és jöjj, kövess engem, felvéve a keresztet.”

„Az ifjúnak a törvényről alkotott fogalmi felszínesek voltak. Emberi normák szerint jellemét feddhetetlenül megőrizte. Élete kívülről nézve szinte büntelen volt. Igazán azt gondolta, hogy engedelmisségében nem lehet semmi hibát találni. Titokban mégis attól félt, hogy nincs minden rendben közte és Isten között.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, i. m., 272. o.)

Újabb kérdése – „Mi fogyatkozás van még bennem?” (Mt 19,20) – azt mutatja, hogy valami hiányérzet bántotta. Mindenben sikeres élete ellenére valami fogyatkozást érzett magában, amelyet nem tudott meghatározni. Vágyakozott az örök életre, és nyugtalanította, hogy vajon kész-e, alkalmas-e rá. Annyi pozitívum és vonzó lelki készség volt ebben a fia-

talemlerben, hogy az ige tudósítása szerint Jézus „megked-
velte őt”.

„Krisztus az ifjúra nézett, mintha olvasna életében, vizsgálná
jellemét. Megszerette, és azt a békességet, kegyelmet és örömet
akarta neki adni, ami alapvetően megváltoztatja jellemét. »Egy
fogyatkozásod van – mondta –, eredj el, add el minden vagyono-
dat, és add a szegényeknek, és kincsed lesz a mennyben; és jer, kö-
vess engem, felvévén a keresztet« (Mk 10,21).

Krisztus vonzódott ehhez az ifjúhoz. Tudta, hogy őszintén je-
lentette ki: »Mindezeket megtartottam ifjúságomtól fogva.« (Mk
10,20) Az Üdvözítő szerette volna olyan ítélőképességgel felru-
házní, hogy képes legyen érzékelni a szív odaszentelésének és a
keresztény jóságának a szükségességét. Szeretett volna alázatos,
megtört szívet látni benne, olyat, aki tudatában van annak, hogy
a legfőbb szeretet Istent illeti meg, s hiányosságait elrejtí Krisztus
tökéletességében.

Jézus a főemberben épp azt a segítséget látta, melyre szüksége volt – amennyiben az ifjú hajlandó együttműködni Vele, üdvözítő munkájában. Ha Krisztus irányítása alá helyezi magát, nagy erővel dolgozhat a jóért. A főember jelentős mértékben képviselhetette volna Krisztust, mert képzettsége – ha egyesül a Megváltóval – lehetővé tette volna, hogy mennyei befolyást gyakoroljon az emberekre. Krisztus belelátott jellemébe, és szerette őt. A főember szívében is szeretet ébredt Krisztus iránt, hiszen a szeretet szeretetet szül. Jézus szerette volna munkatársának látni őt. Önmagához hasonlóvá kívánta tenni, tükörre, mely Isten képmását tükrözi vissza. Vágyott kibontakoztatni jellemének kiválóságát, s megszentelni azt a Mester szolgálatára. Ha a főember ekkor átadta volna magát Krisztusnak, az Ő jelenlétének légkörében növekedhetett volna. Ha ilyen irányban dönt, milyen másképp alakult volna a jövője!

»Egy fogyatkozásod van (Mk 10,21) – mondta Jézus. – Ha tökéletes akarsz lenni, eredj, add el vagyonodat, és oszd ki a szegényeknek; és kincsed lesz mennyben; és jöjj, kövess engem.« (Mt

19,21) **Krisztus olvasott a főember szívében. Csak egy fogyatkozása volt: egy életfontosságú elv. Lelkének szüksége volt Isten szeretetére. Ez a hiányosság, ha nem pótolja, végzetes lesz számára – egész természetét megrontja. Az önzés erősödik az elnézés által. Ha be akarja fogadni Isten szeretetét, le kell mondania arról, hogy önmagát szeresse a legfőképpen.**

Krisztus próbára tette ezt a férfit. Felszólította: válasszon a mennyei kincs és a világi nagyság között. Krisztus követése biztosítja számára a mennyei kincset. Ehhez az ént alá kell rendelni: akarát Krisztus irányítása alá kell helyezni. Isten igazi szentségét ajánlotta fel az ifjú főembernek. Azt a kiváltságot kapta, hogy Isten fia lehet, Krisztus örökös társa a mennyei kincsek tekintetében. Azonban fel kell vennie a keresztet, és követnie kell a Megváltót az önmegtágadás ösvényén.

Krisztus szavai valós meghívást tartalmaztak a főember számára: »Válasszatok magatoknak még ma, akit szolgáljatok.« (Józs 24,15) Előtte állt a döntés. Jézus sóvárogta megtérését. Rámutatott jellemének beteg pontjára, s mély érdeklődéssel figyelte a kimenetelt, miközben az ifjú mérlegelte a kérdést. Ha úgy határoz, hogy követi Krisztust, mindenképpen engedelmeskednie kell szavának. Le kell mondania becsvágyó terveiről. Milyen komoly, aggódó vágyakozással, milyen lelki éhséggel figyelte a Megváltó a fiatal embert, remélve, hogy enged a Szentlélek hívásának!

Krisztus meghatározta az egyetlen feltételt, melynek alapján a főember tökéletes keresztény jellemet alakíthat ki. Szavai bölcsesség igéi voltak, bár komolynak és szigorúnak tüntek. **A főember egyetlen reménye az üdvösségre az volt, hogy elfogadja azokat és engedelmeskedik. Magas állása, vagyona leplezetten rossz irányba befolyásolta jellemét. Ha ezeket ápolgatja, Isten helyét foglalják el érzelemvilágában. Akár keveset, akár sokat tart vissza Istentől, ez csökkenti erkölcsi erejét és teljesítőképességét. Teljesen le fogják kötni az evilági dolgok, azokat fogja dédelgetni, legyenek bármily bizonytalanok és értéktelenek.**” (Ellen G. White: Jézus élete, i. m., 436–438. o.)

5 Milyen döntést hozott a gazdag ifjú? Hogyan fogadta ezt Jézus?

Mk 10,22 • „Ő pedig elszomorodva e beszéden, elment búsan, mert sok jósága (= nagy vagyona) volt.

Milyen hihetetlen és megrendítő, hogy ennyi jó mellett, amit eddig láthattunk, mégis rosszul döntött ez az ember, „mert igen gazdag volt” (Lk 18,23), mert a „gazdagságában bízott” (Mk 10,24), és erről nem akart lemondani. Igen nehezen, „megszomorodva”, búsan hozta meg nemleges döntését (Mt 19,22). Így választott, és elment, nem lett Jézus tanítványává és követőjévé. Itt láthatjuk igazán, hogy mennyire valóságos dolog az ember döntési szabadsága! Jézus egy szóval sem befolyásolta vagy agítalta őt tovább a szeretetteljes, biztató és mindent ígérő hívás után. A választás az ifjúé volt. A fiatalember „megszomorodva” ment el. De milyen bánat nyomhatta Jézus lelkét. „Elengedte” őt, de milyen éles fájdalom járhatta át, amikor a csendes belső töprengés és vívódás után az ifjú mégis visszalépett!

„[Jézust] kimondhatatlan szomorúsággal töltötte el a tudat, hogy együttérzését nem értékelték, szeretetét nem viszonozták, kegyelmét lebecsülték, megváltását visszautasították. Ezek a jellemények tették Őt fájdalom férfijává, szenvedés ismerőjévé (Ésa 53,3).” (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 328. o.)

És milyen végtelenül balga döntést hozott ez a kiváló érényekkel és előnyökkel rendelkező szimpatikus fiatalember. Milyen semmiségért, milyen hiábavaló, mulandó és bűnnel fertőzött evilági javakért és előnyökért mondott le a „mennyei kincsekről”? Róla is elmondható az, ami az ősi Izraelről: „Felcserélte az ő dicsőségét tehetetlenséggel. Álmélkodjatok ezen, ó, egek, borzadjatok és rémüljete meg igen!” (Jer 2,11–12)

Az „egy fogyatkozás” és az ifjú döntése alátámasztja a következő mondat félelmetes igazságát: „**Egyetlen hibás jellemvonás, egyetlen kitarthatatlan melengetett bűnös kívánság hatástalaníthatja az evangélium minden hatalmát.**” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, i. m., 31. o.)

„A főember hamar átlátta, mi mindent rejtenek Krisztus szavai, és elszomorodott. Ha megismerte volna a felajánlott ajándék értékét, gyorsan felsorakozott volna Krisztus követői közé. A zsidók tekintélyes tanácsának tagja volt, és Sátán kecsesítő jövöbeli kilátásokkal kísértette. Kívánta a mennyei kincset, de a gazdagsága által nyújtott ideiglenes előnyöket is. Sajnálta, hogy ez a feltétel egyáltalán létezik. Örök életre vágyott, de nem volt hajlandó ezért áldozatot hozni. Az örök élet ára túl nagynak tűnt, szomorúan távozott, »mert igen gazdag volt« (Lk 18,23).

Állítása, hogy megtartja Isten törvényét, tévedés volt. Megmutatta, hogy bálvány a gazdagság. Nem tarthatta meg Isten parancsolatait, míg a világ volt az első érzelmeiben. Jobban szerette Isten ajándékait, mint magát az Adományozót. Krisztus felajánlotta, hogy felebarátja lesz az ifjúnak. »Kövess engem« – mondta. A Megváltó azonban nem ért annyit számára, mint saját neve az emberek között, vagy vagyona. Feladni a látható földi kincset a láthatatlan mennyeiért – túl nagy kockázatnak tűnt. Visszautasította az örök élet ajánlatát, és elment, hogy ezután örökké a világnak adja imádatát. Ezrek mennek át ezen a próbán: mérlegre teszik Krisztust a világgal szemben, és sokan a világot választják. Az ifjú főemberhez hasonlóan elfordulnak a Megváltótól, s azt mondják szívükben: Nem fogadom el ezt a férfiút vezetőmnnek.

Krisztus viszonyulása az ifjúhoz példaként áll előttünk. Isten adta nekünk a viselkedési szabályt, melyet minden szolgájának követnie kell. Ez pedig a törvénye iránti engedelmesség, amely azonban nemcsak jogszerű, hanem áthatja az életet, és kifejezésre jut a jellemében. Isten saját jellemének mértékét állítja mindenki elé, aki országának alattvalója akar lenni. Csak akik Krisztus munkatársai lesznek, akik így szólnak: »Uram, mindenem,

amim van, és minden, ami vagyok, a Tiéd», csak azokat ismeri el Isten fiainak és leányainak. Mindenkinek meg kell fontolnia, mit jelent vágyakozni a menny után, és mégis elfordulni a kiszabott feltételek miatt. Gondold meg, mit jelent nemet mondani Krisztusnak! A főember így szólt: Nem, nem adhatok mindent Neked. Ugyanezt mondjuk mi is? A Megváltó felajánlja, hogy megosztja velünk az Istentől ránk bízott munkát. Felajánlja, hogy használjuk az Isten által adott eszközöket, így vigyük előre művét a világban. Csak így menthet meg minket.

Isten azért bízta a vagyont erre a főemberre, hogy hűséges szárnak bizonyulhasson. Ezeket a javakat a szükségét szenvedők áldására kellett bocsátania. Így Isten eszközöket bíz emberekre, tehetséget és lehetőséget ad, hogy képviselői lehessenek, segítsék a szegényeket és a szenvedőket. Aki a rábízott javakat Isten terve szerint használja föl, a Megváltó munkatársává válik. Lelkeket nyer meg Krisztusnak, mert az Ő jellemét képviseli.

Azoknak, akiknek az ifjú főemberhez hasonlóan magas tisztsgük, nagy vagyonuk van, túl nagy áldozatnak tűnhet, hogy Krisztus követéséért mindent feladjanak. Mindenkinek e viselkedési szabály szerint kell eljárnia, aki az Ő tanítványa akar lenni. Nem fogadhat el fogyatkozást az engedelmességben. Krisztus tanításainak lényege: az én alárendelése. Gyakran ellentmondást nem tűrőnek tűnik a hang, mellyel célba vesz és utasít. Nincs más út az ember megmentésére, mint minden olyasmitől elszakadni, amit, ha fenntart, megrontja egész lényét.” (Ellen G. White: Jézus élete, i. m., 438–440. o.)

6 Mi teszi lehetetlenné az Isten országába való bejutást?

Mk 10,23–27 • „Jézus pedig körültekintve mondta a tanítványainak: »Milyen nehezen mennek be az Isten országába azok, akiknek gazdagságuk van!« A tanítványok pedig

álméltak az ő beszédén, de Jézus ismét felelve, mondta nekik: »Gyermekeim, milyen nehéz azoknak, akik a gazdagságban bíznak, az Isten országába bemenni! Könnyebb a tevének a tű fokán átmenni, hogynem a gazdagnak az Isten országába bejutni.« Azok pedig még inkább álméltak, mondván maguk között: »Kicsoda üdvözülhet tehát?« Jézus pedig rájuk tekintve, mondta: »Az embereknél lehetetlen, de nem az Istennél, mert az Istennél minden lehetséges.«”

Az a magyarázat, hogy „a tű foka” kifejezés egy jeruzsálemi kapura vonatkoznék, amely egy szűk, gyalogos forgalom számára megnyitható kapu lett volna a nagyobb kapun belül – késői időből való, évszázadokkal Jézus kora után keletkezett. Nincs semmi megbízható alap a hitelességére nézve. A szövegösszefüggés szerint a lehetetlenséget akarta Jézus szemléltetni ezzel a képpel. Azokról a gazdagokról mondja Jézus, hogy olyan lehetetlen számukra bemenni Isten országába, mint a tevének átmenni a tű fokán, akik „a gazdagságban bíznak” (Mk 10,24). Ezek vagyonukhoz tapadva, önző, kincsgyűjtő szenvedélyüknek hódolva akarják Jézust követni, és ez az, ami lehetetlen. Mert Jézus útja az önmegtagadás és az önfeláldozás keskeny útja. Aki ragaszkodik vagyonához, és mindenekfelett bízik abban, az semmiképpen sem tud járni ezen az úton.

„Az ifjú távozása után Jézus így szólt tanítványaihoz: »Mily nehezen mennek be az Isten országába, akiknek gazdagságuk van!« A tanítványok elcsodálkoztak e szavak hallatára. Ugy tanulták, hogy a gazdagokat a menny kegyeltjeinek kell tartani. Ők maguk is remélték, hogy világi hatalmat és gazdagságot kapnak a Messiás országában. Ha a gazdagok nem jutnak Is-

ten országába, mit remélhet a többi ember!? »Jézus ismét felel-vén, mondta nekik: *Gyermekeim, milyen nehéz azoknak, akik a gazdagságban bíznak, az Isten országába bemenni! Könnyebb a tevének a tű fokán átmenni, hogynem a gazdagnak az Isten országába bejutni. Azok pedig még inkább álmétkodtak.* « *A tanítványok most értették meg, hogy nekik is szól a komoly figyelmeztetés. Krisztus szavainak fényénél a saját titkos hatalom- és gazdagságvágyuk is lelepleződött. Nyugtalanokdva kiáltották:* »*Kicsoda üdvözülhet tehát?*«

»Jézus pedig rájuk tekintvén, mondta: *Az embereknél lehetetlen, de nem az Istennél; mert az Istennél minden lehetséges.*«

A gazdagnak nem nyitja meg vagyona a menny kapuját. Gazdagsága nem jogcím a szentek örökségére. Csak Krisztus meg nem érdemelt kegyelméből léphet az ember Isten városába.

*A gazdagoknak éppúgy szólnak a Szentlélek szavai, mint a szegényeknek: »Nem a magatokéi vagytok, mert áron vétettetek meg.« (1Kor 6,19–20) Ha az ember hisz ebben, akkor vagyonát kölcsönként kezeli, amelyet Isten útmutatása szerint kell használnia: az elveszettek megmentésére, a szenvedők és szegények vigasztalására. Az ember erre képtelen, mert ragaszkodik földi kincseihez. Az az ember, aki elkötelezte magát a mammon szolgálatára, nem hallja meg az emberek segélykiáltását. De Istennél minden lehetséges. Krisztus utolérhetetlen szeretetét szemlélve az önző szív szelíden engedelmeskedik. A gazdagok is elmondhatják azt, amit a farizeus Saul mondott: »Amelyek nekem egykor nyereségek voltak, azokat a Krisztusért kárnak ítéltém. Sőt annakfelette most is kárnak ítélek mindent az én Uram, Jézus Krisztus ismeretének gazdagsága miatt!« (Fil 3,7–8) És akkor nem vallanak semmit sajátjuknak. Örülnek, hogy Krisztus sokféle ajándékával sáfárkodhatnak, és az Ő nevében szolgálhatnak az emberiségnek.» (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, i. m., 273–274. o.)*

»A világias gondolkodás, az önzés és az irigység elemésztették Isten népében a lelkiséget és az életet. Isten népének veszedelme az elmúlt néhány évben a világ szeretete volt. Ebből fakad az ön-

zés és irigység bűne. Minél többet markolnak a világból, annál inkább megszeretik, s még több után nyújtják kezüket. Az angyal így szólt: »Könnyebb a tevének a tű fokán átmenni, hogynem a gazdagnak az Isten országába bejutni.« *Mégis sokan, noha vallják, hogy náluk a világhoz szóló utolsó figyelmeztetés, mégis minden erejüket megfeszítve olyan helyzetet törekszenek teremteni maguknak, amelynek nyomán könnyebb a tevének átjutni a tű fokán, mint nekik bejutni a mennybe.*» (Ellen G. White: *Bizonyságtételek a gyülekezetek számára*, I. köt., 2006, 86. o.)

»Azoknak, akik gazdagok e világon, mondd meg, hogy ne fuvalkodjanak fel, se ne reménykedjenek a bizonytalan gazdagságban, hanem az élő Istenben, aki bőségesen megad nekünk mindent a mi tápláltságunkra. Jót tegyenek, legyenek gazdagok a jó cselekedetekben, legyenek szíves adakozók, közlők, kincset gyűjtve maguknak jó alapul a jövőre, hogy elnyerjék az örök életet.» (1Tim 6,17–19)

Az e heti adomány az ingatlanalapot támogatja.

– Gyülekezeti ingatlanok vásárlására és felújítására szánt pénzüsszeg.

A vak Bartimeus

(Mt 20,29–34; Mk 10,46–52; Lk 18,35–43)

Az állhatatosság vagy kitartás gyakorlásának egyik legszebb bibliai példája Bartimeus története. Nem lehetett elhallgattatni, elcsüggeszteni, visszatartani attól, hogy Jézushoz járuljon. „*Aki mindvégig állhatatos marad, az üdvözüül.*” (Mt 24,13) Jézus szavai szerint mindannyiunknak meg kell tanulnunk az állhatatosság nehéz leckéjét, s Bartimeus példájából meríthetünk ehhez bátorítást.

I Miért nem rendíthetik meg a Biblia iránti bizalmunkat az evangéliumok beszámolóí közötti eltérések? Milyen megoldás van ezekre az ellentmondásokra?

Mt 20,29–30 • „Mikor Jerikóból távoztak, nagy sokaság követte őt. És íme, két vak, aki az út mellett ült...”

Mk 10,46 • „Jerikóba érkeztek, és mikor ő és az ő tanítványai és nagy sokaság Jerikóból kimentek, a Timeus fia, a vak Bartimeus, ott ült az út mellett, koldulva.”*

Lk 18,35 • „Történt pedig, hogy amikor Jerikóhoz közeledt, egy vak ült az út mellett koldulva.”

* Pontosított fordításban.

Máté és Márk Jézusnak és az őt kísérő tömegnek Jerikóból való távozásáról beszél, míg Lukácsnál közeledtek a városhoz, amikor találkoztak Bartimeussal. Máté két vakról számol be a történet kapcsán, Márk és Lukács egyről, de a nevét csak Márk közli. Egy magyarázat szerint két Jerikó volt ebben az időben – egy régi és egy új város –, és a gyógyulások akkor történtek, amikor a tömeg elhagyta az új, Heródes által felújított Jerikót (Mt 20,29; Mk 10,46), és bement a régi, izraeli Jerikóba (Lk 18,35). Ennek a magyarázatnak a gyenge pontja az, hogy jelenleg nincs bizonyíték arra, hogy a régi Jerikó lakott település volt akkoriban. Ráadásul az új Jerikóból a Jeruzsálembe vezető út nem vezetett keresztül a régi Jerikón.

Egy másik, és valószínűleg az igazsághoz közelebb járó magyarázat szerint a megoldás a Zákeus-történettel való kapcsolatban van. Lukács Zákeus történetét közvetlenül a Bartimeus meggyógyításáról szóló beszámoló után helyezi. Evangéliuma szerint Jézus a fővámszedő otthonának vendége volt a kolduló vak meggyógyítása után. Lehetséges azonban, hogy Zákeus Jerikó utcáin a nagy tömeg miatt képtelen volt Jézust megpillantani, ezért a tömeg előtt kifutott a városból, és egy alkalmas fára felmászva várta őt. Lk 19,1 szerint Jézus átment Jerikón, mielőtt találkozott Zákeussal. A találkozás után visszafordulhatott a boldog fővámszedővel, és már közeledett a városhoz, amikor Bartimeusnak sikerült találkoznia vele. Ebben az esetben Lukács helyesen jegyezte volna fel, hogy Jézus közeledett a városhoz, de Máté és Márk beszámolója is helytálló volna, amikor arról szólnak, hogy Jézus távozott Jerikóból.

Minden bizonnyal két vakot gyógyított meg Jézus. Márk és Lukács valószínűleg azért szól csak az egyikről, Bartimeusról, mert ő ismert személy lehetett a keresztény közösségben a későbbiek folyamán, és maga is sokaknak elbeszélhette csodálatos gyógyulása történetét. Az evangéliumok nem is azzal a céllal és igénnyel íródtak, hogy teljes precizitással minden részletet megörökítsenek Jézus életéből (vö. Jn 21,25).

„A Biblia könyvei, amelyeket más-más korszakban élő, rangban és foglalkozásban, szellemi és lelki képességekben nagyon különböző emberek írtak, a stílusok széles skáláját tükrözik, mint ahogy sokféle a benne foglalt témakörök jellege is. Különböző írók különböző kifejezési formákat alkalmaztak. Ugyanazt az igazságot sokszor az egyik író megkapóbban tárta fel, mint a másik. Egy-egy témakörben – amelyet számos író több oldalról más-más összefüggésben mutat be – a felszínes, a figyelmetlen, elfogult olvasó talán ellentmondást vagy következetlenséget lát, a gondolkozó, istenfélő, nyitott szemű kutató viszont felfedezi a benne rejtőzködő harmóniát.” (Ellen G. White: *Korszakok nyomában*, BIK Könyvkiadó, 1991, 10. o.)

2 Hogyan történhetett meg az, hogy Bartimeus koldult?
2 Milyen törvényekkel kívánta Isten megakadályozni azt, hogy Izráelben az emberek koldusbotra jussanak?

5Móz 24,19–21 • „Mikor learatod aratnivalódat a te meződön, és kévét felejtessz a mezőn, ne térj vissza annak felvételére; a jövevényé, az árváé és az özvegyé legyen az, hogy megáldjon téged az Úr, a te Istened, kezeidnek minden munkájában. Ha olajfád [termését] lerázod, ne szedd le, ami még utánad marad; a jövevényé, árváé és az özvegyé legyen az. Ha szőlődet megszeded, ne mezgeréld le, ami utánad marad; a jövevényé, árváé és az özvegyé legyen az.”

5Móz 15,1–2 • „A hetedik esztendő végén elengedést művelj. Ez pedig az elengedésnek módja: Minden kölcsönadó ember engedje el, amit kölcsönadott az ő felebarátjának; ne hajtsa be az ő felebarátján és atyjafián; mert elengedés hirdettetett az Úrért.”

3Móz 25,10 • „Szenteljétek meg az ötvenedik esztendőt, és hirdessetek szabadságot a földön, annak minden lakójának; kürtölés[nek esztendeje] legyen ez néktek, és kapja

vissza ki-ki az ő birtokát, és térjen vissza ki-ki az ő nemzetségéhez.”

„A mózesi törvényhozáson alapuló egyenlő birtokfelosztás alkalmas volt arra, hogy az izraelitáknál a szegénységet meggátolják, s a törvény számos intézkedése lehetetlenné tette a gazdag és szegény közt tátongó túlságos űrt, mely rendszerint a proletárságot mozdítja elő. De azért a szegények és gazdagok közötti különbség mindig fennállt, amit nemcsak a könnyelműség, dologtalanság és pazarlás, hanem elemi csapások, háborúk és rossz termés, továbbá a városi élet fellendülése, a bevándorlás és a lakosság szaporodása is előidézett. A törvényhozó mindezt előre látva oly intézkedéseket tett, amelyek alkalmasak voltak a szegénység és a nyomor enyhítésére, és az irgalmasság cselekedeteinek gyakorlására. A törvény a tulajdonosoknak kötelességükké tette, hogy a szántó föld sarkaiban termő gabonát a szegényeknek hagyják, és a magas tarlóban elhagyott kévét föl ne vegyék, hanem a szegények számára engedjék át. Éppúgy megparancsolta azt is, hogy a szüret alkalmával földre hullott, vagy a tőkén, illetve a fán felejtett gyümölcsöt böngészés végett a szegényeknek otthagyják (3Móz 19,9; 5Móz 24,19). A szombatév humánus intézkedései az elszegényedett adósok érdekeit vették védelembe. Végül a szegényügy rendezését kívánta elérni az a törvény is, mely szerint a tizedet minden harmadik évben, a »dézsmáévben« a közösségbeli özvegyek, szegények és léviták javára kellett összegyűjteni, s közöttük kiosztani (5Móz 14,28–29), a nagyobb ünnepek alkalmával tartott békeáldozati lakomához pedig meg kellett a szegényeket hívni (5Móz 14,22–27), s mivel e lakomáknál mindannyian meg nem jelenhettek, természetes, hogy az erre szánt értékek javát a távolabb fekvő községek

szegényei között osztották ki. A törvény ezen intézkedései lehetségessé tették, hogy az izraeliták közt szoros értelemben vett koldusok nem voltak, mert ha valaki nagyon megszorult, akképp segíthetett magán, hogy szolgálatba állott... Egyéb-iránt a Biblia gyakran inti Izráel fiait az alamizsnálkodásra, az éhezők és szegények iránti részvételre (Péld 31,20; Ésa 58,7), s azt tanítja, hogy Istennek ad kölcsön az, aki a szegénnyel jót tesz (Péld 19,17). Később, midőn a jócselekedetek fitogtatása divatossá vált, már nyilvános koldusokkal is találkozunk (Mk 10,46; Jn 9,8; Ap csel 3,2), akik útfeléken és más közhelyeken kéregettek, hogy a járókelők szánakozását felébresszék.” (Szekrényi Lajos: *A bibliai régiségtudomány kézikönyve*, 2. kiadás, 1896, 244–245. o.)

„Az Úr féken kívánta tartani a vagyont és hatalom mértéktelen szeretetét. Nagy gonoszságok származnak abból, ha egy társadalmi osztály folyamatosan felhalmozza a vagyont, miközben a másik elszegényedik és lesüllyed. (...) Isten rendelkezéseinek célja a szociális egyenlőség fenntartása volt. A szombatévek és a kürtzengés esztendejének rendelkezései helyreállították azt, ami szociális és politikai téren az adott időszakban rossz irányban fejlődött. (...) Mennyire más lenne a világ erkölcsi és lelki állapota, ha a szegények javára adott isteni törvényeket érvényre juttatnák! Az önzés és önfelmagasztalás nem nyilvánulna meg olyan mértékben, mint most, hanem mindenki tekintettel volna ember-társa boldogságára és jólétére, s így nem létezne az a tengernyi nyomor, amely ma oly sok országban látható.

Az Isten által előírt szabályok betartása megakadályozná azt a sok rettenetes gonosztságot, ami a szegények elnyomatásából és az elnyomottak gazdagok iránti gyanakvásából és gyűlöletéből minden korszakban származott. Miközben elejét vennék a gazdagság felhalmozásának és a fényűzés határtalan kielégítésének, megmenének a tudatlanságtól és lezülléstől azokat a milliókat, akiknek rosszul fizetett munkával kell megtölteniük az óriási kincseskamrákat. Az isteni rendelkezések megtartása békés megoldást

hozna a problémákra, amelyek most azzal fenyegetnek, hogy anarchiával és vérontással árasztják el a világot.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, BIK Könyvkiadó, 2001, 58–59. o.)

3 Hogyan tükröződik Bartimeus hite és állhatatossága abban, ahogyan Jézushoz járult?

Lk 18,36–39 • „Mikor hallotta a mellette elmenő sokaságot, tudakozódott, mi dolog az? Megmondták pedig neki, hogy a názáretbeli Jézus megy el arra. És kiáltott, mondván: »Jézus, Dávidnak fia, könyörülj rajtam!« Akik pedig elől mentek, dorgálták őt, hogy hallgasson, de ő annál inkább kiáltott: »Dávidnak fia, könyörülj rajtam!«”

A Bibliában a „tudakozódás” az egyik legpozitívabb tevékenység (Dn 12,4; Sof 1,6; 1Pt 1,10; Ap csel 17,11). Fáradságot nem kímélő keresést, utánajárást, gondolkodást, szellemi aktivitást feltételez. Ez pedig nem fakad az emberi természetből, azzal gyökeresen ellentétes. Bartimeus tudakozódása nyilvánvalóan nem ekkor kezdődött. Ezt mutatja az, hogy Jézust „Dávid fiának” nevezte.

„Bartimeus azonban nem csüggedt el. Vak volt – kiszolgáltatva a körülményeknek és környezetének. Szegény volt – az emberek pedig általában nem keresik a szegények társaságát. Mégis: tudakozódott a sokaság zaja felől, s mikor azt mondták neki, hogy a Názáreti Jézus megy el arra – Jézust általában »József fiának« vagy »Názáreti«-nek nevezték –, Bartimeus egészen más megszólítással fordult feléje: »Jézus, Dávidnak fia, könyörülj rajtam!« A bibliai próféciákból tudta, hogy a Megváltó Dávid családjából fog származni (2Sám 7,12–13; Ésa

11,1). Hallotta szombatnapokon a zsinagógákban a felolvasásokat, vagy talán ő is olvastatott fel magának. Hitte, hogy aki most elmegy előtte, az évezredek óta megjövendőlt Messiás! S figyeljük meg azt is, hogy első kérdésével egész emberi lényére nézve kiáltotta: »...könyörülj rajtam«. Hitt Isten irgalmában, bűnbocsátó szeretetében. S csak később kérte Jézustól szeme világának megnyílását.” (Reisinger János: *Bibliai olvasókönyv*, Oltalom Alapítvány, 1992, 68. o.)

Bartimeus megbotránkozhatott vagy elcsüggedhetett volna azon, hogy az egészségesek, a látók milyen együttérzés nélküliek iránta. Ő azonban nem engedte magát visszatartani vagy eltántorítani. Hitszemével „senkit sem látott, hanem csak Jézust egyedül” (Mt 17,8). Viszont a látók vakok voltak Jézus jellemének megismerését illetően. Ha igazán látták és megismerték volna Őt, akkor azonnal utat nyitottak volna a hozzá igyekvő embernek. „Ítélet végett jöttem én e világra, hogy akik nem látnak, lássanak, és akik látnak, vakok legyenek.” (Jn 9,39)

„Félelmetes gondolat, hogy befolyásunk talán a halál illata. Ez azonban lehetséges. Sokan, akik azt állítják, hogy Krisztussal gyűjtenek, valójában elűznek tőle másokat. (...) A magukat kereszténynek vallók felszínessége, önzése és nemtörődömsége miatt térnek le sokan az élet útjáról. Sokan rémülten fogják látni befolyásuk következményeit Isten ítélőszéke előtt.” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, Advent Kiadó, 1990, 235. o.)

Ez a jelenet mutatja azt is, hogy mennyire szükséges a tudakozódás, a megalapozódás, a „mélyre ásás” (Lk 6,48), amikor a hit dolgaival foglalkozunk, és Istenhez szeretnénk járulni. Ha Bartimeus már előzőleg nem járt volna gondolatban alaposan utána a Messiás-kérdésnek, és nem győződött volna meg Jézus Messiás-voltáról, akkor könnyen elsodorhatta volna a részvétlen tömeg magatartása – mit várhatott ezek után a Mesterüktől? Ő azonban ekkor már szilárdan hitt Jézusban, ezért minél inkább el akarták hallgattatni, annál inkább kiáltott szabadulásért.

A hívő élet valójában nem más, mint egyetlen „annál inkább” kiáltás a különböző dorgálások ellenében. Állandó „dorgálást” jelent az emberi természetünk a szüntelen visszatartani, lehúzni akaró erejével. „Dorgálást”, visszatartást jelenthet a környezetünk meg nem értése, és egy erőteljes „természetfeletti ellenkezéssel” is mindig számolnunk kell.

„Aki be akar jutni Krisztus országába, az tapasztalni fogja, hogy a bűnös természet minden ereje és a sötétség birodalmának hatalmai által felszított szenvedélye összeesküszik ellene. Mindennap újból oda kell szentelnie magát, mindennap fel kell vennie a harcot a gonosszal. Régi szokások, velünk született rossz hajlamok fognak harcolni a felsőbbiségért. Ezekkel állandóan küzdeni kell, hogy Krisztus erejében győzelmet arathassunk.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Advent Kiadó, 2001, 313. o.)

4 Miért csak ekkor állt meg Jézus, vajon miért várt eddig? Miért nem ment oda Bartimeushoz, miért kérte, hogy őt vezessék hozzá?

Mk 10,49 • „Akkor Jézus megállva, mondta, hogy hívják elő. És előhívták a vakot, mondva néki: Bízzál, kelj fel, hív téged.”

Lk 18,40 • „Jézus megállva, parancsolta, hogy vezessék hozzá...”*

Vö. Ésa 30,18 • „S azért vár az Úr, hogy könyörüljön rajtatok...”

* Pontosított fordításban.

Látszólag Jézus sem figyelt Bartimeusra, csak akkor állt meg, amikor »ő annál inkább kiáltott«. Ez azonban a kitartás, az állhatatosság próbája volt. A kananeus asszony történetében ez a szándék még szembetűnőbb (Mt 15,21–28). „Isten minden kérést rögtön meghall, de cselekedni sokszor csak a 24. órában cselekszik. Ezzel nem az emberi szenvedést, hanem a kitartást és a hitet növeli. Az özönvíz előtt Noét is hét napos várakoztatással próbálta meg (1Móz 7,4. 10), csakúgy, mint Jerikó bevételekor Józsué csapatait (Józs 6. fej.), vagy Gedeon seregét (Bír 7. fej.) stb.” (Reisinger János: *Bibliai olvasókönyv*, i. m., 68–69. o.)

„Az Úr, miközben szemét szüntelenül az ő egyházán tartja, megengedi, hogy ismét és ismét válságba jussanak a dolgok, hogy népe egyedül tőle várjon segítséget a végszükség idején. Imáik, hitük, azzal a szilárd szándékukkal együtt, hogy igaz életet akarnak élni, Isten közbelépésének fog utat nyitni. Így fog beteljesedni az ígéret: »Akkor kiáltasz, és az Úr meghallgat, jajgatsz, és ő azt mondja, íme, itt vagyok.« (Ésa 58,9) Isten ki fogja nyújtani az ő hatalmas karját népe szabadítására. Népe érdekében tartja fenn közbeavatkozását a legnagyobb szükség idejére, mert így még szembetűnőbbé teszi szabadulásukat, és még dicsőségesebbé győzelmüket.” (Ellen G. White: *Kiben bízhatunk?*, II. köt., 902. o.)

Figyeljük meg, hogy Jézus nyomatékos felszólítása – parancsolt nekik – egy pillanat alatt megváltoztatja kísérői magatartását. Tanította őket jót tenni (Ésa 1,17). Lehetséges, hogy ezúttal is haraggal tekintett rájuk, és bánkódott szívük keménysége miatt (Mk 3,5), mindenesetre szavainak azonnal meglett az eredménye: hatására már ők biztatják és vezetik Bartimeust Jézushoz.

„Jézus gyakran cselekedett úgy, hogy bevonta az embereket a tetteibe. Érzékeltetni akarta velük, hogy Isten is az ember együttműködését kívánja előmozdítani. Isten teszi a mérhetetlenül többet; de arra az egy százalékra, ami az ember része, feltétlenül szükség van, és azt Isten sohasem pótolja! Jézus

hasznos magatartását láthatjuk Jairus leányának és Lázár feltámasztásának történetében is (Lk 8,55, Jn 11,39).” (Reisinger János: *Bibliai olvasókönyv*, i. m., 1992, 69. o.)

„Az az igyekezet, hogy áldást közvetítsünk másoknak, áldásként fog visszahatni ránk. Ez volt Isten szándéka azzal, hogy részt adott nekünk a megváltási terv megvalósításában. Azt a kiváltságot ajándékozta embereknek, hogy az isteni természet részeseivé legyenek, ezt követően pedig áldást árasztanak embertársaikra. Ez a legnagyobb megtiszteltetés és a legnagyobb öröm, amit csak adományozhatott az embereknek. Akik ily módon az isteni szeretet munkájának részeseivé válnak, a lehető legközelebb jutnak Teremtőjükhöz.

Isten mennyei angyalokra is rábízhatta volna az evangélium üzenetét és a vele kapcsolatos szeretetszolgálatot. Más közvetítőeszközöket is alkalmazhatott volna tervei megvalósítása érdekében. Végtelen szeretetében azonban minket, embereket választott ki arra, hogy munkatársaivá – valamint az Atya és az angyalok munkatársaivá – legyünk. Azért tette ezt, hogy annak az áldásnak, örömmek és lelki növekedésnek a részeseivé tegyen minket, ami ebből az önzetlen szolgálatból származik.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, BIK Könyvkiadó, 2000, 68. o.)

5 Miért tett fel Jézus egy olyan kérdést, amelyre teljesen egyértelműnek tűnik a válasz? Mit kívánt ezzel hangsúlyozni? Minek tulajdonította ezt követően a gyógyulást?

Lk 18,40–42 • „...és mikor közel ért, megkérdezte őt, mondván: »Mit akarsz, hogy cselekedjem veled?« Ő pedig mondta: »Uram, hogy az én szemem világa megjöjjön.« És Jézus mondta neki: »Láss, a te hited téged megtartott.«”

„Mit akarsz, hogy cselekedjem veled?” Különös kérdés ez Jézus szájából, talán nem is értjük első olvasásra. Vajon miért járult volna hozzá egy láthatóan vak ember, ha nem azért, hogy meggyógyítsa őt? Ehhez hasonlóan nehezen érthető a 38 éve beteg embernek feltett kérdése is: „Akarsz-e meggyógyulni?” (Jn 5,6) Lehetséges lett volna, hogy nem akar?

Jézus szájából hangzott el viszont az a kijelentés is, hogy „az Írás fel nem bontható” (Jn 10,35). Vagyis úgy kell vennünk ezeket a kérdéseket, ahogy olvassuk, és keresnünk kell ezekre az értelmes magyarázatot.

„Amennyire igaz az, hogy az ember semmit sem tehet Isten nélkül, épp annyira igaz az is, hogy Isten viszont a maga részéről semmit sem akar tenni az ember nélkül.” (Alfred Vaucher: *Az üdvösség története*, Spalding Alapítvány, 2006, 208. o.)

A fenti, a bibliai kijelentések alapján megfogalmazott mondat fényében Jézus kérdésének az értelme a következő lehet: „Igazán akarod, hogy ezt megtegyem? Megteszed te is a magad részét – az egy százalékot –, együttmunkálkodsz velem a gyógyulásod érdekében?”

Jézus gyógyításai a bűnbetegségből való gyógyulást példázák, így az együttmunkálkodás szükségessége kiterjeszthető a lelki gyógyulásra is.

„Az üdvösséget társulás, együttmunkálkodás útján nyerjük el. A megtérő bűnös és Isten között együttmunkálkodás létesül. Ez elengedhetetlen a jellem felépítéséhez, a helyes alapelvek kialakításához. Az embernek komoly erőfeszítéseket kell tennie, hogy legyőzze azt, ami a tökéletesség elérésében akadályozza. Az eredmény azonban teljesen Istentől függ, csupán emberi erőfeszítések nem elegendőek, Isten segítségével teljesen értéktelenek. Isten munkálkodik, és az ember is. Az embernek kell ellenállnia a kísértésnek, de az erőt ehhez Istentől nyeri. Így egészíti ki egymást egyrészt a végtelen bölcsesség, részvét és erő, másrészt a gyengeség, bűn és teljes tehetetlenség.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, i. m., 316. o.)

A következő idézetben más összefüggésben szerepel Jézus kérdése, de így is érdemes a meggondolásra.

„Isten nem azért küld követeket, hogy hízelegjenek a bűnösnek. Nem hirdet békeüzenetet, hogy végzetes biztonságérzetet nyújtson a meg nem szentelt embereknek. Mély büntudatot kelt a bűnös lelkében, a meggyőzés nyilával járja át szívét. A szolgáló angyalok elé tárják Isten félelmetes ítéleteit, hogy elmélyítsék hiányérzetét, és mihamarabb kiáltsa: »Mit kell tennem, hogy üdvözüljek?« Akkor a kéz, amely porig alázott, felemeli a megtérőt. A hang, amely megfeddte a bűnt, és megszegyenítette a büszkeséget, becsúgyat, gyöngéd részvétellel kérdi: »Mit akarsz, hogy cselekedjem veled?«” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Advent Kiadó, 2003, 77. o.)

„Jézus a vakság meggyógyításával egy időben tett bizonyosságot arról, hogy Bartimeust a hite gyógyította meg. Isten csak őszinte, mély hittel vállal együttmunkálkodást. Jézus gyógyításainál megfigyelhető ez. Sohasem gyógyultak meg azok, akik csak testi bajaikból akartak felépülni, belső megváltozás nélkül.” (Reisinger János: *Bibliai olvasókönyv*, i. m., 1992, 69. o.)

6 Mi volt Bartimeus és a tömeg reakciója a történetekre? Milyen tanítás rejlik ebben számunkra is?

Lk 18,43 • „Azonnal megjött annak szeme világa, és követte őt, dicsőítve Istent. Az egész sokaság pedig [ezt] látva, dicsőséget adott Istennek.”

Vö. Jn 5,41; 8,50; 7,18; 17,4 • „Dicsőséget emberektől nem nyerek, (...) én nem keresem az én dicsőségemet.” „...aki annak dicsőségét keresi, aki küldte őt, igaz az, és nincs abban hamisság.” „Én dicsőítettelek téged e földön: elvégeztem a munkát, amelyet reám bízál, hogy végezzem azt.”

Mt 5,16 • „Úgy fényljk a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák a ti jó cselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti mennyei Atyátoakat.”

Feltűnő, hogy Bartimeus sem, és a tömeg sem Jézust dicsőítette, hanem Istent. Nem estek abba a hibába, hogy az újra tekintsenek, amikor az a Holdra mutatott. Úgy tűnik, hogy mindenki számára világos volt, hogy ezúttal is „az Úrnak hatalma volt Ővele, hogy gyógyítson” (Lk 5,17). Csodáit nem a maga isteni hatalmával tette, hanem Istentől kapott erőt, és ő is – hit által.

Ismerhetünk olyan hívő embereket, akiknél – ismerve az élő hitüket és mély alázatukat – meg sem próbálkozunk dicsérettel, elismerő szavakkal. Tudjuk, hogy azonnal elhárítanak. Jézus esetében is erről lehetett szó.

„A gondtalan tömeg csodálata bántotta lelkét. Élete mentes volt minden elbizakodástól. Az a hódolat, amely a világi nagyságokat veszi körül, idegen volt számára. Semmiféle olyan eszközt nem alkalmazott, amelyet emberek vesznek igénybe, hogy maguknak előnyt biztosítsanak, vagy tiszteletet parancsoljanak. (...) Az Üdvözítő mellőzött minden hangos és tolakodó módszert, minden kérkedő, látványos istentiszteletet, minden olyan cselekedetet, amelynek a tetszésaratás volt az indítéka. Krisztus Istenben volt elrejtve. Isten pedig Fiának jelleme által nyilvánkozott meg. Erre a kinyilatkoztatásra akarta Jézus a nép lelki érdeklődését és tiszteletét irányítani.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 209. o.)

„Jézus számára öröm volt Isten akaratának teljesítése. Isten szeretete, az ő megdicsőítésének forró vágya – ez volt Megváltónk életének legfőbb belső indítéka. Ez a szeretet csodálatra méltóan széppé és nemessé tette minden cselekedetét.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, i. m., 52. o.)

Bartimeus őszinte hitének és hálájának bizonyossága volt az is, hogy azonnal csatlakozott Jézushoz, és tanítványként követte Őt.

„Nagy sokaság ment el Jézus mellett mindkét irányban, akik láttak ugyan, de nem vágyakoztak meglátni Jézust. Pedig a hit egyetlen tekintete megérintené Jézus Krisztus szeretetteljes szívét, s kegyelmének áldásaiban részesítené az embereket. Ők azonban mit sem tudtak beteg és ínséges voltukról. Nem tudták, hogy Krisztusra van szükségük. Nem így a vak ember. Neki Jézus volt az egyedüli reménysége. (...) Bartimeus állbatatos hite jutalomban részesült: nem csupán szeme világát nyerte vissza, hanem értelmének szeme is megnyílt. Felismerte Krisztusban a Megváltót. (...) Aki a vak Bartimeushoz hasonlóan érzi, hogy Krisztusra van szüksége, s éppolyan buzgón és elszántan kiált Krisztushoz, az részesül majd abban az áldásban, amelyre a lelke éhezik.” (Ellen G. White: „A Te Igéd igazság”, 132. o.)

Az e heti adomány az Életpont Nonprofit Kft.-t támogatja.
– A bózsvai és a törökkoppányi Biblia-táborok fenntartására és fejlesztésére szánt adomány.

FÜGGELÉK

Áprily Lajos

Bartimeus

Szép volt, anyám, mikor a két szelíd kéz
megérintette fénytől szűz szemem,
világgá lett a bús világtalanság,
s öröm borzongott át a lelkemen.

Koldus-kövem felett a tér derengett,
arcom felé egy arc világított,
s káprázva néztem hívó, mély szemébe
Annak, ki jött, megállt, meggyógyított.

Szép volt, anyám, szememmel símogatni
virág selymét, gyümölcsök bársonyát,
vagy messze-húzó út ívét követni
a dús vetésű Jordán-tájon át.

Ma is csodám a csillagsűrűs éjjel,
a nyári éj, mely csóvákat hajít,
a virradat, mely kútvizhez kicsalja
a város nőit és galambjait.

Jerikó minden színe birtokom lett.
Egész világ. De meddig lesz enyém?
Ha börtönömbe holnap visszahullnék,
tán elhullatnám s elfelejteném.

A pálma zöldjét, esti domb liláját,
barna leányrajt, bíbor rózsatőt.
De lelkem mélyén hordozom halálig,
hogyan láttam Őt, anyám, hogyan láttam Őt!

„Az erdélyi magyar költészet és műfordítás-irodalom mestere volt Áprily Lajos (1887–1967). *Bartimeus* című verse egyes szám első személyben elmondott vallomás. A jerikói vak az Isten után a hozzá legközelebb állóhoz, az édesanyjához fordulva mondja el gyógyulásának történetét. Lépésről lépésre érzékeljük, mit jelent »a világ megnyílása« annak, akinek addig sötét volt minden. De a költő végül az evangéliumi történet leglényegéhez is elér: Bartimeus felveti a kérdést, mi lenne, ha a vakság börtönébe újra visszahullana? A felelet: akkor is gyógyult maradna, hiszen Jézus személye és közelsége a testi-nél sokkal becsesebb lelki újjászületéshez vezette.” (Reisinger János: *Bibliai olvasókönyv*, i. m., 1992, 72. o.)

Zákeus

(Lk 19,1-10)

Zákeus története az egyik legmegindítóbb evangéliumi történet. Tanúbizonysága annak, hogy az emberi megítélés szerint semmit sem ígérő, Istentől elrugaszkodott külső életvitel mögött is rejtőzhet őszinte Isten-keresés, és készség az igaz, jó út követésére. Jézus csodálatos emberismeretét (vö. Ésa 11,3–4; Jn 2,25) és a bűnösök iránt megnyilatkozó megértő, együtt érző szeretetét is szemlélhetjük ebben a történetben.

I Mit tudhatunk meg Zákeusról Lukács leírása alapján?

Lk 19,1–4 • „Ezután Jerikóba ért, és áthaladt rajta. Íme, volt ott egy ember, akit nevéből Zákeusnak hívtak; és ő fővámszedő volt és gazdag. Igyekezett Jézust látni, ki az; de a sokaságtól nem láthatta, mivelhogy termete szerint kis ember volt. Ezért előre futva felmászott egy eperfügefára, hogy őt lássa; mert arra kellett elhaladnia.”

„Zákeus (...) a rómaiak számára dolgozó, magas rangú vámtisztviselő volt a fontos határvárosban. A római provinciák közvetett és közvetlen módon adóztak a császárnak. A közve-

tett adó a sokféle vámból tevődött össze, mert vámot kellett fizetni az utakon, a hidakon, a városkapukban, a kikötőkben; s volt behozatali és kiviteli vám is. Adózás szempontjából a provinciákat kerületekre osztották. A közvetlen adót, a fej- és vagyonadót a helyi hatóságok szedték, a közvetett adókat viszont bérbe adták annak, aki a legtöbb bérleti díjat ajánlotta fel érte. A Római Birodalom így pontosan meghatározott, kockázatmentes bevételhez jutott, mert a bérlőnek a kialakított bérleti díjat minden körülmények között meg kellett fizetnie. Csakhogy maga a bérlő nem vámol, hanem »vamosoknak« adta ki a munkát, akik alkalmazottként szedték a vámot. Ez aztán a nép gátlástalan és ellenőrizhetetlen nyúzásához vezetett, mert minden adóbérlő arra törekedett, hogy az általa fizetendő bér többszörösét szedje be a vámokon. Ezért nem csodálkozhatunk azon, hogy Jerikó lakói nem nagyon kedvelték ezeket az adószedőket, a törvényhez hű zsidók pedig nyilvános bűnősként kezelték a vámosokat.” (Gerhard Kroll: *Jézus nyomában*, Szent István Társulat, Bp., 1982, 385. o.)

„Zákeus, »a fővámszedő«, zsidó volt, akit polgártársai megvetettek. Rangja és vagyona gyűlölt hivatásának jutalma volt. A vámszedő név egyet jelentett az igazságtalansággal, zsarolással. A gazdag vámszedő teljességében mégsem volt egy érzéketlen csaló, mint amilyennek tartották. A világias és büszke magatartás mögött egy isteni befolyásra érzékeny szív rejtett. Zákeus hallott Jézusról. Annak híre, aki oly kedvesen, udvariasan bánt a számkivetett osztályokkal, szelvében-hosszában elterjedt. A fővámszedőben vágy ébredt a jobb élet után. Keresztelő János a Jordánál prédikált, mindössze néhány mérföldnyire Jerikótól, és Zákeus hallotta a felszólítást a bűnbánatra. A vámszedőknek szóló tanítást – „Semmi többet ne követeljete, mint ami előtökbe rendeltetett” (Lk 3,13) – látszólag nem vette figyelembe, de az befolyásolta gondolkodását. Ismerte az Írásokat, és meg volt győződve róla, hogy helytelen gyakorlatot folytat. Most, amikor közvetítették számára a nagy Tanító szavait, úgy

érezte, Isten szemében bűnös. Mégis, amit Jézusról hallott, az reményt gyújtott szívében. Számára is lehetséges a bűnbánat, az élete megváltoztatása, hiszen nem vámszedő-e az új Tanító egyik leghűségesebb tanítványa is? Zákeus azonnal követni kezdte a meggyőződést, amely hatalmába kerítette, s elkezdte kártalanítani azokat, akiből hasznot húzott.

Ily módon már kezdett visszafelé haladni az úton, amikor elhangzott a hír, hogy Jézus megérkezett Jerikóba. Zákeus mindenáron találkozni akart Ővele. Kezdte felismerni, milyen röögős ösvény áll előtte, ha vissza akar fordulni a rossz útról. Féltreértik, gyanakodva, bizalmatlanul fogadják a hibái kijavítására irányuló erőfeszítést – ezt nehéz volt elviselni. A fővámszedő annak arcába akart nézni, akinek szavai reményt költöztettek szívébe. (Ellen G. White: *Jézus élete*, Advent Kiadó, 2003, 464–465. o.)

A Zákeus – a görög szövegben *Dzakkhaios* – név héber megfelelője *Zakkai*. (Az Ószövetségben két helyen szerepel: Ezsdr 2,9 és Neh 7,14.) Jelentése „tisza, ártatlan, kifogástalan”. Különös lehetett ezzel a névvel a fővámszedő munkáját végezni. Úgy tűnik azonban, hogy az ő esetében ez egyfajta megelőlegezett névválasztásnak, illetve „névhordozásnak” bizonyult. Ezzel kapcsolatban eszünkbe juthat egy kedves tanács. Ellen White gyakran mondogatta unokájának, Arthur Lacey White-nak kisgyerekkorában: „Soha ne feledd, hogy a neved: Fehér. Mindig úgy élj, hogy méltó légy erre a névre!” Ha Zákeus sokáig talán nem is gondolt arra, hogy az életét összhangba hozza a nevével, később azonban mégis készletét érzett erre, és a történet szerint ez meg is valósult.

Zákeus a jerikói adók általános bérlője, a forgalmas város valamennyi vámszedőjének felettese lehetett, s ebből következően nagyon jómódú is. Megalázta magát azzal, hogy a tömeg elé futott és fára mászott, mint egy gyerek (vö. Mt 18,3–4). Ez is mutatja őszinte vágyakozását. A biztos lelki törvényszerűség ezúttal is érvényesült – Jézus felmagasztalta őt azzal, hogy a vendégszeretetét kérte (vö. Lk 14,11).

Az eperfügefa a fügefa egyik fajtája, vadfügefának is fordítják egyes fordítások. Gyümölcse rosszabb minőségű volt a fügénél, levele olyan volt, mint az eperféé. Alacsony, terebélyes koronája miatt kiváló árnyékadó volt. A városokon kívül, az utak mentén fordult elő inkább, mint a városok szűk utcáin.

2 Mi a jelentősége annak, hogy Jézus a nevéen szólította Zákeust? Miért sürgette őt, és miért kellett az ő házában maradnia azon a napon?

Lk 19,5–7 • „Amikor arra a helyre jutott, feltekintve Jézus, látta őt, és mondta neki: »Zákeus, hamar jöjj le; mert ma nékem a te házadnál kell maradnom.« És sietve leszállt, és örömmel fogadta őt. Amikor ezt látták, mindnyájan zúgolódtak, mondván hogy: »Bűnös emberhez ment be szálásra.«”

Vö. Ésa 45,4 • „...neveden hívtalak, szeretettel szólítottalak, noha nem ismertél.”

A leírásból nem derül ki egyértelműen, hogy Jézus honnan ismerhette Zákeust. Lehetséges, hogy a körülötte álló helybeliek mondták meg neki a nevét, de sokkal valószínűbb az, hogy Ő, aki a fügefa alatt látta Nátánáelt (Jn 1,49–51), látta Zákeust is az eperfügefa sűrű lombjai között, illetve már azt megelőzően, hogy felmászott arra a fára. Ha így történt, az csak növelhette a Zákeust ért hatást, és elmélyíthette a már kialakulóban lévő meggyőződését Jézus Messiás-voltáról.

Érdekes, hogy Jézus hozzáteszi: „hamar” jöjj le. Pontosan tudta, milyen örömet okoznak majd szavai a fővámszedőnek. Úgy tűnik, hogy vágyakozott arra, hogy mihamarabb láthassa

az arcán ezt az örömet. Ez nyilván ma is így van. „*Mennyei Atyánk várja, hogy ránk áraszhassa az áldások teljességét. (...) Krisztus arra vár, hogy levehesse rólunk a bűnfoltos, szennyes ruhát, és igazságának fehér ruhájába öltöztethessen bennünket. Biztat minket, hogy éljünk, és ne haljunk meg.*” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, BIK Könyvkiadó, 2000, 81., 47. o.)

Felfigyelhetünk arra a részletre is, hogy Jézusnak Zákéus házában *kell*et maradnia azon a napon. Azt sugallja ez az erős kifejezés, mintha nem tehetett volna mást, mintha valaki vagy valami kényszerítette volna erre. Valóban erről lehetett szó. Ő magát – szeretetét, irgalmát, a bűnbánó bűnösöknek tett ígéreteit – nem tagadhatta meg (2Tím 2,13). Azt az embert, aki ilyen őszinte vágyakozással jött hozzá, nem utasíthatta el (Jn 6,37), meg kellett ajándékoznia a jelenlétével és a szavaival.

Ez az egyetlen feljegyzett eset arról, hogy Jézus meghívatta magát valakinek az otthonába. Kérése akár éjszakai tartózkodásra is vonatkozhatott. Egy Zákéus pozíciójában lévő embernek valószínűleg nem okozott gondot vendégek fogadása, és Jézus tudta, hogy a váratlan vendégek sem jelenthetnek számára kellemetlenséget.

„*A papok, írástudók zajongása, a sokaság üdvivalgása felett Jézus szívéig hatolt a fővámszedő kimondatlan vágya. Hirtelesen, éppen a fügefafa alatt megállt a csoport, a társaság előtt és mögött haladók elcsendesedtek, s felnézett Valaki, akinek a pillantása olvas a lélekben. A férfi a fügefán szinte nem hitt a fülének, amikor e szavakat hallotta: »Zákéus, hamar szállj alá, mert ma nekem a te házádnál kell maradnom.«* (Lk 19,5)

A sokaság félreállt, és Zákéus, mintha álomban járna, mutat-ta az utat háza felé. Az írástudók mogorva arcot vág-tak, elégedetlenül és megvetően morog-tak: »Bűnös emberhez ment be szállásra.« (Lk 19,7)

Zákéust lenyűgözte, ámulatba ejtette, elnémitotta Krisztus szeretete és kegyelme, hogy lehajolt hozzá, méltatlanhoz.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 465. o.)

Z Hogyan fejezte ki Zákéus az őszinte bűnbánatát? Melyek az igazi bűnbánat és bűnvallomás ismertetőjelei?

Lk 19,8 • „Zákéus pedig előállva, mondta az Úrnak: »Uram, íme, minden vagyonom felét a szegényeknek adom, és ha valakitől valamit patvarkodással (=jogtalanul) elvettem, négyannyit adok helyébe.«”

Zákéus jól tudta, hogy igazuk van a zúgolódóknak. Nem me-tegethette magát. Lehet, hogy olyanok is voltak közöttük, akiket ő, vagy a neki alárendelt vámszedők károsítottak meg. Ismerhette a mózesi törvény előírásait is, amelyeket megsze-gett munkája során (3Móz 25,17. 35–37). Ezért nyilvánosan akart bűnvallást tenni, nyilvánosan akarta kifejezni a jóvátétel iránti szándékát.

„*A bűnvallásnak – akár nyilvános, akár egyéni – szívből jö-vőnek és önkéntesnek kell lennie. Éppen ezért nem szabad sür-getni a bűnöst erre. Sohase tegyünk bűnvallomást komolytalanul vagy könnyelműen. Sohase kényszerítsük bűnvallomásra azokat, akik nem érzékelik valóságosan a bűn súlyát, akik nem iszo-nyodnak tőle. A lélek legmélyéből fakadó bűnvallomás utat talál a végtelen könyörület Istenéhez. A zsoltszerszerző így fejezi ki ezt: »Közel van az Úr a megtört szívekhez, és megsegíti a töredelmes lelkeket.«* (Zsolt 34,19)

Az igaz bűnvallomás mindig egyedi természetű, és konkrét bűnöket ismer be. Lehetnek olyan jellegűek, amelyeket egyedül Isten előtt kell megbánnunk. Lehetnek ezek olyan vétkek, ame-lyeket azok előtt kell megvallanunk, akiket megbántottunk ve-lük, de lehetnek nyilvános bűnök is, amelyeket – mivel nyilvá-nosan követtük el őket – nyilvánosan is kell megvallanunk. Döntő fontosságú, hogy minden bűnvallomásnak határozott-

nak, a lényegét érintőnek kell lennie, és azokra a néven nevezett bűnökre kell vonatkoznia, amelyeket elköveltünk.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, i. m., 35. o.)

Az igazi bűnbánat nem reménytelen, céltalan önmarcangolás, hanem a jóvátétel és helyrehozás vágya. A jóvátételre vonatkozóan számos rendelkezést találunk a mózesi törvények között: 3Móz 6,5; 4Móz 5,7; 2Móz 22,1; 2Móz 22,4; 2Móz 22,7.

„A jóvátétel formájáról Isten tanításokat adott a zsidó népnek az Ószövetség idején. Elrendelte, hogy a megkárosító legkevesebb húsz százalékkal nagyobb jóvátételt adjon a megkárosítottnak, a legnagyobb jóvátétel mértékét azonban négyszáz százalékból írták elő a mózesi törvények. Ezért mondhatta Jézusnak Zákeus, a megtért, bűnbocsánatot nyert vámszedő: »Uram, íme minden vagyonomnak felét a szegényeknek adom, és ha valakitől valamit patvarkodással elvettem, négyannyit adok helyébe.« (Lk 19,8) Nem csupán lelkesedésében, meg gondolatlanul dobálózva az ígérettel jelentette ki ezt. A lelkiismeret és Isten törvénye egyaránt a károk messzemenő, méltányos rendezését írják elő. Erről csak olyan világ feledkezhet meg, mely hazugságokon alapszik.” (Reisinger János: *A Biblia a bűnrendezéséről*, BIK Könyvkiadó, 2001, 11–12. o.)

„Zákeus mindenekelőtt azzal válaszolt Krisztus szeretetére, hogy kinyilvánította együttérzését a szegényekkel és szenvedőkkel. A vámszedők között létezett egy szövetség, úgyhogy elnyomhatták a népet, támogathatták egymás csaló eljárásait. Zsarolásukkal tulajdonképpen egy szinte általánossá vált szokást gyakoroltak. Még a papok és rabbik is – akik megvetették őket – bűnös utakon gazdagodtak meg, becstelen eljárásaikat szent hivatásuk leple alá rejtették. Amióta Zákeus engedett a Szentlélek befolyásának, minden módszert elvetett, ami nem egyezett a becsülettel.

Nem őszinte az a bűnbánat, amely nem eredményez teljes megújulást. Krisztus igazságossága nem köpeny, mellyel eltakarható a meg nem vallott és el nem hagyott bűnök; sokkal inkább

egy olyan életelv, amely átalakítja a jellemet, és a magatartást befolyásolja. Az igazságosság teljes átadást jelent Isten számára; hogy a mennyei elvek bennünk lakozhassanak.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 466–467. o.)

4 Mikor lesz üdvössége egy háznak? Kiről mondható el, hogy Ábrahám fia?

Lk 19,9 • „Mondta pedig neki Jézus: »Ma lett üdvössége ennek a háznak!« Mivelhogy ő is Ábrahám fia.”

2Kor 6,2 • „Íme, itt a kellemes idő, íme, itt az üdvösség napja.”

Jn 8,39 • „Feleltek és mondták neki: »A mi atyánk Ábrahám.« Mondta nekik Jézus: »Ha Ábrahám gyermekei volnátok, az Ábrahám dolgait cselekednétek.«”

Rm 4,16 • „Ábrahám (...) mindnyájunknak atyánk.”

.....
.....
„Zákeusnak ezt mondta a Megváltó: »Ma lett üdvössége ennek a háznak!« (Lk 19,9). Nemcsak Zákeust áldotta meg az Úr, hanem egész háza népét is. Krisztus az ő otthonába ment, hogy tanítsa az igazságra, s oktassa háza népét a mennyei dolgokra. A rabbik és a hívők megvetése kizárta őket a zsinagógákból, most viszont egész Jerikóban a legkiváltságosabb ház volt az övék. Saját otthonukban az isteni Tanító köré gyűltek, és hallgatták az élet igéit.

Akkor jó el a lélek üdvössége, amikor elfogadja Krisztust személyes Megváltójának. Zákeus nem pusztán futó vendégként fogadta Jézust otthonában, hanem úgy, mint aki a lélek templomában fog lakozni. A papok és az írástudók azzal vádolták, hogy bűnös, és zúgolódtak Krisztus ellen, amiért vendége lett,

az Úr azonban Ábrahám fiának ismerte el a vámszedőt. Mert »akik hitből vannak, azok Ábrahám fiai« (Gal 3,7).» (Ellen G. White: Jézus élete, i. m., 467. o.)

„Lehetséges, hogy valaki nem tudja megmondani megtérése pontos idejét vagy helyét, vagy nem tudja nyomon követni a megtéréséhez vezető események és körülmények láncolatát, ez azonban még nem azt bizonyítja, hogy az illető megtéretlen lenne. (...) Amiképpen a szél maga láthatatlan, hatása azonban érzékelhető, ugyanúgy munkálkodik Isten Lelke is az emberi szívben. Egy bizonyos megújító erő, amelyet emberi szem nem lát, új életet szül a lélekben, újjáteremti őt Isten képmására. A Lélek munkája csendes, észrevétlen, hatásai azonban nyilvánvalóak. Ha a szív megújulása végbemegy Isten Lelke által, akkor az adott személy élete tanúskodni fog erről a tényről. Bár mi magunk semmit sem tehetünk azért, hogy megváltoztassuk szívünket, vagy hogy összhangba hozzuk magunkat Istennel – és ennél fogva egyáltalán nem szabad önmagunkban, a magunk jó cselekedeteiben bízunk –, a mindennapi életünk nyilvánvalóvá teszi majd, hogy munkálkodik-e bennünk Isten kegyelme. Változás lesz látható jellemünkben, szokásainkban és törekvéseinkben. Világos, határozott ellentét mutatkozik múltbéli és jelenlegi önmagunk között. Nem az alkalmi jó cselekedetek vagy az esetenkénti hibák mutatják meg, hogy kinek milyen a jelleme, hanem a szokásos szavak és cselekedetek, ezek alapvető iránya. (...)

Ha Krisztuséi vagyunk, akkor gondolataink Ővele foglal koznak, legszentebb érzéseink is Őhöz kapcsolódnak. Mindazt, amink van és amik vagyunk, néki szenteljük. Vágyakozunk arra, hogy hasonlók legyünk Őhöz, hogy belélegezzük Lelkének lehelétét, hogy akarata szerint cselekedjünk, és minden dolgunkban elnyerjük tetszését.

Akik új teremtményekké lettek Jézus Krisztusban, azok a Lélek gyümölcseit termik: »szeretet, öröm, békesség, béketűrés, szívesség, jóság, hűség, szelídség és mértékletesség« mutatkozik

életükben (Gal 5,22). Nem szabják magukat többé korábbi kívánságaikhoz, hanem Isten Fiába vetett hit által követik az Ő nyomdokait, visszatükrözik jellemét, »megtisztítják magukat, amiként Ő is tiszta« (1Jn 3,3). A korábban gyűlölt dolgokat most szeretik, a korábban szeretett dolgokat gyűlölik. A büszkeség és a magabiztosság szelídséggé, szívbéli alázatossággá változik. Aki egykor hiú és gögös volt, most komoly és szerény. A részeges józan lesz, a feslett erkölcsű tiszta. A hiú szórakozásokat, a világ divatjának követését feladják. Akik kereszténnyé válnak, azok nem a »külső ékességet« keresik, hanem azt az ékességet, amely »a szív elrejtett belső emberében, a szelíd és csendes lélek romolhatatlanságában« nyilatkozik meg (1Pt 3,3–4).

Mindaddig nincs bizonyossága annak, hogy egy ember valóban megtért, amíg ez a megújulás nem mutatkozik meg az életében. A bűnös akkor lehet bizonyos abban, hogy átment a haláltól az életre, ha helyrehozta a kárt, amit okozott, visszaadta azt, amit jogtalanul eltulajdonított, ha megvallotta bűneit, ha szereti Istent és felebarátait.» (Ellen G. White: Krisztushoz vezető lépések, i. m., 50–52. o.)

5 Ki az „elveszett” a Biblia szerint? Hogyan keresi az Emberfia az elveszettet, és hogyan végezhetjük mi ezt a szolgálatot?

Lk 19,10 • „Azért jött az Emberfia, hogy megkeresse (...) azt, ami elveszett.”

Lk 15,4 • „Melyik ember az közületek, akinek ha száz juha van, és egyet azok közül elveszt, nem hagyja ott a kilencvenkilencet a pusztában, és nem megy az elveszett után, mígnem megtalálja azt?”

Lk 15,8 • „Ha valamely asszonynak tíz drachmája van, és egy drachmát elveszt, nem gyújt-e gyertyát, és nem seprí-e ki a házat, és nem keresi-e gondosan, mígnem megtalálja?”

Lk 15,20. 24 • „Felkelvén, elment az ő atyjához. Mikor pedig még távol volt, meglátta őt az ő atya, megesett rajta az szíve, és odafutva, a nyakába esett, és megcsókoltatta őt. ...ez az én fiam meghalt, és feltámadott; elveszett, és megtaláltatott.”

A Nikodémussal folytatott beszélgetésében Jézus pontosan kifejtette, hogy mit ért Ő „elveszett” alatt. Elveszett ember az, akinek nem lesz, nem lehet örök élete (vö. Jn 3,16). Ez a vers – a Biblia szíve – mutatja azt is, hogy mekkora érték az örök élet, és mekkora veszteséget jelent elveszni. Isten a Fiát adta, az Atya és a Fiú egyaránt vállalta a keresztre feszítés szenvedéseit azért, hogy az ember ne vesszen el, hanem örök élete legyen. S ez alapján Jézus így foglalhatta össze földi küldetése lényegét: keresni és megtartani az elveszettet – s hozzáfűzhetjük, hogy ne hiába haljon meg értük.

„Jézus minden emberben elveszett lényt látott, akinek a megmentése az Ő feladata.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, i. m., 12. o.)

Valóban ezt láthatjuk az evangéliumokban. Különleges „látás” ez. Mi, Jézus követőiként meglátjuk a családtagban, rokonban, barátban, munkatársban, szomszédban, ismerősben az Isten országa, az örök élet szempontjából elveszett embert, akinek a megmentése lehet, hogy az én feladatom? „Az irgalmas szemű ember megáldatik” (Péld 22,9) – igényelhetjük ezt az ígéretet?

„Az elveszett jubról, az elveszett pénzdarabról és a tékozló fiúról szóló példázat világosan elénk tárja Isten könyörülő szeretetét a tévelygők iránt. Bár elfordultak Istentől, mégsem hagyja őket magukra nyomorult állapotukban. Az Úr végtelenül szereti és szánja mindazokat, akiket a ravasz ellenség meg-

kísértett. (...) A példázatban a pásztor kimegy, hogy megkeressen egyetlen juhót, egyet, amely a legkisebb mennyiség. Ha csak egyetlen elveszett lélek lett volna, Krisztus meghalt volna azért az egyért is. (...) Csüggedt lélek, bátorodj! Akkor is, ha gonoszul cselekedtél. Ne gondold, hogy Isten talán megbocsátja vétkeidet, és talán közel enged magához. Isten megtette az első lépést. Amikor még lázadtál ellene, Ő keresésedre indult. (...)

Az elveszett juh tudja, hogy eltévedt. Elhagyta a pásztor és a nyáját, de megmenteni nem tudja magát. Az elveszett juh azokat ábrázolja, akik érzik, hogy elszakadtak Istentől, és tele vannak kétségekkel, szégyenérzettel, kísértésekkel. Az elveszett pénzdarab azokat ábrázolja, akik bűneik miatt veszték el, de nincsenek tisztában helyzetükkel. Elhidegültek Istentől, de nem vették észre. Lelkük veszélybe került, de erről mit sem tudnak. Nem is nyugtalanítja őket. Krisztus azt tanítja ebben a példázatban, hogy Isten azokat is szánakozva szereti, akik közönyösek parancsolataival szemben. Őket is meg kell keresnünk, hogy visszatalálhassanak Istenhez. A juh elkóborolt a nyájától, és elveszett a pusztában vagy a hegyekben. A pénzdarab a házban veszett el. Közel volt, mégis csak szorgalmas keresés árán lehetett megtalálni. E példázat tanítása a családnak szól. Egy-egy családban gyakran nagy hanyagság tapasztalható a családtagok lelki életét illetően. Lehet, hogy egyikük elhidegült Istentől, de nem nagyon aggasztja őket, hogy valaki elvész Isten reájuk bízott ajándékai közül. (...)

A tékozló fiúról szóló példázat bemutatja, hogy az Úr mi-ként bánik azokkal, akik miután megtapasztalták az Atya szeretetét, hagyják, hogy a kísértő rájuk kényszerítse a maga akaratát. Krisztus minden egyes megmentett lelket arra szólít, hogy mentse az elveszetteket az Ő nevében. Izraelben elhanyagolták ezt a munkát. Azok, akik ma Krisztus követőinek vallják magukat, vajon nem ugyanezt teszik? Hány tévelygőt kerestél meg és hoztál vissza a nyájhoz, kedves Olvasó? Tudod-e, hogy Krisztus keresi azokat, akiket látszólag javíthatatlan és vissza-

taszító voltuk miatt Te elkerülsz?” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, Advent Kiadó, 1990, 133., 124–126., 129., 133., 127. o.)

6 Hogyan tartja meg az Emberfia azt, akit megkeresett? Miért van szükség a megtartásra?

Lk 19,10 • „Azért jött az Emberfia, hogy (...) megtartsa azt, ami elveszett.”

Jn 3,17 • „Nem azért küldte az Isten az ő Fiát a világra, hogy kárhoztassa a világot, hanem hogy megtartassék a világ általa.”

Jn 17,12 • „Amikor velük voltam a világon, én megtartottam őket a te nevedben; akiket nékem adtál, megőriztem, és senki el nem vezett közülük, csak a veszedelem fia, hogy az írás beteljesüljön.”

Zsolt 17,8 • „Tarts meg engem, mint szemed fényét; szárnyaid árnyékába rejsz el engem!”

Jézus csodálatos ígéretet tett arra vonatkozóan, hogy a saját magán, illetve a tanításain megalapított egyházán a pokol kapui (= Sátán egyesített erői) sem vehetnek diadalmat (Mt 16,18). Szólt arról is, hogy az övéit senki sem ragadhatja ki az Ő kezéből (Jn 10,28). Meglátjuk ezekben a bátorító ígéretekben azt, hogy komoly törekvések lesznek majd ezekre? Meglátjuk azt is, hogy a *Megtartó* (Lk 2,11) különleges figyelmére és segítségére lesz majd szükség ezek ellenében?

„Jézus szüntelenül számon tart minket, hiszen éppoly szükséges, hogy megtartsa, mint amilyen szükséges volt, hogy meg-

váltson. Ha egy percre is magunkra hagyna, Sátán ott áll készen, hogy elpusztítson. Akiket vérén váltott meg, azokat most közbenjárása által tartja meg.” (Ellen G. White: 73. sz. kézirat, 1893.)

„A sötétség szellemei mindenkiért harcolnak, aki egyszer már uralmuk alatt állt, ám Isten angyalai győzedelmes erővel vívnak ugyanazért a lélekért. Az Úr így szól: »Elvétethetik-e a préda az erőstől, és megszabadulhatnak-e az igazak foglyai?... Így szól az Úr, az erőstől elvétetnek a foglyok is, és megszabadul a kegyetlen zsákmánya, és háborgatóidat én háborítom meg, és én tartom meg fiaidat.« (Ésa 49,24–25)” (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 207. o.)

„Egy keresztény se felejtse el soha, hogy »nem test és vér ellen van tusakodásuk, hanem a fejedelemségek ellen, a hatalmasságok ellen, az élet sötétségének világbírói ellen, a gonoszság lelkei ellen, melyek a magasságban vannak« (Eféz 6,12), *bár Sátán ezt a tényt el akarja rejteni előlük. Az ihletett intés a századokon át eljutott hozzánk is: »Józanok legyetek, vigyázzatok, mert a ti ellenségeitek, az ördög, mint ordító oroszlán szertejár, keresvén, kiti elnyeljen.«* (1Pt 5,8) *»Öltözzétek föl az Istennek minden fegyverét, hogy megállhassatok az ördögnek minden ravaszságával szemben.«* (Eféz 6,11)

Ádám korától kezdve mindmáig nagy ellenségünk a sanyargatásra és a pusztításra fordítja hatalmát. Most készül az egyház elleni utolsó hadjáratára. Azok, akik Jézust akarják követni, harcba sodródnak ezzel a könnyörtelen ellenséggel. A keresztény ember minél inkább követi mennyei Példaképét, annál biztosabb, hogy Sátán támadásainak célpontjává lesz. Akik tevékenyen részt vesznek Isten ügyében; akik igyekeznek leleplezni a gonosz csalásait, és bemutatni Krisztust az embereknek, mindazok Pállal együtt elmondhatják, hogy az Urat alázatos lélekkel, könnyhullatások és kísértések között szolgálják.

Sátán a legádázabb és legravaszabb kísértéseivel támadta meg Krisztust, de minden összecsapásnál kudarcot vallott. Azok a csaták miértünk folytak; és azok a győzelmek lehetővé teszik szá-

munkra a győzelmet. Krisztus mindenkinek erőt ad, aki kér tőle. Sátán senkit nem győzhet le saját beleegyezése nélkül. A kísértő nem kapott hatalmat az akarat irányítására, sem pedig a bűn kikényszerítésére. Elcsüggeszthet, de nem szennyezhet be. Meggyötörhet, de nem fertőzhet meg. Az a tény, hogy Krisztus győzött, öntsön bátorságot követőibe, hogy hősiesen küzdjenek a bűn és Sátán ellen!” (Ellen G. White: *Korszakok nyomában*, BIK Könyvkiadó, 1991, 453–454. o.)

Az e beti adomány a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja. – Hozzájárulás a közösség által fenntartott főiskola működési költségeihez.

XI. TANULMÁNY – 2010. DECEMBER 11.

Poncius Pilátus

(Mt 27., Mk 15., Lk 23. és Jn 18–19. fejezet)

Pilátus története megerősíti a Biblia csodálatos tanítását arról, hogy Isten szeretete az ember iránt soha nem fogy el (1Kor 13,8). Isten senkiről sem mond le, fáradhatatlanul küzd mindenkiért. Láthatjuk azonban, hogy sajnos ez a szeretet is tehetlenné válhat. Létezik, működik, csupán hatása nem lehet arra az emberre, aki egyik lépést a másik után teszi meg lelkiismerete megsértésében, míg végül ingadozása és határozatlansága a romlását okozza, a tragédiájához vezet.

I Hol találkozunk Pilátussal az evangéliumokban Jézus kihallgatását megelőzően? Milyen ember volt a római helytartó a történetírók feljegyzései szerint?

Lk 13,1 • „Jöttek pedig ugyanazon időben némelyek, akik neki hírt hoztak a galileabeliek felől, kiknek vérét Pilátus az ő áldozatukkal elegyítette.”

„Poncius Pilátus két évvel Jézus nyilvános működésének kezdete előtt, Kr. u. 26-ban, mint ötödik helytartó jött Júdeába... Kinevezését a császári gárda prefektusának, Seianusnak köszönhette... Seianus az egész birodalomban hírhedt volt zsi-

dóellenességéről. Elvárta az újonnan kinevezett hivatalnoktól, hogy az ő zsidóellenes eszméit Júdeában valósítsa meg. Pilátus nem okozott csalódást, ezért Seianus hamarosan megtisztelte őt »A Császár Barátja« (Amicus Caesaris) címmel...

Mindjárt hivatalba lépésekor nyílt kihívást hajtott végre a zsidók ellen... Megparancsolta, hogy a római csapatok, miután éjszaka bevonultak Jeruzsálembe, az Antonius-vár előtt, a templomtéren állítsák fel a hadijelvényeket... De az újdonsült helytartó elszámította magát, mert a zsidók erre valamennyien szinte parancsszóra ezt kiáltották: »Szívesebben halunk meg, mintsem ezt a szörnyűséget elviseljük!« Pilátusnak el kellett rendelnie, hogy távolítsák el a kifogásolt jelvényeket Jeruzsálemből... Az alexandriai zsidó filozófus, Philo (Kr. e. 13–Kr. u. 45/50) így ír a zsidókat ért üldözésről: Pilátus »nem annyira azért, hogy Tiberiusnak kedvében járjon, hanem inkább, hogy a zsidókat keserítse«...

Pilátus a későbbiek során egyetlen lehetőséget sem szalasztott el, hogy a népet bosszantsa... Josephus egy véres összecsapásról is tud, amely akkor történt, amikor Pilátus egy vízvezeték építéséhez a templom kincstárából vett ki pénzt... Lukács (a 13. fejezetben) egy másik véres eseményről tudósít, amely Jeruzsálemben, Kr. u. 29-ben történt. Pilátus egy Galileából jött zárandokcsoportot öletett meg az áldozat bemutatása közben... Még egy részlet abból a levélből, amelyet I. Heródes Agrippa király írt Pilátusról Rómába, császári barátjának, Caligulának: »Pilátus alkata szerint hajthatatlan és kegyetlenül kemény volt. Az ő idejében besúgások, erőszakos cselekmények, rablások, megalázások, elnyomás, bírói ítélet nélküli kivégzések és elviselhetetlen szigor uralkodott Júdeában.« (Philo: Leg. ad Gaium 38) Ez a Pilátus volt az a bíró, aki elé Jézust azon a péntek reggelen a zsidók odavezették.” (Gerhard Kroll: *Jézus nyomában*, Szent István Társulat, Budapest, 1982, 429–431. o.)

„A papok azt gondolták, hogy a közismerten gyenge és ingadozó Pilátusnál minden baj nélkül keresztül tudják vinni terveiket.

Korábban is írt alá halálos ítélet végrehajtására szóló parancsot sietősen, ezzel elítélt olyan embereket, akik nem voltak méltók a halálra. Pilátus szerint egy fogoly élete nem sokat számított. Számára nem volt semmi jelentősége. A papok azt remélték, hogy Pilátus most is kirója a halálbüntetést Jézusra úgy, hogy nem hallgatja ki előzőleg. Ezt kedvezményként is kérték és elvárták Pilátustól nagy nemzeti ünnepük alkalmával.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Advent Kiadó, 2003, 629. o.)

„Mielőtt elkísérnénk Jézust a római helytartó előtti beszélgetésre, már értesülünk az evangéliumból, hogy ki is volt ez a római helytartó. Lukács evangélista jegyzi föl, hogy egy ízben, amikor Galileából békés látogatók érkeztek a jeruzsálemi templomba, hogy ott áldozataikat bemutassák, »vérüket Pilátus az ő áldozatukkal elegyítette« (Lk 13,1). A hírhedten zsidógyűlölő prokurátor parancsot adott, hogy katonái orvul törjenek rá a zárandokokra, és kaszabolják le őket. Az eset mélységesen felháborította az ott lévőket, így vitték el a hírt Jézushoz is. Ezt ismerve, nem lehet sok bizalmunk Pilátushoz. Mit tesz majd ezek után, ha i. sz. 31. Nisán hó 13-án, péntek reggel kényelmes, megszokott napirendjében megzavarva, eléje vezetnek egy kialvatlan, megvert, megalázott foglyot azzal a kéréssel, hogy a jeruzsálemi főtanács halálos ítéletét szentesítse? Vajon nem fog gyorsan, rutinszerűen túlesni ezen a jelentéktelennek látszó eseten azzal, hogy halálra ítéli a vádlottat, akinek kivégzéséhez – a megszállt népnek nem lévén pallosjoga – a megszálló hatalom beleegyezésére volt szükség?” (Reisinger János: *Hogyan küzdött Jézus...*, BIK – Oltalom Alapítvány, 58. o.)

2 Miért igyekezett Pilátus – tőle nem várt módon és kitar-
tással – megmenteni Jézust a halálos ítélettől?

Jn 18,29–31 • „Kiment azért Pilátus hozzájuk, és mondta: Micsoda vádat hoztok fel ez ember ellen? Feleltek és mond-

ták neki: Ha gonosztevő nem volna ez, nem adtuk volna őt a te kezébe. Mondta azért nekik Pilátus: Vigyétek el őt ti, és ítéljétek meg őt a ti törvényeitek szerint.”

Lk 23,22 • „Ő pedig harmadszor is mondta nekik: Mert mi gonoszat tett? Semmi halálra méltó bűnt nem találtam őbenne.”

Jn 19,12 • „Ettől fogva igyekezett Pilátus őt szabadon bocsátani...”

„A zsidó főemberek föllépése a kihallgatás gyors lefolytatását sugallta. Nem nagyon foglalkoztak még valami komolyabb vád megfogalmazásával sem. Pilátus kérdésére – »Micsoda vádat hoztok föl ez ember ellen?« (Jn 18,29) – ingerülten vetették oda: »Ha gonosztevő nem volna ez, nem adtuk volna őt a te kezébe.« (Jn 18,30). Vagyis: higgy nekünk, hozd meg a döntést, a többi a mi dolgunk.

De Pilátus nem adta meg magát olyan könnyen. Nem látta még, hogy halálos ítélet van készüléfélben, ezért felelte: »Vigyétek el őt ti, és ítéljétek meg őt a ti törvényeitek szerint.« (Jn 18,31) A zsidók erre el kellett hogy szólják magukat, bevallván: ők már meghozták a halálos ítéletet (Jn 18,31), csupán annak végrehajtására nincsen joguk. Ugyanakkor köpönyeget is kellett váltaniuk, maguk között ugyanis azért ítélték halálra Jézust, mert Isten Fiává, Messiássá tette magát, ezt a vádat egy pogány római előtt azonban hasztalan hangoztatták volna. Erre Pilátus sarkon is fordulhatott volna, mondván: a magatok vallási vitáit intézzétek el egymás között, nem rám tartozik, hogy ki minek mondja magát, akárha Messiásnak is.

Ezért sebtében hamis tanúkat idéztek Pilátus elé, hogy valami politikai természetű vádat hangoztassanak. »És kezdték őt vádolni, mondván: Úgy találtuk, hogy ez a népet félrevezeti,

és tiltja a császár adójának fizetését, mivelhogy ő magát ama király Krisztusnak mondja.« (Lk 23,2) Konceptió pernek is a legsötétebb volt a világtörténelemben Jézus Krisztus pere, mert a római hatóság előtt azzal vádolták Jézust, amit maguk szívesen megtettek volna. Hiszen a hamis Messiás-várást is az idézte elő, hogy politikai megváltóban reménykedtek, aki a közel egy évszázados római igát széttöri és leveszi a zsidó nép nyakáról.

Pilátus azonban könnyen átlátott a szitán. S nem is egyedül azért, mert a vád képviselői esetlennek, hamisnak bizonyultak szemei előtt, hanem mert közben egy-egy pillantást Jézusra is vetett.” (Reisinger János: *Hogyan küzdött Jézus...*, i. m., 59–60. o.)

„Pilátus rápillantott azokra az emberekre, akik vádat emeltek Jézus ellen. Tekintete kutatóan Jézuson nyugodott. Pilátus már sokféle bűnözővel találkozott. Eddig még sohasem hoztak elé senkit, aki a jóságnak és nemességnek azokat a vonásait hordozta volna, mint ez az ember. Jézus arcán nem látta semmi jelét a bűnnek, sem a félelemnek, a vakmerőségnek vagy a dacnak. Pilátus egy higgadt és méltóságteljes magatartású embert látott maga előtt, akinek az arckifejezése nem egy bűnöző ismertetőjegyeit, hanem a menny pecsétjét hordozta magán. (...) **Pilátus átlátott a vádolók szándékain. Nem hitte el, hogy a fogoly összeesküvést szőtt a kormányzat ellen. Szelíd és alázatos megjelenése egyáltalán nem volt összhangban ezzel a váddal. Pilátusnak az volt a meggyőződése, hogy itt egy aljas összeesküvést szerveztek egy ártatlan ember megsemmisítésére, aki útjában állt a zsidó főembereknek.**” (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 628–629. o.)

Pilátus meg volt győződve Jézus ártatlanságáról, és a végső-kig küzdött a megvadult papokkal és az általuk feltüzelt néppel, hogy kimentse a kezükből. Semmi sem kárhoztathatná jobban a zsidó vallási vezetőket erkölcsileg, mint a kegyetlenségéről hírhedt, pogány helytartónak ez a kitartó, szívós küzdelme Jézus ártatlanságának bizonyításában és megmentése érdekében.

3 Milyen küzdelmet folytatott mindeközben Jézus Pilátusért?

Jn 18,33–38 • „Ismét bement azért Pilátus a törvényházba, szólította Jézust, és mondta neki: Te vagy a zsidók királya? Felelt neki Jézus: Magadtól mondod ezt, vagy mások beszélték neked felőlem? Felelt Pilátus: Avagy zsidó vagyok én? A te néped és a papi fejedelmek adtak téged az én kezembe: mit cselekedtél? Felelt Jézus: Az én országom nem e világból való. Ha e világból való volna az én országom, az én szolgálaim vitézkednének, hogy át ne adassam a zsidóknak. Ámde az én országom nem innen való. Mondta azért neki Pilátus: Király vagy hát te csakugyan? Felelt Jézus: Te mondod, hogy én király vagyok. Én azért születtem, és azért jöttem e világra, hogy bizonyosságot tegyek az igazságról. Mindaz, aki az igazságból való, hallgat az én szómra. Mondta neki Pilátus: Micsoda az igazság?”

„Amikor Pilátussal csaknem négy szemközt beszélhetett Jézus, közvetlenül a lelkiismeretéhez intézte szavait. Nem ki-mondottan a kérdésre válaszolt, de sokkal hatalmasabb bizonyosságot szolgáltatott. »Felelt neki Jézus: Magadtól mondod ezt, vagy mások beszélték neked énfelőlem?« (Jn 18,34) Jézus megkövetelte egy pogány katonától is, akivel először váltott szót az életében, hogy döntse el: a papok vádjai miatt akar csak többet tudni róla, vagy személyes érdeklődése készíteti a kérdésre? Nem mindegy: másoktól hallani ezt-azt valakiről és úgy ítélni felőle, vagy a legszemélyesebb utánajárás nyomán kialakítani meggyőződésünket.

Jézus egész életével az egyéni gondolkodás, a felelős döntés és a döntéseinkkel együtt járó következmények nyílt és becsü-

letes vállalását tanította. Most sem hazudtolhatta meg önmagát és Isten teremtői szándékát. Hiszen ezek által lesz ember az ember.

Pilátus sem elsősorban római helytartó, hanem ember volt Jézus szemében. A legtöbbet adta neki, a legközvetlenebbül szólította meg a lelkiismeretét, kitartó erkölcsi küzdelmet vállalt érte is. Ha Pilátus ezen az úton közeledett volna Jézushoz, üdvözült ember válhatott volna belőle.

Sajnos, Pilátus rosszul válaszolt Jézus kérdésére. A büszkeség felülkerekedett szívében, és sértett indulattal vágott vissza: »Felelt Pilátus: Avagy zsidó vagyok én? A te néped és a papi fejedelmek adtak téged az én kezembe: mit cselekedtél?« (Jn 18,35) Mintegy azt jelentette ki: »Itt én kérdezhetek, neked csak felelni szabad.«

Jézus azonban nem hátrált meg. Ha a közvetlen út járhatatlannak bizonyul, Isten talál közvetett utat. Nem egykönnyen mond le az emberről. Mindent megpróbál, fáradhatatlanul, hogy teremtményét a világosságra vezesse.

Jézus most azt próbálja megértetni Pilátussal, hogy nincs oka félnie: ha Ő király is, a menny királya, földi hatalomhoz nem ér a keze. »Felelt Jézus: Az én országom nem e világból való. Ha e világból való volna az én országom, az én szolgálaim vitézkednének, hogy át ne adassam a zsidóknak. Ámde az én országom nem innen való.« (Jn 18,36)

A változatlanul szelíd, megnyerő hanghordozás és magatartás Pilátust újabb kérdésre készítette: »Mondta azért neki Pilátus: Király vagy hát te csakugyan?« (Jn 18,37) Erre már többet, részletesebbet mondhatott Jézus is. »Te mondod, hogy én király vagyok. Én azért születtem és azért jöttem e világra, hogy bizonyosságot tegyek az igazságról...« (Jn 18,37) Így egy római katonának tett bizonyosságot egész küldetéséről! Hogy az ő küldetése az igazság jegyében áll. Mivel »minden igazgatalanság bűn« (1Jn 5,17), Jézus azért jött a világra, hogy az igazság útjával a bűn legyőzését, a valódi szeretetet mutassa

meg. Isten világrendjében az a két fogalom, melyet mi hajlamosak vagyunk szétválasztani és megkülönböztetni, tökéletesen egy: a valódi jellemben találkozik az igazság és a szeretet.

Jézus azonban még kérést is fűzött a kijelentéshez: »Aki az igazságból való, hallgat az én szavamra.« (Jn 18,37) Mintegy újra közvetlenül Pilátus lelkiismeretéhez intézte beszédét: »Pilátus, neked is az igazságra van szükséged, ahogy minden embernek. Igazság nélkül fuldoklás az élet. Te is élni akarsz, Pilátus. Még hozzá igazságban akarsz élni. Ragadd meg a lehetőséget! Az én szavaimban igazság és élet van!«

És Pilátus megragadja a lehetőséget. Egy véreskezű római prokurátor szájából hangzik fel a Biblia legnagyobb kérdése – a Lélek utat talált szívéhez: »Micsoda az igazság?« (Jn 18,38)

Pilátus közel kerül ahhoz, hogy mindenről megfélemlkezve végre Jézusra hallgasson. Vagy mégsem?» (Reisinger János: *Hogyan küzdött Jézus...*, i. m., 61–63. o.)

4 Milyen súlyos hibákat követett el Pilátus a kihallgatás során?

Jn 18,38 • „Mondta neki Pilátus: Micsoda az igazság? És amint ezt mondta, újra kiment a zsidókhoz, és monda nekik: Én nem találok benne semmi bűnt.”

Lk 23,13–16 • „Pilátus pedig a főpapokat, főembereket és a népet egybegyűjtve mondta nekik: Idehoztátok nekem ez embert, mint aki a népet félrevezeti: és íme én előttetek kivallatva semmi olyan bűnt nem találtam ez emberben, amivel őt vádoljátok. De még Heródes sem, mert titeket őhöz igazítottalak; és íme, ő semmi halálra méltó dolgot nem cselekedett. Megfenyítve azért őt, elbocsátom.”

Mt 27,17 • „Mikor azért egybegyülekeztek, mondta nekik Pilátus: Melyiket akarjátok, hogy elbocsássam nektek: Barabást, vagy Jézust, akit Krisztusnak hívnak?”

„Pilátus nem várta meg Jézus választát. Pedig mi mindent kaphatott volna tőle! »Micsoda az igazság?« – erre a vágyakozásra Jézus tanításának legdrágább kincseit hozhatta volna elő. De az ember nem adott lehetőséget Isten feleletére. Pilátus megijedt a közben egyre erősödő kiáltásoktól – ne feledjük: a papok a népet állandóan tüzelték az elítéltetés kikényszerítésére –, kiment hát, hogy lecsitítsa a tömeget. Eleve reménytelen vállalkozás volt, és Pilátus bele is bukott. Hiába mondta ugyanis nekik: »Én nem találok benne semmi bűnt« (Jn 18,38), azok egyre hevesebben követelték Jézus megfeszítését...

Ez a történet azonban a vergődés története már. Példája annak, hogy aki az igazság kérdésére adott válasza nem kíváncsi, maga is a megkeményedés állapota felé tart. Lehet, hogy lassan, de egyenletesen: közben tudata ép marad, az értelem azonban annyira megbénul, hogy már nem osztogat parancsot az akaratnak: képtelen lesz a belátásra, megbánásra, megváltozásra. Az igazság kérdésének félretevésével alapvető emberi értékek torzulnak el, mégpedig a felismerhetetlenségig. S akkor idő kérdése, hogy bekövetkezzék valami rettenetes dolog, a lelki összeomlás jeleként...

Pilátus tehát világos látása után látszólag már akarati szintre is emelte meggyőződését: »igyekezett« Jézus szabadon bocsátásán (Jn 19,12). De ez csak külső látszatnak bizonyult a későbbiekben. Pilátus ugyanis lelki restségével, késlekedésével jóvátehetetlen hibák sorozatát követte el a megmenteni vágyás és az igazmondás álarcában. Először is: ha kifejezte, hogy Jézus bűntelen, miért ostromoztatta meg? Hogy a tömeg vérszomját egyelőre kielégítse? Azután: mire volt jó Barabás előhozatala? Talán nem lehetett előre tudni, hogy a tömegeknek a bűnözők jobban megfelelnek, mint az erényes emberek?

Ha valóban »(minta)ember«-nek nevezte Jézust – ez a híres Ecce homo-jelenet a képzőművészeti feldolgozásokban –, miért aláztatta meg a korona helyetti töviskoszorúval és a jogar helyetti nádpálcával (Mk 15,19)? S végül miért esett bele az indulatoskodásba újra, Jézus hallgatása miatt?

Ezek a hibák egy töről fakadtak: Pilátus nem cselekedett a lelkiismerete szerint, pedig lelkiismeretének szavát oly világosan az emberek tudomására is hozta! Aki tud valamit, de nem cselekszik a felismert tudás szerint – idő kérdése, és elvész. Még akkor is, ha Isten közben ugyanúgy küzd érte, mint Jézus is tette. A Jn 19,11-ben még az egyházi vezetők Pilátusnál jóval nagyobb felelősségét is hangsúlyozta, amit általában fordítva szoktak látni az emberek: a politikusokat kárhozzatják azért, aminek többszöröseért a lelkészekről egy rossz szót sem ejtenek.

Pilátus tehát mindent látott és tudott (Mt 27,18), legnagyobb hibának az igazságkeresés feladását követően hosszas habozása bizonyult.” (Reisinger János: *Hogyan küzdött Jézus...*, i. m., 63–66. o.)

„Ha az utolsó mondatot nem tette volna hozzá Pilátus – »Megfenyítve azért őt, elbocsátom« –, akkor megmenthette volna Jézust. Ellenségei előbb vagy utóbb mindenképpen véghezvitték volna eltökélt, gyilkos szándékukat. Jézus pedig mindenképpen beteljesítette volna az isteni megváltási tervben elhatározott, a messiási próféciák által évszázadokon át, ismételtlen meghirdetett helyettes áldozatot. Pilátus azonban vétlen lett volna, nem válik e sötét dráma egyik tragikus szereplőjévé.

A római helytartó tömör, összegző jelentése, amelyet a sokaság elé terjesztett valóban igazságra törekvő volt, mégsem maradéktalanul igazságos. Megállapította, hogy Jézus »semmi halálra méltó dolgot nem cselekedett«. Kijelentette, hogy ennek következtében »elbocsátja«. De miért tette hozzá, hogy »megfenyítve« bocsátja el? Halálra méltó dolgot nem cselekedett, de volt valami büntetendő tette? Mégis volt valami része talán abban, hogy ez a nagy háborúság kialakult körülötte? De hiszen ezt is kimondta: »Semmi olyan bűnt nem találtam ebben

az emberben, amivel őt vádoljátok.« Ha viszont semmi bűnt nem talált Jézusban, akkor miért akarta megfenyíteni?

Egyértelmű, hogy mindenre elszánt ellenségei miatt. Tudta, hogy a végsőig forralja dühüket a felmentő ítélet kihirdetésével. Ezt akarta enyhíteni a megfenyítés felajánlásával.

Jót akart. De letért a következetes igazságosság ösvényéről, és ez törvényszerűen maga után vonta azokat a következményeket, amelyek a szándékával éppen ellentétes irányba vitték az eseményeket.” (Vankó Zsuzsa: *Az ember és az igazság*, Spalding Alapítvány, 67–68. o.)

5 Mi döntötte el a Pilátus lelkében folyó küzdelmet? Mi volt a vallási vezetők és a hatásuk alatt álló tömeg döntő érve?

Jn 19,12 • „Ettől fogva igyekezett Pilátus őt szabadon bocsátani, de a zsidók kiáltoztak, mondván: Ha ezt szabadon bocsátod, nem vagy a császár barátja, valaki magát királlyá teszi, ellene mond a császárnak!”

„A jó döntés halogatásával ő is meggyengült, a tömeg is vérszemet kapott. Pilátus láttatni engedte lényének gyenge pontját, amire a főemberek csalhatatlanul ráéreztek... Itt adták meg a vádlók a lelki kegyelemdöfést a római helytartónak. Pilátus maga idézte elő, hogy ez megtörténhetett. A hosszas késlekedés nyomán rá lehetett játszani karrierizmusára, a pozícióban lévő ember félelmére, gyávaságára. »Nem vagy a császár barátja!« – hányszor ismétlődik ez a mondás hol nyíltan, hol leplezetten, de ugyanolyan élességgel és határozottsággal! Aki nem a »császár« – vagy »a nép«, »az ország«, »a párt« stb. –

»barátja«, illetve csak így emlegetik a nevét: el lehet készülvé a legrosszabba. Pilátus túlságosan is gyáva volt, hogy ilyen jövővel szembesüljön. Megadta magát. Kötekedett még ő jócskán a zsidókkal (Jn 19,13–22), furdalta a lelkiismerete is, amit nevetséges kézmosásával igyekezett leplezni (Mt 27,24–25), hallhatta felesége figyelmeztetését is (Mt 27,19) – ám gyenge pontját megtalálták, »horogra akadt«, ahonnan nem tudott már szabadulni. Így vitte Pilátust a kárhozatba az igazság keresésének elodázása és a késlekedés. Isten sem tud segíteni azon az emberen, aki erre az útra lép...” (Reisinger János: *Hogyan küzdött Jézus...*, i. m., 66–67. o.)

„A főpapok most kijátszották utolsó kártyájukat, és a római hivatalnokot a személyében támadták meg: »Ha ezt elbocsátod, nem vagy a császár barátja! Mert mindaz, aki királlyá teszi magát, ellene szegül a császárnak!« Erre a fenyegető szóra Pilátus megadta magát. Hivatali társának, az egyiptomi helytartónak, Cornelius Gallusnak a sorsából tudhatta, mit jelent elveszíteni a császár barátságát, attól ugyanis a császár visszavonta az »Amicus Caesaris« címet, és elbocsátotta hivatalából. Elbocsátása után hamarosan a vádaknak olyan áradata zúdult rá, hogy öngyilkosságba menekült. Pilátus ezt nagyon jól tudta.” (Gerhard Kroll: *Jézus nyomában*, i. m., 457. o.)

„Jézus képmutató vádolói azt a látszatot keltették, mintha féltő gonddal őriznék a császár tekintélyét, bár a római uralom összes ellenségei között ők voltak a legelkeseredettebbek. Amikor már elég erősnek érezték magukat, akkor azonnal kényszerítették a rómaiakat saját nemzeti és vallási érdekeik elismerésére... Annak érdekében, hogy Krisztust megöljék, hajlandók voltak a legnagyobb hűségüket kifejezni az idegen uralom iránt, amelyet pedig szívük mélyéig gyűlöltek. »Valaki magát királlyá teszi – fűzték hozzá – ellene mond a császárnak.« Ezzel a kijelentéssel Pilátus gyenge pontjára tapintottak, mivel a római kormányzat gyanakodott rá, és Pilátus tudta, hogy ha magatartásáról egy ilyen jelentés érkezne Rómába, az könnyen a vesztét jelenthet-

né. Tudta, hogy ha a zsidók terveit meghiúsítja Jézus szabadon bocsátásával, akkor haragjuk a legnagyobb mértékben ellene fordul, és semmit sem mulasztanak el megtenni annak érdekében, hogy bosszút álljanak rajta. Éppen most volt tanúja makacs eltökéltségüknek, amellyel igyekeztek kioltani Jézus életét, akit ok nélkül gyűlöltek...

*Pilátus engedett a csöcselék követeléseinek. Abelyett, hogy vállalta volna pozíciója elvesztésének a kockázatát, inkább átadta Jézust, hogy feszítsék keresztre. Elővigyázatossága ellenére azonban éppen az történt meg vele később, amitől rettegett. Megfosztották érdemeitől, magas hivatalától, s a lelkiismeret-furdalástól gyötörten és büszkeségében megsebzetten nem sokkal Krisztus keresztre feszítése után vége lett földi életének. Így mindazok, akik megalkusznak a bűnnel, végül mindig csak szomorúságot és romlást nyernek jutalmul. »Van olyan út, amely helyesnek látszik az ember előtt, de végül a halálba vezet.« (Péld 14,12)» (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 645–646. o.)*

Pilátus nem tudott győzni abban a próbatételben, hogy válasszon e kettő között: az igazság követése önmagáért és mindenáron, avagy a következmények mérlegelése. Nagy emberi próbatétel ez. Sokan estek el már ebben. Az igaz ember azonban egy pillanatig sem foglalkozik a következmények fontolgatásával. Az igazság egyedül és mindenekfelett – ez az életelve. Másként nem tud, nem akar gondolkodni és dönteni. Mélyen meg van győződve arról – és békét talál ebben, bármi következzék is –, hogy ez a jó választás.

6 Hogyan értékelhetjük a helytartó kézmosását és ártatlan voltának hangsúlyozását? Hogyan teljesedtek be a tömeg válaszul mondott szavai?

Mt 27,24–26 • „Pilátus pedig látva, hogy semmi sem használ, hanem még nagyobb háborúság támad, vizet vett és

megmosta kezeit a sokaság előtt, mondván: Ártatlan vagyok ez igaz ember véréből, ti lássátok! És felelve az egész nép, mondta: Az ő vére mi rajtunk és a mi magzatainkon! Akkor elbocsátotta nekik Barabást, Jézust pedig megostoroztatva kezükbe adta, hogy megfeszíttessék.”

„Pilátus pedig, akinek szorongva és részvétellel kísértük végig belső és külső küzdelmét, a végén megalázott, szánalmas figurává zsugorodik össze. Ül az ítélszékekben, szinte a megalkuvás és a gyávaság megtestesítőjeként. A jelenetet betetőzi a szinte fájdalmasan szégyenletes kézmosás. Pilátus önmaga felett mond ítéletet, amikor Jézust még mindig igaz embernek nevezve elítéli. Eltávolítható-e a lelkiismeretből, avagy a végső egyetemes ítélet »aktáiból« az igazság elárulásának és az erkölcsi gyávaságnak a bűne ezzel a színjátékkal, a tömeg előtti kézmosással? Egy bibliai ígét hoz emlékezetbe ez a jelenet: »Még ha lúgban mosakodnál is, vagy szappanodat megsokasítanád is, feljegyezve marad a te álnokságod énelöttem.« (Jer 2,22) Igaz ember vére tapad a kezemhez, de ártatlan vagyok! – Íme az emberi önigazolás képtelensége és nyomorúságos volta!” (Vankó Zsuzsa: *Az ember és az igazság*, i. m., 76–77. o.)

„Amikor Pilátus ártatlannak jelentette ki magát Krisztus véréből, Kajafás kihívó hangon így válaszolt neki: »Az ő vére mirajtunk és a mi magzatainkon.« (Mt 27,25) Ezeket a szörnyű szavakat átvették a papok és a főemberek, és ordítva visszahangozta a sokaság. Az egész nép így kiabált: »Az ő vére mirajtunk és a mi magzatainkon!« Izrael népe választott. Jézusra mutattak, és ezt mondták: »Vidd el ezt, és bocsásd el nekünk Barabást!« (Lk 23,18) Barabás, a rabló és a gyilkos, a Sátán képviselője volt,

Krisztus pedig Istené. Krisztust elvetették, helyette Barabást választották. Nekik Barabás kellett. Ezzel a választással azt fogadták el, aki kezdettől fogva hazug és gyilkos volt. Sátán volt a vezérük. Mint nemzet, Sátán parancsa szerint jártak el, az ő munkáit végezték, Sátán uralmát kellett elviselniük.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 647. o.)

E heti adományunk a Bibliaiskolák Közössége Társadalmi Egyesületet támogatja. – Evangelizációs célokra és könyvkiadásra szánt összeg.

A jobb lator

(Mt 27,38. 44; Mk 15,27–28. 32; Lk 23,32–33. 39–43)

„Soha nem késő, az utolsó pillanatban is meg lehet térni” – halljuk a gyakori hivatkozást a jobb lator történetére. Az valóban igaz, hogy ha nem is az utolsó pillanatban, de az utolsó óráiban jutott megtérésre, minden tekintetben különleges körülmények között. Tanulmányunk mégsem kíván bátorítani a „követésére”.

¶ Mi volt a három kereszt elhelyezésének jelentősége, és milyen prófécia teljesedett be ezáltal?

Mt 27,38 • „Akkor megfeszítettek vele együtt két latrot, egyiket jobb kéz felől, és a másikat bal kéz felől.”

Mk 15,27–28 • „Két rablót is megfeszítettek vele, egyet jobb és egyet bal keze felől. Beteljesedett az írás, amely [azt] mondja: a bűnösök közé számláltatott.” (Vö. Ésa 53,12)

Lk 23,32–33 • „Vittek pedig két másikat is, [két] gonosztevőt ő vele, hogy megölessenek. Mikor pedig elmentek a helyre, mely Koponya [helyének] mondatik, ott megfeszítették őt és a gonosztevőket, egyiket jobb kéz felől, a másikat bal kéz felől.”

Jn 19,18 • „Emelve az ő keresztfáját, ment az úgynevezett Koponya helyére, amelyet héberül Golgotának hívnak, ahol megfeszítették őt, és ővele más kettőt, egyfelől és másfelől, középen pedig Jézust.”

Fontosságának megfelelően mind a négy evangélium feljegyezi a jelenetet. Máté két latorról, Márk két rablóról, Lukács két gonosztevőről, János csak „más kettőről” számol be. A megtérő bűnöző „jobb latorként” vált ismertté. Máténál és Márknál az eredeti szövegben a *léstés* szó szerepel, amelynek a jelentése: *rabló, útonálló*. Mt 26,55-ben ugyanezzel a szóval találkozunk: „*Mondta Jézus a sokaságnak: Mint valami latorra, úgy jöttetek fegyverekkel és fustélyokkal [=kardokkal és botokkal], hogy megfogjatok engem? Naponként nálatok ültem, tanítva a templomban, és nem fogtatok el engem.*” Jézus szavai szerint vele ellentétben az ilyen bűnözők esetében indokolt lett volna az itt leírt „felvonulás”. Lukács evangéliumában a görög szövegben a *kakourgos* szó található, amely gonosztevőnek fordítható.

„*A Jézussal együtt keresztre feszített tolvajokat, »egyiket jobb kéz felől, a másikat bal kéz felől« (Mt 27,38) helyezték el. Ez azt jelenti, hogy Jézus keresztje az ő keresztjeik között, középen állt. Ezt papok és főemberek utasítására rendezték így. Krisztus tolvajok közötti helyzetének azt kellett mutatnia, hogy Ő volt a három bűnöző közül a legnagyobb. Így teljesedett be az Ige: »A bűnösök közé számláltatott.« (Ésa 53,12) A papok azonban nem ismerték fel cselekedetük teljes értelmét. Amikor Jézust keresztre feszítették a tolvajokkal együtt, és keresztjét azok keresztje között, tehát középen állították fel, azt jelezték, hogy Krisztus keresztjét egy bűneiben heverő világ közepette állították fel. A bűnocsánat szavai, amelyeket Krisztus a bűnbánó tolvajnak mondott, olyan világosságot gyújtottak, amely ellátszik majd a föld legtávolabbi határáig.*” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Advent Kiadó, 2003, 659. o.)

„Nemrégiben az egyik idősebb lelkipásztor vitatkozott velem, és állította, hogy a jobb kéz felőli lator tért meg. Kértem

tőle: »Mutasd meg a Bibliában, hol van megírva, hogy ez a lator volt jobb kéz felől.« Lapozott előre-hátra, de látta, hogy nincs ilyen meghatározás. Egyszerűen ráállt az emberek gondolkodása arra, hogy mivel megtért, hát a jobb kéz felől volt, holott valójában nem tudhatjuk. Nem is az a kérdés, hogy jobb kéz felől vagy bal kéz felől, hanem az, hogy megnyílt-e a szíve, vagy nem.» (Zimányi József: *Harag alatt*, A két lator c. fejezet)

2 Milyen életet élt a jobb lator a keresztre feszítése előtt?
2 Mi jellemezte őt először még a kereszten is?

Lk 23,40–41 • „Feelve pedig a másik, megdorgálta őt, mondván: Az Istent sem féled? Hiszen te ugyanazon ítélet alatt vagy! Mi ugyan méltán, mert mi a cselekedetünk méltó büntetését vesszük.”

Mt 27,39–44 • „Az arra menők pedig szidalmazták őt, fejüket hajtogatva, és így szólva: Te, ki lerontod a templomot és harmadnapra fölépítéd, szabadítsd meg magad! Ha Isten Fia vagy, szállj le a keresztről! Hasonlóképpen a főpapok is csúfolódva az írástudókkal és a vénekkel együtt, ezt mondták: Másokat megtartott, magát nem tudja megtartani. Ha Izráel királya, szálljon le most a keresztről, és majd hiszünk néki. Bízott az Istenben, mentse meg most őt, ha akarja; mert azt mondta: Isten Fia vagyok. Akiket vele együtt feszítettek meg, a latrok is ugyanazt hányták a szemére.”

Mk 15,32 • „Akiket vele feszítettek meg, azok is szidalmazták őt.”

.....
.....
„Amikor Jézus kilépett a helytartó udvarának kapuján, összezúzott és vérző vállára tették azt a keresztet, amelyet Barabbás szá-

mára készítettek. Ugyanekkor Jézussal együtt Barabbás két társának is el kellett szenvednie a halált, ezért az ő vállukra is keresztet raktak...

A római hatóságok ebben az időben fogságban tartottak egy Barabbás nevű embert, akit már halálra is ítélték. Ez az ember azzal az igénnyel lépett fel, hogy ő a Messiás. Azt állította, teljhatalmat kell kapnia arra, hogy a dolgok új rendjét hozza létre a világ tökéletesítése és az igazság helyreállítása céljából. Sátáni téveszméjének a hatása alatt azt állította, hogy mindaz, amit lopás vagy rablás útján meg tudott szerezni, a saját tulajdona. Sátáni erővel csodálatos dolgokat vitt véghez. Sok követőt nyert meg magának a nép közül. Zendülést idézett elő a római kormányzat ellen. Vallási lelkesedés takarója alatt egy megkeményedett szívű és mindenre elszánt gazember volt, aki hajlamos volt a lázadásra és a kegyetlenségre... Barabbás, a rabló és a gyilkos, Sátán képviselője volt...

*A jobb lator nem volt megátalkodott bűnöző. A rossz társaságok vezették félre és térítették a bűnözés útjára, azonban kevésbé volt bűnös, mint sokan azok közül, akik ott álltak a kereszttel, és gyalázták az Üdvözítőt. Ez az ember látta és hallotta Jézust, tanításai meggyőzték őt, de a papok és főemberek eltérítették a Megváltótól. Miközben azon igyekezett, hogy elfojtsa meggyőződését, egyre mélyebbre és mélyebbre merült a bűnbe, míg végül letartóztatták, bűnösnek nyilvánították, és arra ítélték, hogy kereszten haljon meg.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 649., 639., 647., 656. o.)*

„Az egyik lator megtérése annál csodálatosabb, ha meggondoljuk, hogy először ő is szidalmazta Jézust, a másikkal együtt. Nyilván a halálfélelem hatása alatt először ő is követelte Jézustól, hogy mentse meg őket önmagával együtt, ha valóban Isten Fia és ő a Messiás. A kereszten nem látszott Jézus semmi másnak, mint egy megalázott és teljesen kiszolgáltatott embernek. Nem cselekedett semmi csodát. A rendkívüli természeti jelek pedig csak a kereszten viselt szenvedések leg-

végén, a halálakor mutatkoztak. A gúnyolódó főpapok és a tömeg, valamint az Urukot továbbra is szerető, de megtört és csalódott tanítványok is mind azt érezték igazolva most, hogy Jézus nem volt az az isteni Messiás, akinek vallotta magát, vagy akinek hitték, mert lám, azt tehetik vele az emberek, amit akarnak.” (Takács Szabolcs – Vankó Zsuzsa: *Jézus élete*, Sola Scriptura Teológiai Főiskola, jegyzet, 2005, 139. o.)

7 Milyen változás ment végbe a jobb lator gondolkodásában? Mi válthatta ki ezt a hatalmas fordulatot?

Lk 23,39–41 • „A felfüggesztett gonosztevők közül pedig az egyik szidalmazta őt, mondván: Nem te vagy a Krisztus? Szabadítsd meg magad és minket is! Feelve pedig a másik, megdorgálta őt, mondván: Az Istent sem féled? Hiszen te ugyanazon ítélet alatt vagy! Mi ugyan méltán, mert mi a cselekedetünk méltó büntetését vesszük, ő pedig semmi méltatlant nem cselekedett.”*

Lk 23,34 • „Jézus pedig mondta: Atyám! bocsásd meg nekik, mert nem tudják mit cselekszenek.”

„Végtelen kegyelméből Jézus maga munkálkodik az emberi szívekben, és lenyűgöző lelki változásokat visz véghez, melyeket az angyalok csodálattal és örömmel szemlélnek” – írja Ellen G. White a *Review and Herald* 1908. december 24-ei számában.

A Bibliában számos megindító megtérési történettel találkozhatunk, de az egyik *leglenyűgözőbb lelki változásról* kétség-

telenül ebben a szakaszban olvashatunk. Rövid idő, mindössze néhány óra leforgása alatt ez a rabló a lehető legnagyobb utat járta be a legkisebb helyváltoztatás nélkül: a legnagyobb mélységből a legnagyobb magasságot érte el lélekben. A bűn, a hitetlenség és az Isten elleni lázadás mélységéből a kereszten függő Isten Fiába vetett hit magaslatára emelkedett. Az emberek által „méltán” megvetett, halálra ítélt bűnözőből az üdvőség részese lett – maga Isten Fia biztosította arról, hogy vele együtt ott lesz Isten országában.

„A törvényházban és a Golgota felé vezető úton Jézus közelében volt. Hallotta Pilátus kijelentését is: »Nem találok benne semmi bűnt.« (Jn 19,4) Megfigyelte és megjegyezte Jézus isteni viselkedését, és szánakozó megbocsátását, amit kínzói iránt tanúsított. A keresztről letekintve látta, hogy sokan a vakbuzgó vallásos emberek közül megvetően a nyelvüket nyújtogatták Jézusra, és igyekeztek nevetségessé tenni. Látta a fejcsóválásukat, hallotta a szemrehányó beszédét annak az embernek, aki társa volt a bűnben: »Ha te vagy a Krisztus, szabadítsd meg magad, és minket is!« (Lk 23,39) Hallotta azt is, hogy a járókelők közül sokan védelmükbe vették Jézust. Hallotta, hogy megismételték Jézus szavait, és megemlézték cselekedeteit. Korábbi meggyőződése, hogy Jézus a Megváltó, ismét megerősödött szívében. Odafordulva bűntársához, ezt mondta neki: »Az Istent sem féled? Hiszen te ugyanazon ítélet alatt vagy!« (Lk 23,40) A haladkló tolvajoknak nem volt többé semmi félnivalójuk az emberekől. Egyikük szívében azonban már ott volt az a meggyőződés, hogy van Isten, akitől félnie kell, és van jövőendő, amely remegésre készíti. Most, amikor elérkezett bűntől megfertőzött, tisztátalanná vált élete végéhez, hörögve ezt mondja bűntársának: »És mi ugyan méltán, mert a mi cselekedetünknek méltó büntetését vesszük: ez pedig semmi méltatlan dolgot nem cselekedett.« (Lk 23,41)

A tolvaj számára ez nem kérdéses többé. Nincs már semmi kételkedés és szemrehányás a szívében. Amikor bűnéért elítélték,

* Pontosított fordításban.

reménytelenség és kétségbeesés lett úrrá rajta, de most különös és gyengéd gondolatok támadtak elméjében. Visszaidézte emlékeztébe mindazt, amit Jézusról hallott, hogy miként gyógyította meg a betegeket és bocsátotta meg egyesek bűnét. Lélekben ismét meghallotta azoknak a szavait, akik hittek Jézusban, és sírva követték Őt. Azután meglátta és elolvasta azt a feliratot, amelyet Jézus feje fölé szögeztek. Hallotta, amint a járókelők elismételgették a felirat szövegét. Egyesek bánkódva és remegő ajakkal, mások tréfálkozva és gúnyolódva. A Szentlélek megvilágosította elméjét, a valóság láncszemei lassanként ismét összekapcsolódtak, és ő eljutott az igazság ismeretére. Jézusban, aki összetörve, kigúnyolva ott függött mellette a kereszten, meglátta Istennek ama Bárányát, aki elveszi a világ bűneit.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 656–657. o.)

4 Milyen kéréssel fordult Jézushoz a jobb lator? Mit ígért neki Jézus? Az Újszövetségben hol találkozunk még a *Paradicsom* szóval, és ezek alapján mivel azonosíthatjuk?

Lk 23,42–43 • „Mondta Jézusnak: Emlékezzél meg rólam, mikor eljössz a te országodban! Mondta néki Jézus: Bizony mondom néked ma, velem leszel a Paradicsomban.”*
2Kor 12,2–4 • „Ismerek egy embert a Krisztusban, aki tizennégy évvel ezelőtt (ha testben-e, nem tudom; ha testen kívül-e, nem tudom, az Isten tudja) elragadtatott a harmadik édig. És tudom, hogy az az ember (ha testben-e, ha testen kívül-e, nem tudom, az Isten tudja), elragadtatott**

* Pontosított fordításban.

** „Az első ég az atmoszféra, a második ég a csillagok, és a harmadik ég Isten és a mennyei lények tartózkodási helye. Pál Isten jelenlétébe »ragadtatott.«” (*SDA Bible Commentary* – Megjegyzés 2Kor 12,2-höz)

a Paradicsomba, és hallott kimondhatatlan beszédeket, amelyeket nem szabad embernek kibeszélnie.”

Jel 2,7 • „Akinek van füle, hallja, mit mond a Lélek a gyülekezeteknek. A győzedelmesnek enni adok az élet fájáról, amely az Isten Paradicsomának közepette van.”

Az Újszövetségben még további két helyen, tehát mindössze három alkalommal szerepel a perzsa eredetű *paradeisos* szó. A szótárak így adják vissza a jelentését: *körülkerített, védett hely, park, kert, az Éden kertje, Paradicsom, a boldogság helye, az üdvözültek hona.*

Jézus a latornak az Ő országára vonatkozó kérdésére válaszolt a *Paradicsom* szó használatával, és nyilvánvalóan ugyanazt értette alatta. 2Kor 12,2–4-ben a *Paradicsom* azonos a „harmadik éggel” vagy a mennyyel, hiszen Pál váltófogalmakként használja őket. Jel 2,7 szerint az élet fája az Isten *Paradicsomának* közepette van, míg Jel 21,1–4. 10 és 22,1–5 az élet fáját az új Földdel, az új Jeruzsálemmel, az élet folyójával és Isten trónjával, tehát a mennyyel, az eljövendő Isten országával kapcsolja össze.

„Mit kért a lator? Mit kívánt magának? »Emlékezzél meg én rólam, amikor eljössz a Te országodban!« (vagy »királyságodban«). Hogy ő is ott lehessen, amikor Jézus a királyságát felállítja, azaz amikor eljön az Ő országában – erre kérte Krisztust.

És mit értett egyáltalán ez az ember »Jézus országá«-n? Bizonyára ugyanazt, amit zsidó honfitársai értettek »Isten országá«-n. (Ha nem is ismerhette pontosan Jézus tanításait Isten országáról, kérése mégis tükrözi tiszta hitét az igazak feltámadásában – vö. Ap csel 24,15 –, és ez összecseng Márta vallomásával is – Jn 11,24.)

Máté 31-szer beszél a mennyországról, vagy Isten országáról. Ez az ország Jézus üzenetének kedvelt témája volt. Példázatait gyakran kezdte ezekkel a szavakkal: »Hasonlatos a mennyek országa...«

Isten országának sokatmondó kérdése Jézus környezetét erősen foglalkoztatta...

Mit értett Jézus a »Paradicsom«-on? Ha ezzel a kifejezéssel találkozunk, azonnal az Édenkertre, az el nem bukott ember és a föld eredeti állapotára gondolunk. **A Jelenések könyve szerint a »Paradicsom« a föld visszaállítása bűn nélküli, eredeti állapotára...** (Jel 21,1–4) Különösen figyelemre méltó a 22. rész 1–5 verse...

Jézus sohasem hirdetett olyan elképzeléseket Isten országáról, amelyeket sok mai keresztény alakít ki magának és hirdet. Sohasem beszélt arról, hogy követői haláluk után azonnal a »túlvilágba« érkeznének.

Nagyon helyesen írta Samuel Keller lelkész: »Az örök élet-ről való általános elképzelés meglehetősen furcsa, és létrejöttét újra csak az újplatonikus gondolkodás betörésével lehet magyarázni. A Bibliát nem terheli ezért felelősség. Azt hiszik, hogy a lélek a test szennyes börtönének a nemes foglya, és mi-helyt a halál által e börtönéből megszabadul, fent lebeg a fellegek fölött, hogy ott, a lelkek mennyországában örökre boldog legyen. Mindenesetre ehhez még egy valamivel konkrétabb elképzelés is társul: fehér ruhák, kezükben pálmaágak és aranyhártyák, amelyekkel melódiákat játszhatnak az egész örökkévalóságon át Isten dicsőítésére. **De a halál utáni számadásról, a személyiség újraformálásáról, feltámadásáról, mely bennünket a feltámadott Krisztushoz tesz hasonlóvá, az új, a megdicsőült földön való életről egy szó sincs.** Nem is lehet csodálkozni tehát, ha a hitetlenség gúnya a legkeserűbb módon lángolt fel egy ilyen világ cél és egy ilyen életideál ellen!«

(Gustav Tobler: Nincs többé halál! Mikor kezdődik az örök élet?, *Jó Hír*, 24/1998, 46–48. o.)

5 Milyen érvek döntik el egyértelműen a Jézus válaszával kapcsolatos fordítási, értelmezési kérdést?

Lk 23,43 • „Bizony mondom néked: Ma velem leszel a Paradicsomban.” (Károlyi-fordítás)

Pontosított fordításban: **„Bizony mondom néked ma, velem leszel a Paradicsomban.”**

„Bizonyára egyetlen Biblia-szöveget sem idéznek oly sokszor az ember halál utáni életének bizonyítására, mint Jézus szavait, amit a vele keresztre feszített egyik latornak mondott. Ezzel a kijelentéssel azt akarják bizonyítani, hogy halála után a hívő mindjárt a mennybe jut. Épp ezért szükséges, hogy Jézus ígéretének értelmét – amit a vele felfeszített két gonosztevő egyikéhez intézett – megértsük és világosan lássuk...

Egy problémát érthetővé és tudatossá kell tennünk: általában nem eléggé számoltak azzal, hogy milyen nagy befolyást gyakorolt sok keresztény gondolkodására a görög, de különösen a platóni filozófia. Ez a folyamat nem haladt el nyomtalanul a Biblia fordításánál sem. Ez mutatkozik meg az írásjelek kitévésénél is olyan helyeken, ahol például egy vessző a mondat értelmét döntő módon megváltoztatja, sőt egészen az ellenkezőjére fordíthatja. Ilyen íráshely Lukács 23,43 is. De mielőtt ezzel a bibliai szöveggel foglalkoznánk, mutassunk rá néhány példán keresztül, hogy az írásjelek eltolásával egy mondat tartalma mennyire megváltozhat:

»Minden rosszat kívánok neked, / Távól a testtől maradj nekem, / Minden szerencsétlenség érjen téged, / Sobase gondolkodj rám!« Ennek azonban így kellene hangzania: »Minden rosszat kívánok neked távól a testtől, / Maradj nekem minden, / Szerencsétlenség (ne) érjen téged sobase, / Gondolkodj rám!«

III. Sándor cár íróasztalán egy feljegyzés volt. Ebben a levélben egy politikai fogoly elítélése volt a kérdés. A kegyelmi kérvényre a cár a következőket írta: »*Kegyelem lehetetlen, Szibériába küldeni!*«

Úgy történt, hogy a cár felesége ezt az elutasított kérvényt elolvashatta. Részvételjes szíve volt, és ezt mondta magában: »Nem szeretném, ha ezt az embert Szibériába küldenék.« Kiradírozta a vesszőt a »lehetetlen« után, és a szó elé helyezte. A szöveg ezek után így hangzott: »*Kegyelem, lehetetlen Szibériába küldeni!*«

Ennek az embernek a sorsa függött attól, hogy melyik helyen volt ez a vesszőcske kitéve.

Ezek a példák nyomatékosan mutatják a különbséget. Ha a Biblia-fordító egy szövegnél az írásjelet az előre megfogalmazott nézetére támaszkodva, a saját elképzelése szerint teszi ki, akkor az óriási problémákhoz vezethet. Az értelmezett fordításnak épp ezzel a klasszikus esetével van dolgunk Lk 23,43-ban...

George M. Lamsa teológus, aki igazi bibliai arám környezetben nevelkedett fel, ehhez az íráshelyhez a következő magyarázatot fűzi: »Az arám kifejezési módnak megfelelően, ebben a szövegben a hangsúly a *ma* szóra esik, és a fordításnak a következőképpen kellene hangzania: Bizony mondom néked ma: te velem leszel a Paradicsomban. Ez a biztos ígélet a keresztre feszítés napján hangzott el, míg a beteljesedés csak a jövőben fog megtörténni. A keleti népek kifejezésmódjának egyik különlegessége az, hogy egy ígéletnél a napot is hozzámondják, amelyik napon az ígéletet teszik. Ezzel a későbbi beteljesítést biztosítják.« (...)

Tisztán nyelvi szempontból is ez a fordítás jogos. Ha szóról szóra fordítjuk az eredeti görögből, ahol nem volt interpunkció, a következőképp adhatjuk vissza: *És mondta neki Jézus bizony én mondom neked ma velem te fogsz lenni a Paradicsomban.* Teljesen logikus, hogy az írásjelet a *ma* után helyezzük. A Jézussal megfeszítettet nem az foglalkoztatta, hogy

mikor, hanem hogy egyáltalán valaha is a Paradicsomban lehet-e. A kegyelemre vonatkozott a kérése, nem pedig az időre.

Ulrich Wilckens a következő szavakkal mondja ezt: »Lukács Jézus szavain nem a latornak egy kivételes, idő előtti mennybe ragadtatását érti, Jézus halála napján, hanem az örök üdvösségben részesülésének – akkor a jelenben – tett ígéletét.« (Gustav Tobler: Nincs többé halál! Mikor kezdődik az örök élet?, *Jó Hír*, 24/1998., 46–48. o.)

„Jézusnak a bűnbánó latorhoz intézett szavaiban éppen az a bizonyos kritikus, különbözőképpen értelmezett *ma* szócska a legmélyebb jelentőségű... az Újszövetség legősibb kéziratait nem lehet döntőbíróvá tenni az erre vonatkozó vitakérdésben, mivel azok egyáltalán nem tartalmazzak írásjeleket. Csakis az evangélium és az egész Szentírás szövegösszefüggése alapján lehet eldönteni, hogy mi a mondat eredeti értelme. Úgy hangzott-e, ahogy a mi Bibliánkban találjuk: »Bizony mondom néked: ma velem leszel a Paradicsomban«, vagy pedig így: »Bizony mondom néked ma: velem leszel a Paradicsomban.«

A Szentírás szerint a régi korok emberei tudták, hogy csak a halál öntudatlan alvása után, a vég idején, az utolsó ítélet nyomán nyerhetik el az örök életet, és léphetnek be Isten országába (Jób 19,25; Dn 12,13; Jn 11,24; 2Tím 4,8). Maga a lator is így hitte és kérte: »Uram, emlékezzél meg rólam, amikor eljössz a te országodban!« Jézus a feltámadása reggelén, a halála utáni harmadik napon ezt mondta Mária Magdalénának: »Nem mentem még fel az én Atyámhoz.« (Jn 20,17) Jézus nem találkozhatott tehát még aznap a latorral a Paradicsomban. Azt is kijelentette – még halála előtt, tanító szolgálata során –, hogy »harmadnapig a föld gyomrában lesz«. Egyértelmű, radikális kifejezéssel utalt tehát arra, hogy a nemlét, a sír és a halál fogságában lesz harmadnapig.

A *ma* szócskának ez volt az értelme: Bizony mondom néked *ma*, amikor megváltalak, elszenvedem a kárhozat büntetését az összes halálra ítélt, bűnös ember helyett, »velem leszel

a Paradicsomban«. Akkor tette tehát Jézus ezt az ígéretet, amikor örökre lefizette a váltságdíjat az ember bűntől és haláltól való megszabadításáért, amikor áldozata alapján jogot nyert ahhoz, hogy akár egy latornak is örök életet ajándékozhasson a megtérés és a hit alapján. Szenvedései, Istentől és emberektől való elhagyatottsága közepette ez volt az egyetlen reménysugár Jézus számára: keresztáldozata máris gyümölcsözik, hiszen mély, őszinte megtérésre indít és megment egy elveszett, halálra szánt, bűnös embert.” (Takács Szabolcs – Vankó Zsuzsa: *Jézus élete*, i. m., 144–145. o.)

6 A két lator történetét látva miért nem lehet várni a megtéréssel, miért nem lehet halogatni azt?

Zsid 3,12–15 • „Vigyázzatok, atyámfiak, hogy valaha ne legyen bármelyikőtöknek hitetlen, gonosz szíve, hogy az élő Istentől elszakadjon. Hanem intsétek egymást minden nap, míg tart a ma, hogy egyikőtök se keményíttessék meg a bűn csalárdsága által. Mert részeseivé lettünk Krisztusnak, ha ugyan az elkezdett bizodalmat mindvégig erősen megtartjuk. E mondás szerint: Ma, ha az ő szavát halljátok, meg ne keményítsétek a szíveteket!”

„Mindkét gonosztevő, akit Jézussal együtt keresztre feszítettek, először szidalmazta a Megváltót. Egyikük magatartása a szenvedései alatt még makacsabb és kihívóbb lett.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 656. o.)

Amilyen örömet és vigasztalást jelenthettek Jézus számára a jobb lator szavai a becsmélés és gúnyolódás hangjai között, olyan szomorúsággal tölthette el őt a társa részéről tapasztalt

megkeményedés. „*Kimondhatatlan szomorúsággal töltötte el a tudat, hogy együttérzését nem értékelték, szeretetét nem viszonyozták, kegyelmét lebecsülték, megváltását visszautasították. Ez tette Őt fájdalom férfivá, szenvedés ismerőjévé (Ésa 53,3)*” – írja Ellen White (i. m., 328. o.).

Ha ez az ember még képes lett volna a megbánásra, ön maga megalázására, őt is milyen örömmel biztosította volna Jézus arról, hogy vele lesz az Ő országában! »*Aki kér, mind kap*« – tanította szolgálata során (Mt 7,8), a másik lator azonban nem kérte Jézustól, és így Ő nem adhatta meg neki az örök élet ígéretét. Pedig ez az elítélt is ugyanazt látta és hallotta, mint a társa, ugyanolyan benyomások érték utolsó óráiban – sőt még társa megtérését is láthatta –, de számára mindez már későn történt. Ő már korábban eljutott élettapasztalatainak arra a fokára, amikor többé nem volt megszólítható az evangéliummal. Ott volt az „örökkévalóság küszöbén”, és nem akarta, nem tudta már átlépni ezt a küszöböt. Nem tudta hitben odahelyezni bűneit a tőle néhány méterre érte is szenvedni kész Isten Fiára. Így még egyszer szembesülnie kell majd azokkal a második feltámadáskor, és el kell szenvednie miattuk az Isten mértéke szerinti büntetést is, mielőtt a második halállal meghalna. Milyen szomorú ez!

„*Milyen időpontot tűztetek ki jellemeitek tökéletesítésére a Jézus Krisztus igazságába vetett hit által? A holnapi napot? Lehet, hogy holnapra hideg holttestek lesztek. A jövő hetet? A jövő héten karod talán már keresztbe fekszik melleden, szemed talán végleg lecsukódik. Holnap, avagy a jövő héten túl késő lehet már ahhoz, hogy a menny számára tökéletesítsd jellemedet.*” (Ellen G. White: *Kiben bízhatunk?*, III. kötet, 962. o.)

„*Óvakodjatok a halogatástól! Ne szűnjetek meg azért küzdeni, hogy elhagyjátok a bűnt, ne szűnjetek meg keresni a szív tisztaságát Jézus által! Ezrek és ezrek követtek el tévedést ebben a tekintetben, örök vesztükre. Elsősorban nem az emberi élet rövidségét és bizonytalanságát akarom itt hangsúlyozni, mert létezik*

ennél borzalmasabb veszély is, amelyet sokan nem érzékelnek. Ez a veszély a késlekedésben rejlik, ha vonakodunk engedni Isten Szentlelke kérlelő szavának, mivel jobban szeretiünk a bűnben élni. A késlekedés ezt jelenti ugyanis a valóságban. A bűnt csak a végtelen veszteség kockázatával lehet melengetni és dédelgetni, bármilyen kicsinek vagy jelentéktelennek látszó vétekről legyen is szó. Amit mi nem győzünk le, az minket fog legyőzni, és a pusztulásunkat munkálja...

A törvényszegés minden egyes cselekedete, Krisztus kegyelmének minden egyes elutasítása visszahat ránk: megkeményíti a szívet, meggyengíti az akaratot, elhomályosítja az értelmet. Nem csupán azt eredményezi, hogy ezután kevésbé hajlunk az engedelmességre, hanem lelkiileg kevésbé leszünk képesek engedni Isten Lelke halk és szelíd kérlelésének.

Sokan azzal a gondolattal igyekeznek lecsendesíteni nyugtalan lelkiismeretüket, hogy bármikor megváltoztathatják bűnös útjaikat, ha egyszer majd úgy akarnak dönteni. Azt hiszik, könnyedén bánhatnak a kegyelem hívásaival, mert azzal áztatják magukat, hogy visszautasításuk ellenére is, újra meg újra részeseülhetnek e készletekben. Azt gondolják, egy végső, kritikus pillanatban megváltoztathatják majd életútjukat, noha mindaddig a kegyelem Lelke ellen cselekedtek, mindaddig Sátán oldalán érvényesítették befolyásukat. Ezt azonban nem olyan könnyű megtenni. Az addigi életük során szerzett tapasztalatuk, egész neveltetésük annyira erőteljesen formálják jellemüket, hogy közülük csak igen kevesen vágyakoznak majd arra, hogy átformálódjanak Krisztus képmására.” (Ellen G. White: Krisztushoz vezető lépések, BIK Könyvkiadó, 2000, 30–31. o.)

Az e heti adomány a médiaosztályt támogatja.

Az emmausi tanítványok

(Mk 16,12–13; Lk 24,13–35)

Jézus feltámadásának valóságos megtörténtében sokan kételkednek ma is, a magukat keresztényeknek vallók közül is, azon az alapon, hogy tudásunk és tapasztalataink alapján a halottak feltámadása elképzelhetetlen. A kételkedők nem látják meg, hogy milyen hatalmas evangélium a Biblia meggyőzően hiteles tudósítása Jézus feltámadásáról. Az egyik legrészletesebb és legszebb leírás a Jeruzsálemből Emmausba vezető úton történt találkozást és beszélgetést örökíti meg.

I Hogyan illeszkedik az emmausi tanítványok története a Jézus feltámadásával kapcsolatos események sorába?

Mk 16,12–13 • „Ezután pedig közülük kettőnek jelent meg más alakban, útközben, mikor a mezőre mentek. Ezek is elmentvén, megjelentették a többieknek; ezeknek sem hittek.”

.....

.....

Az események időrendje a négy evangélium leírásának gondos megfigyelése és egybevetése alapján a következőképpen állapítható meg:

„A feltámadás tanúi római katonák voltak. Amint felocsúd-
tak, azonnal a városba mentek, jelenteni a történeteket. A pa-

pok azonban sötét hazugságba vitték bele őket, megvesztegetéssel (Mt 28,11–15). »A papok megnyugtatták a katonákat. Teljes biztonságot ígértek nekik, ha elhallgatják a valóságot. Azzal érveltek, hogy Pilátus sem kívánja e hírek terjedését. A római katonák pénzért eladták az igazságot. Őszinte, igaz lélekkel jöttek a papokhoz, a hazugság bűnével terhelt, az árulás bérével távoztak tőlük.« (Ellen G. White: *Jézus élete*, Advent Kiadó, 2003, 691. o.)

– Mária Magdaléna látta ezután először az üres sírt, mivel ő már szürkületkor odament. Akkor ő nem látta sem Jézust, sem az angyalokat, hanem az üres sír miatti megdöbbenésében azonnal a városba futott, hogy értesítse Pétert és Jánost.

– Ezután a többi asszony érkezett meg a sírhoz, ők viszont már az angyalokat is látták, hallották, sőt később, útközben magával Jézussal is találkoztak.

– Miközben ezek az asszonyok úton voltak Jeruzsálemben, Mária Magdaléna, valamint Péter és János visszaértek a sírhoz. Péter és János megnézték az üres sírt, és visszamentek a városba.

– Mária Magdaléna azonban ott maradt, sírva és gyötrődve. Amint újra benézett a sírboltba, ott látott két angyalt, akik meg is szólították őt. Közvetlenül ezután maga Jézus is megjelent neki és beszélt vele.

– Ugyanezen a napon jelent meg Jézus Péternek is, akinek külön, név szerint is üzent, ezzel biztosítva az őt megtagadó tanítványt bűnbocsánatáról és változatlan szeretetéről. Erről a találkozásról semmi közelebbit nem tudunk, de kétszer is említi az Írás, és az is kitűnik, hogy ezen az első napon történt, még azelőtt, hogy a késő esti, illetve éjszakai órákban Jézus valamennyi tanítványával találkozott volna (1Kor 15,5; Lk 24,33–34).

– Ennek a napnak estéjén csatlakozott Jézus az emmausi úton – először kilétét rejtve – a tágabb tanítványi körhöz tartozó két tanítványához, akik közül az egyiknek Kleofás volt a

neve. Később az otthonukba térve megnyilatkozott nekik, és felismerték őt.

– A késő esti, illetve valószínűleg már éjszakai órákban megjelent Jézus az egybegyűlt tanítványoknak és a velük együtt lévő, más követőinek.

– Nyolc nap múlva – amikor már Tamás is velük volt – Jézus ismét megjelent az egybegyűlt tanítványoknak.

– Galileában, a még halála előtt megjelölt helyen találkozott ismét a tanítványaival és mintegy ötszáz „atyafival”.

– Nem tudjuk, hogy pontosan mikor, de Jézus megjelent Jakabnak is (akinek valószínűleg az Úr testvérét kell inkább érteni, semmint János testvérét, a később mártírhalált halt Jakabot). Pál apostol erről a találkozásról is említést tesz a felsorolásában. A leírásából úgy tűnik, mintha a nagy galileai találkozó után történt volna ez (1Kor 15,7).

– Lehetséges, hogy voltak még más találkozások és megjelenések is, amelyekről azonban az evangéliumok nem szólnak részletesen (Ap csel 1,3, vö. Jn 20,30; 21,25).

Külön említésre méltó, hogy Jézus még a feltámadás napján felment az Atyához. Mária Magdalénának világosan szólt erről, és megüzente a tanítványainak is: Jn 20,17. Valóban elképzelhetetlen, hogy a golgotai áldozatkor történt fájdalmas elszakadásuk után Jézus még negyven napig várakozott volna az Atyával való találkozásra. Micsoda találkozás lehetett ez! Az Írás hallgat róla, bizonyára azért, mert emberi szavakkal visszaadhatatlan.

Másrészt milyen csodálatos, hogy Jézus még aznap visszatért tanítványaihoz a Földre. Pedig hogy vágyakozhatott mennyi Atyjával és hazájában maradni! De az övéi és földi műve az elveszett emberekért oly fontos volt neki! Azt is láthatjuk itt, hogy Isten számára nincs távolság menny és Föld között, neki közel van az, amint például Dn 9,21–23 is bizonyítja ezt.”

(Vankó Zsuzsa: *Jézus élete*, Sola Scriptura Teológiai Főiskola, jegyzet, 2004, 367–368. o.)

2 Hogyan csatlakozott Jézus két tanítványához, és hogyan róttta meg a hitetlenségüket, amiért nem fogadták el az ő feltámadásáról szóló beszámolókat?

Lk 24,15–25 • „Történt, hogy amint beszélgettek és egymástól kérdezősködtek, maga Jézus hozzájuk menvén, velük együtt ment az úton. De az ő szemeik visszatartóztattak, hogy őt meg ne ismerjék. Mondta pedig nekik: Micsoda szavak ezek, amelyeket egymással váltotok jártotokban, és miért vagytok szomorú ábrázattal? Feelve pedig az egyik, kinek neve Kleofás, mondta neki: Csak te vagy-e jövevény Jeruzsálemben, és nem tudod, milyen dolgok történtek abban e napokon? És mondta nekik: Micsoda dolgok? Azok pedig mondták neki: Amelyek estek a Názáretbeli Jézuson, ki próféta volt, cselekedetben és beszédben hatalmas Isten előtt és az egész nép előtt: és mi módon adták őt a főpapok és a mi főembereink halálos ítéletre, és megfeszítették őt. Pedig mi azt reméltük, hogy ő az, aki meg fogja váltani az Izráelt. De mindezek mellett ma van harmadnapja, hogy ezek lettek. Hanem valami közülünk való asszonyok is megdöbbenetettek minket, kik jó reggel a sírnál voltak, és mikor nem találták az ő testét, jöttek, mondván, hogy angyalok jelenését is látták, akik azt mondják, hogy ő él. És azok közül némelyek, akik velünk voltak, elmentek a sírhoz, és úgy találták, amint az asszonyok is mondták; őt pedig nem látták. És Ő mondta nekik: Ó, balgatagok és restszívűek mindazoknak elhívésére, amiket a próféták szóltak!”

Vö. Mk 16,14 • „Azután, mikor asztalnál ültek, megjelent magának a tizenegynek, és szemükre hányta hitetlenségüket és keményszívűségüket, hogy azoknak, akik őt feltámadva látták, nem hittek.”

Jn 20,27 • „Azután mondta Tamásnak: Hozd ide a te ujjadat, és nézd meg az én kezeimet; és hozd ide a te kezedet,

és bocsásd az én oldalamba: és ne légy hitetlen, hanem hívő!”

„A feltámadás napjának késő délutánján két tanítvány útban volt Emmaus felé. Emmaus kis város volt, mintegy tizenkét kilométer távolságra Jeruzsálemtől. Ezeknek a tanítványoknak nem volt kiemelkedő szerepük Krisztus munkájában, de komolyan hittek Benne. Azért mentek Jeruzsálembé, hogy megtartsák a húsvétot, és nagyon zavarba ejtették őket a szent városban bekövetkezett események. Reggel hallották a híreket Krisztus testének a sírból való elviteléről, és az asszonyok beszámolóját is arról, hogy angyalokat láttak, és találkoztak Jézussal. Most visszatérőben voltak otthonukba, elmélkedni és imádkozni akartak. Az este hajló órában szomorúan mentek az úton. Jézus kihallgatásáról és keresztre feszítéséről beszélgettek. Még sohasem veszítették el annyira a bátorságukat, mint most. Reménytelenül és tehetetlenül haladtak az úton, a kereszt árnyékában.

Nem jutottak még messzire, amikor egy idegen csatlakozott hozzájuk. Annyira erőt vett rajtuk a bánat és a csalódottság, hogy nem nézték meg jobban az útítársukat. Folytatták a beszélgetést, megemlítve a Krisztustól hallott tanításokat, amelyeket úgy látszik, nem voltak képesek megérteni. Miközben a megtörtént eseményekről beszélgettek, Jézus szerette volna megvigasztalni őket. Láttá bánatukat és fájdalmukat. Megértette azokat az ellentmondásos és zavarba ejtő gondolatokat, elképzeléseket, amelyek következtében az a kérdés fogalmazódott meg bennük, vajon lehet-e Megváltó az az ember, aki eltűrte, hogy ennyire megalázzák? Bánatukat nem tudták visszafojtani, és sírtak. Jézus tudta, hogy szeretik Őt, és le akarta törölni könnyeiket, örömmel és boldogsággal akarta betölteni szívüket. Először azonban olyan tanításokat kellett adnia nekik, amelyeket sohasem felejtenek majd el...

Különös, hogy a tanítványok nem emlékeztek Krisztus szavaira, és nem fogták fel, hogy Ő előre megmondta nekik, milyen eseményeknek kell megtörténniük! Nem értették, hogy jövendölése utolsó részének éppen úgy be kellett teljesednie, mint ahogy az első része beteljesedett, azaz hogy a harmadik napon feltámadjon. Krisztusnak erre a jövendölésére a tanítványoknak emlékezniük kellett volna. A papok és a főemberek azonban nem felejtették el: »Másnap pedig, amely péntek után következik, egybegyűltek a főpapok és a farizeusok Pilátushoz, ezt mondván: Uram, emlékezünk, hogy az a hitető még életében azt mondta volt: Harmadnapra föltámadok.« (Mt 27,62–63) A tanítványok azonban nem emlékeztek ezekre a szavakra.» (Ellen G. White: Jézus élete, i. m., 701–702. o.)

„Nincs miért megütköznünk a tanítványok gyarlóságán, hogy Jézus és az Írás szavának, ígéreteinek annyi bizonyága ellenére sem hittek. Mindnyájunkra jellemző a lelki csüggedés és elvakultság pillanataiban a hasonló következetlenség. Megütközés helyett inkább tanulnunk kell mindezekből: a legvégletesebb vagy látszólag az Isten ígéreteinek ellentmondó helyzetekben se kételkedjünk kijelentéseinek igazságában és beteljesedésében. Azt is láthatjuk mindezekből, hogy a tanítványok nem hiszékenységre, hanem ellenkezőleg – más emberekhez hasonlóan – kétkedésre hajlamos, csak a láthatókra és elképzelhetőre építő emberek voltak. Jézus feltámadásáról csak a tények letagadhatatlan bizonyága győzte meg őket. Közvetve ez a tény is Jézus feltámadásának valóságos bizonyága.» (Vankó Zsuzsa: Jézus élete, i. m., 370. o.)

3 Miért nem ismertette meg magát Jézus azonnal a tanítványokkal? Miért hagyta őket szomorúságban? Mire kívánta ezúttal is irányítani a figyelmüket?

Lk 24,26–27 • „Avagy nem ezeket kellett-e szenvedni a Krisztusnak, és úgy menni be az ő dicsőségébe? És elkezd-

vén Mózesről és minden prófétáktól fogva, magyarázta nekik minden írásokban, amik őfelőle megírtak.»

Lk 24,44 • „És mondta nekik: Ezek azok a beszédek, amelyeket szoltam nektek, amikor még veletek voltam, hogy szükséges beteljesedni mindazoknak, amik megírtak a Mózes törvényében, a prófétáknál és a zoltároknak éneklőim. Akkor megnyilatkoztatta az ő elméjüket, hogy értsek az írásokat.»

„Jézus Krisztus tegnap és ma, és mindörökké ugyanaz.» (Zsid 13,8) Ugyanúgy járt el mindenben, ugyanazt mondta, tanította a feltámadása után is, mint földi szolgálata során. „A törvényben mi van megírva, mint olvasod?» (Lk 10,26) „Nem olvastátok-e?» (Mt 19,4) „Sohasem olvastátok-e?» (Mt 21,16) Már akkor is szüntelenül az Írásokra irányította a figyelmet – ezúttal sem cselekedett másként.

„Feltámadása után Jézus megjelent tanítványainak az Emmaus felé vezető úton, és »elkezdvén Mózesről és minden prófétáktól fogva, magyarázta nekik minden írásokban, amik Őfelőle megírtak« (Lk 24,27). A tanítványok szíve megremegett. Hitük fellobbant. Újjászülettek »élő reménységre«, mielőtt még Jézus elárulta volna kilétét. A Megváltó fényt akart gyújtani értelmükben, hogy hitükkel a »biztos... prófétai beszéd«-be kapaszkodjanak. Azt akarta, hogy az igazság erős gyökeret verjen lelkükben, nem csupán azért, mert személyesen tett bizonyosságot nekik, hanem mert a ceremonális törvény szimbólumai, az árnyékszolgálat, valamint az Ótestamentum próféciái kétségbevonhatatlan bizonyítékok. Krisztus követőinek értelmes hitre volt szükségük, nemcsak a saját érdekükben, hanem azért is, hogy megismertethessék Krisztust a világgal. És e munka kezdetén Jézus ráterelte a tanítványok figyelmét Mózesre és a prófé-

tákra. Így tett bizonyosságot a feltámadt Megváltó az ótestamentumi Szentírás értékéről és fontosságáról.” (Ellen G. White: *Korszakok nyomában*, BIK Könyvkiadó, 1991, 312. o.)

„A tanítványok csodálkozva kérdezték maguktól, vajon ki lehet ez az idegen, aki ismeri gondolataikat, és ilyen komolysággal, gyengédséggel, együttérzéssel, biztatóan és reménykeltően szól hozzájuk. Krisztus elárulása óta először kezdtek el ismét reménykedni, bizakodni. Útitársukra néztek, és azt gondolták, hogy szavai éppen olyanok, mintha azokat maga Krisztus mondaná nekik. Szívük gyorsabban vert az örömteljes várakozástól és reménységtől.

Krisztus Mózes könyvétől, a bibliai történet alfájától kezdve magyarázta nekik a Szentírást, rámutatva mindazokra a helyekre, amelyek Őrá vonatkoznak. Ha azonnal megismertette volna magát velük, akkor örömük teljességében nem éheztek volna semmi többre. Azonban szükségük volt arra, hogy megértsék az ótestamentumi prófécia és előképek Krisztus melletti tanúságtételeit. Ezekre kellett felépülnie a hitüknek. Krisztus nem vitt véghez csodákat, hogy meggyőzze őket. Azt tekintette első feladatának, hogy megmagyarázza nekik az Írásokat. Eddig úgy tekintettek halálára, mint amely összetörte, megsemmisítette minden reménységüket. Krisztus most megmutatta nekik a próféták könyveiből, hogy éppen ez volt a legerősebb bizonyíték hitük számára.

Miközben a tanítványokat oktatta, Jézus rámutatott az Ótestamentumnak mint küldetése tanúbizonyságának a fontosságára. Sokan azok közül, akik most kereszténynek vallják magukat, mellőzik az ószövetségi iratokat, és azt vallják, hogy nincs többé hasznuk és jelentőségük. Krisztus azonban nem tanított semmi ilyet. Sőt, olyan magasra értékelte az Ótestamentumot, hogy egy alkalommal ezt mondta róla: »Ha Mózesre és a prófétákra nem hallgatnak, az sem győzi meg őket, ha valaki a halottak közül feltámad.« (Lk 16,31)” (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 702–703. o.)

4 Miért csak a „kényszerítés” hatására maradt Jézus a tanítványaival? Mit tanulhatunk ebből mi is?

Lk 24,28–29 • „Közeledtek pedig a faluhoz, amelybe mentek, és ő úgy tett, mintha továbbmenne. De kényszerítették őt, mondván: Maradj velünk, mert immár beesteledik, és a nap lehanyatlott! Bement azért, hogy velük maradjon.”

Vö. 1Kor 7,35 • „...illendőképpen és állhatatosan ragaszkodjatok az Úrhoz, háboríthatatlanul.”

Zsid 3,14 • „Mert részeseivé lettünk Krisztusnak, ha az elkezdett bizodalmat mindvégig erősen megtartjuk.”

Ésa 62,6–7 • „Kőfalaidra, Jeruzsálem, őrizőket állítottam, egész nap és egész éjjel szüntelen nem hallgatnak; ti, kik az Urat emlékeztetitek, ne nyugodjatok! És ne hagyjatok nyugtot neki, míg megújítja és dicsőségesé teszi Jeruzsálemet e földön.”

1Móz 32,26 • „És mondta: Bocsáss el engem, mert feljött a hajnal. És mondta Jákób: Nem bocsátlak el téged, míg meg nem áldasz engem.”

„Gyalogosan megtett útjuk közben a nap lenyugodott, és mielőtt Krisztus útitársai hazaérkeztek volna, a szántóföldeken dolgozók már abbahagyták munkájukat. Amikor a tanítványok készültek betérni otthonukba, úgy látták, mintha az idegen folytatni akarná útját. A tanítványok azonban vonzódtak hozzá. Lelkük éhezett, hogy többet halljanak Tőle. »Maradj velünk!« – kérték. Az Úr azonban úgy tett, mintha nem akarná elfogadni a meghívásukat. Ekkor tovább kérelték: »Maradj velünk, mert immár beesteledik, és a nap lehanyatlott!« Krisztus engedett a kérésüknek, »bement azért, hogy velük maradjon«.

Ha a tanítványok nem kérik határozottan Krisztust meghívásuk elfogadására, akkor nem tudták volna meg, hogy a feltámadott Úr volt az útitársuk. Krisztus sohasem kényszeríti rá senkire a társaságát, de készen áll azok számára, akiknek szükségük van rá. Ő boldogan belép a legszerényebb hajlékba, és megörvendezteteti a legalázatosabb szívet is. Ha azonban közömbösen gondolkodunk a mennyei Vendégről, vagy csak szokásból kérjük arra, hogy maradjon velünk, akkor továbbmegy. Így sokakat ér nagy veszteség. Semmivel sem tudnak többet Krisztusról, mint amennyit az emmausi tanítványok tudtak róla, amíg velük együtt ment az úton.” (Ellen G. White: Jézus élete, i. m., 704–705. o.)

„Szükséges, hogy komolyan, elszántan akarjunk imádkozni. Ne engedjük meg, hogy bármi is visszatartsa az imádkozástól. Tegyük meg minden tőlünk telhető erőfeszítést, hogy lelkünk állandóan kapcsolatban legyen Jézussal. Ragadjunk meg minden alkalmat, amikor visszavonulhatunk az imádkozás szokott helyére. Akik valóban keresik az Istennel való közösséget, azokat mindig ott látjuk az ima-összejöveteleken is, mert hűségesen végzik kötelességüket, és komolyan sóvárognak arra, hogy mindabban az áldásban részesüljenek, amit csak elnyerhetnek. Ezért felhasználnak minden kínálkozó alkalmat, jelen vannak mindenütt, ahol magukba fogadhatják a mennyből származó világosság sugarait...

Nem létezik olyan hely vagy idő, ami alkalmatlan lenne a könyörgésre. Semmi sem akadályozhat meg minket abban, hogy komoly, áhítatos vágyakozással folyamodjunk Istenhez. Az utca forgatagában vagy munkahelyi elfoglaltságaink közepette is felfo-hászkozhatunk az Úrhoz, és könyöröghetünk a mennyei vezetéseért, mint ahogyan Nehémiás is cselekedte, amikor Artaxerxes király elé terjesztette kérelmét (Neh 2,4). Bárhol legyünk is, alkalmat találhatunk az Istennel való titkos érintkezésre. Állandóan nyitva kell lennie szívünk ajtajának, folyvást érvényben kell tartanunk a meghívást, amellyel kérjük Jézust, hogy jöjjön és lakozzék szívünkben mennyei vendégként.” (Ellen G. White: Krisztushoz vezető lépések, BIK Könyvkiadó, 2000, 84–86. o.)

5 Milyen tapasztalatokat szerezhetek az emmausi tanítványok arról, hogy Jézus valóságos testben, a személyiség azonosságával támadt fel?

Lk 24,30–31. 33–43 • „És történt, hogy amikor leült velük, a kenyeret vévén megáldotta, és megszegvén, nekik adta. És megnyilatkoztak a szemek, és megismerték őt; de ő eltűnt előlük... És felkelvén azon órában, visszatértek Jeruzsálembe, s egybegyűlve találták a tizenegyet és azokat, akik velük voltak. Akik ezt mondták: Feltámadott az Úr bizonyonnyal, és megjelent Simonnak! És ők is elbeszélték, mi történt az úton, és miképpen ismerték meg ők a kenyér megszegéséről. És amikor ezeket beszélték, megállt maga Jézus közöttük, és mondta nekik: Békesség néktek! Megrémülvén pedig és félvén, azt hitték, hogy valami lelket látnak. És mondta nekik: Miért háborodtatok meg, és miért támadnak szívetekben okoskodások? Lássátok meg az én kezeimet és lábaimat, hogy én magam vagyok: tapogassatok meg engem, és lássátok, mert a léleknek nincs húsa és csontja, amint látjátok, hogy nekem van! És ezeket mondván, megmutatta nekik kezeit és lábait. Mikor pedig még nem hittek az öröm miatt, és csodálkoztak, mondta nekik: Van-e itt valami ennyivalótok? Ők pedig adtak neki egy darab sült halat, és valami lépes mézet, amelyeket elvett, és előttük evett.”

Az evangéliumok a lehető legvilágosabban és legszemlélete-
sebben tesznek tanúságot arról, hogy Jézus testben támadt fel.
Megdicsőült testben jött ki a sírból, mégis kétségtelenül Ő

volt, a szeretett Mester azonosíthatóan, felismerhetően. Amikor a hét első napján este megjelent az egybegyűlt tanítványoknak, felszólította őket, hogy győződjenek meg erről. Az emmausi tanítványok is felismerték Jézust a kenyér megszegésénél és az áldás mondásakor, ami olyan ismerős és jellegzetes volt számukra Jézus földi életéből.

„Hamar elkészült az egyszerű vacsora, amelyet a vendég elé tettek, aki az asztalfőn foglalt helyet. Azután kinyújtotta a kezét, hogy megáldja az ételt. A tanítványok megdöbbenek. Igen, mert útítársuk pontosan úgy terjesztette ki kezeit, ahogy Mesterük szokta tenni. Ismét rátekintettek, és íme, meglátták kezein a szegek helyét. Egyszerre kiáltottak fel: »Ez az Úr Jézus! Feltámadott a halottak közül!« Felugrottak, és az Úr lábához borultak. Imádták Őt, de eltűnt előlük...

Ezzel a nagy újsággal azonban, amit másokkal is közölniük kellett, nem maradhattak tovább otthon. Fáradtságuk és éhségük azonnal elmúlt. Megkóstolatlanul hagyták ott az ételüket, teljes örömmel rögtön elindultak, és visszamentek ugyanazon az úton, amelyen jöttek. Siettek, hogy közöljék a hírt a tanítványokkal a szent városban.

Néhány szakaszon az út nem volt biztonságos, de ők átmásztak a meredek kőfalakon, és lecsúsztak a sima sziklákon. Nem látták, nem tudták, hogy annak a védelme alatt vannak, aki velük együtt ment az Emmaus felé vezető úton. Zarándokbotjukkal a kezükben siettek. Gyorsabban kívántak menni, mint amennyire mertek. Elveszítették az ösvényt, azután ismét megtalálták. Néha futottak, néha botladoztak, de mindig csak mentek, sietve előre. Volt útítársuk pedig egész úton szorosán mellettük haladt, láthatatlanul.

A tanítványok szívét majd szétvetette az öröm. Úgy érezték, hogy egy új világban vannak. Krisztus feltámadt! Újra és újra ezt ismételték. Ez volt az az üzenet, amelyet a bánkódóknak vittek. El kellett mondaniuk az Emmausba menetel csodálatos történetét. El kellett mondaniuk, hogy ki csatlakozott hozzájuk az

úton. *A legnagyobb üzenetet vitték, amit a világ valaha is kapott, egy jó hírről szóló üzenetet, amelytől az emberek reménye függ, most és az örökkévalóságban.*” (Ellen G. White: *Jézus élete*, i. m., 705–706. o.)

Feltűnő és figyelemre méltó, hogy a megdicsőült test ellenére – amelynek volt egy bizonyos titokzatossága és természetfeletti volta –, az öröm mellett bizonyos félelmet vagy inkább megilletődöttséget is keltett a tanítványokban, hogy Jézus testén megmaradtak a keresztre feszítés és a dárdadó fés sebhelyei (Jn 20,26–27).

„A bűnnek csak egy emléke marad: Megváltónk örökre viselni fogja kereszthalálának nyomait. A bűn kegyetlen munkájának semmi emléke nem marad, csak a sebhelyek Krisztus fején, oldalán, kezén és lábán... Jézus a megalázás nyomait a legmagasabb érdemjelként viseli. A Golgota sebei a Megváltót dicsőítik, és hatalmát hirdetik az örök korszakokon át.” (Ellen G. White: *Korszakok nyomában*, i. m., 598. o.)

6 Milyen – az emmausi tanítványokéhoz hasonló – tapasztalatban lehet részünk odaadó, figyelmes Biblia-tanulmányaink során?

Lk 24,32 • „És mondták egymásnak: Avagy nem gerjedett-e a mi szívünk mibennünk, mikor nekünk szólt az úton, és amikor magyarázta nekünk az írásokat?”

Jer 15,16 • „Ha szavaidat hallattad, én élveztem azokat, a te szavaid öröömre váltak nékem és szívemnek vigasságára, mert a te nevedről neveztetem, oh Uram, Seregek Istene!”

Zsolt 19,8–12 • „Az Úr törvénye tökéletes, megleveníti a lelket; az Úr bizonságtétele biztos, bölccsé teszi az együgyűt. Az Úr rendelései helyesek, megvidámítják a szívet; az Úr parancsolata világos, megvilágosítja a szemeket. Az Úr félelme tiszta, megáll mindörökké, az Úr ítéletei vál-

tozhatatlanok, s mindenestől fogva igazságosak. Kívánatosabbak az aranyból, még a sok színaranyból is, és édesebbek a méznél, még a színméznél is. Szolgádat is intik azok; aki megtartja azokat, nagy jutalma van.”

Zsolt 119,49–50. 162. 165 • „Emlékezzél meg a te szolgádnak adott ígédről, amelyhez nekem reménységet adtál! Ez vigasztalásom nyomorúságomban, mert a te beszéded megelevenít engem... Gyönyörködöm a te beszédedben, mint aki nagy nyereséget talált... A te törvényed kedvelőinek nagy békességük van, és nincs bántódásuk.”

.....

.....

.....

„Ha helyes fogalmaink vannak Istenről és elvárásairól, ez kellő alázatosságra vezet bennünket. Ha helyesen tanulmányozzuk a Szentírást, rájövünk, hogy az emberi értelem nem mindenható, gyenge és tudatlan, ha nem kap segítséget Istentől.

Aki az isteni vezetést követi, megtalálta a megmentő kegyelem és a valódi boldogság egyedüli, igaz forrását, és erőt nyert, hogy boldoggá tegye környezetét. Hit nélkül egyetlen ember sem örülhet igazán az életnek. Isten iránti szeretetünk minden vágyunkat és kívánságunkat nemessé formálja, elmélyíti érzelmeinket, és megszépít minden örömet. Képesé teszi az embert arra, hogy megbecsülje a jót, és örvendjen mindannak, ami szép és igaz.

De minden egyéb meggondolás felett a Biblia értékelésében az vezessen, hogy benne nyilatkozik meg Isten akarata. Az Írásokból ismerjük meg teremtetésünk célját, és azt, hogy milyen módon érhetjük el ezt a célt. Megtanuljuk, hogyan jobbitsuk meg bölcsen mostani életünket, és hogyan juthatunk az örök életre. Egyetlen más könyv sem képes eloszlatni a lélek kételyeit és be-

tölteni a szív sóvárgását. Emberek fölemelkedhetnek az el-esettség legnagyobb mélységeiből, a büntetlen angyalok társai-vá és Isten fiaivá lehetnek, ha megismerik Isten szavát, és követik is azt.” (Ellen G. White: *Üzenet az ifjúságnak*, BIK Könyvkiadó, 2002, 153. o.)

*Az e heti adomány az Életpont Nonprofit Kft.-t támogatja.
– A bózsvai és a törökkoppányi Biblia-táborok fenntartására
és fejlesztésére szánt adomány.*

Október

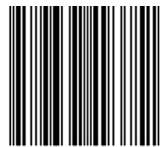
1. péntek	Rm 16,20	Napnyugta: 18.13	
2. szombat	Mt 19,14		
3. vasárnap	Jn 12,24	Napnyugta: 17.59	
4. hétfő	Jn 13,8		
5. kedd	Jn 14,16–17		
6. szerda	Jn 15,4–5		
7. csütörtök	Ésa 50,6; 53,7		
8. péntek	Mk 14,38		
9. szombat	Zsolt 69,21		
10. vasárnap	Gal 2,20		Napnyugta: 17.46
11. hétfő	Jel 12,10		
12. kedd	Jn 20,11–14		
13. szerda	Jn 20,27–29		
14. csütörtök	Mt 9,16–17		
15. péntek	Rm 10,3–4		
16. szombat	Mk 3,32–35	Napnyugta: 17.33	
17. vasárnap	Mt 11,29		
18. hétfő	Mt 11,30		
19. kedd	Lk 9,48–50		
20. szerda	Jn 18,36		
21. csütörtök	Lk 13,29–30	Napnyugta: 16.21	
22. péntek	2Kor 1,5		
23. szombat	Mt 5,11		
24. vasárnap	Mt 5,14	Napnyugta: 16.21	
25. hétfő	Jak 2,10		
26. kedd	Rm 14,10. 13		
27. szerda	Mt 5,29–30		
28. csütörtök	Mt 5,48		
29. péntek	Mt 6,1		
30. szombat	Péld 11,25		
31. vasárnap	Mt 6,24		

November

1. hétfő	1Tim 3,15	Napnyugta: 16.10
2. kedd	Ap csel 1,8	
3. szerda	Lk 11,13	
4. csütörtök	Lk 12,35–37	
5. péntek	Ap csel 4,18. 29	
6. szombat	Préd 5,4–5	
7. vasárnap	Jn 15,18. 20	Napnyugta: 16.01
8. hétfő	Ésa 6,8	
9. kedd	Jn 14,27	
10. szerda	Rm 12,10	
11. csütörtök	Mt 6,28–29	Napnyugta: 15.54
12. péntek	Ésa 63,9	
13. szombat	Eféz 2,10	
14. vasárnap	Eféz 6,4	Napnyugta: 15.48
15. hétfő	Péld 22,6	
16. kedd	2Tim 4,2	
17. szerda	Zsolt 103,8–9	
18. csütörtök	Lk 6,35–36	
19. péntek	2Tim 2,3	
20. szombat	Lk 19,41–42	
21. vasárnap	Péld 5,21–22	Napnyugta: 15.48
22. hétfő	Rm 12,18	
23. kedd	Zsid,12,3	
24. szerda	2Kor 6,4. 10	
25. csütörtök	Jób 34,12. 31–32	
26. péntek	Zsolt 5,13	
27. szombat	Jn 7,17	
28. vasárnap	Júd 21. 24–25	Napnyugta: 15.48
29. hétfő	Mt 7,24–25	
30. kedd	Mt 5,18	

December

1. szerda	Rm 15,5–7	
2. csütörtök	2Tim 2,23–24	
3. péntek	Jn 13,34–35	Napnyugta: 15.45
4. szombat	Tit 2,1. 15	
5. vasárnap	Jn 8,11	
6. hétfő	Jn 10,14	
7. kedd	Ésa 60,3–4	
8. szerda	Zsid 1,14	
9. csütörtök	Rm 12,3	
10. péntek	Péld 3,7	Napnyugta: 15.43
11. szombat	1Pt 5,5	
12. vasárnap	2Tim 1,7	
13. hétfő	Ap csel 18,9–11	
14. kedd	Jer 15,19–21	
15. szerda	Kol 1,10	
16. csütörtök	2Kor 9,8. 10	
17. péntek	2Kor 4,8. 10	Napnyugta: 15.44
18. szombat	Zsolt 71,17–18	
19. vasárnap	Péld 22,9	
20. hétfő	Ésa 58,10–11	
21. kedd	5Móz 15,11	
22. szerda	2Kor 8,7	
23. csütörtök	1Pt 4,9	
24. péntek	Zsolt 116,1	Napnyugta: 15.47
25. szombat	Rm 8,17	
26. vasárnap	Mt 6,34	
27. hétfő	Zsolt 32,1–3. 5	
28. kedd	Mt 7,7	
29. szerda	Jn 3,3. 8	
30. csütörtök	Ap csel 20,35	
31. péntek	Jn 16,23; 1Kor 13,12	Napnyugta: 15.52

9789637493751